

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

**HABERLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜNE VE ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİNE YÖNELİK
İHLALLERİN TESPİTİ VE ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEDBİRLERİN
BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU**

TUTANAK DERGİSİ

3 Nisan 2013 Çarşamba

**HABERLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜNE VE ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİNE YÖNELİK
İHLALLERİN TESPİTİ VE ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEDBİRLERİN
BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU**

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

3 Nisan 2013 Çarşamba

----0----

K O N U

Sayfa

Hukuk Alt Komisyonunda ulusal gazetelerin genel yayın yönetmeni ve
Ankara temsilcilerinin sunumlarının dinlenmesi

1:83

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:40

Erdal ŞEN (Habertürk Gazetesi Ankara Temsilcisi)		1:15, 21
Bilal UÇAR	(Denizli)	3:6, 28:29, 39
Hasip KAPLAN	(Şırnak)	6:7, 9:10, 26, 30:32
Namık HAVUTÇA	(Balıkesir)	10:12, 18:22, 26:27, 34
Yılmaz TUNÇ	(Bartın)	14, 19, 22:23, 26:28, 30:31, 33, 39
Abdülkadir SELVİ (Yeni Şafak Gazetesi Ankara Temsilcisi)		15:18, 20:21, 24:25, 27, 29:33, 36:40
İlhan CİHANER	(Denizli)	21:26:28, 30
Yusuf BAŞER	(Yozgat)	28, 31, 33:34, 37:38
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	33:37

İKİNCİ OTURUM

41:83

Çiğdem TOKER (Akşam Gazetesi Ankara
Temsilcisi)

41:55

Hasip KAPLAN

(Şırnak)

44, 46, 66:72

Mehmet S. KESİMOĞLU

(Kırklareli)

46:47

Yılmaz TUNÇ

(Bartın)

47, 53:54, 71:75, 82

Bilal UÇAR

(Denizli)

48:50, 58:60

Atila KAYA

(İstanbul)

50, 62:63, 72

Namık HAVUTÇA

(Balıkesir)

51:52, 64:65, 70

İlhan CİHANER

(Denizli)

52, 76:78, 80

Ertuğrul ÖZKÖK (Hürriyet Gazetesi Yazarı)

55:70:83

Erdal AKSÜNGER

(İzmir)

77, 80:82

Açılma Saati: 10.07

Kapanma Saati: 15.46

BİRİNCİ OTURUM

3 Nisan 2013 Çarşamba

Açılma Saati: 10.07

BAŞKAN: Şuay ALPAY (Elâzığ)

0

BAŞKAN – Medis araştırma komisyonunun alt komisyonu olarak bugünkü toplantımızı açıyorum, yeter sayımız var.

Bugün, yine ulusal gazetelerin genel yayın yönetmeni ve Ankara temsilcilerinden oluşan davetlilerimizi çağırmıştık, onları dinlemeye devam edeceğiz. Bugün de Habertürk gazetesi Ankara Temsilcisi Erdal Şen Bey’le başlayacağız.

Ben, hoş geldiniz diyorum.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Hoş bulduk Şuay Bey.

BAŞKAN – Alt komisyonun formatı –demin kısa girizgâhta ifade ettiğim gibi- ana Komisyon olarak çalışırken 2 alt komisyon oluşturduk. Bir: Hukuk Alt Komisyonu, bir de Teknik Alt Komisyon. Teknik Alt Komisyon, daha çok teknik cihaz ve vesaire -ismi üzerinde- bu işle ilgili olarak bir alt komisyon çalışması yapacak. Biz de Hukuk Komisyonu, işte gazeteci arkadaşlar, bu işle ilgili daha evvel bilgisi olduğunu düşündüğümüz, kamuoyuna bu şekilde mal olan arkadaşların bilgi paylaşımını arzu etmiştik, bu sebeple de sizleri davet ettik.

Toplamda bir saat süremiz var, her arkadaşla öyle ayırdık. Bunun bir kısmını sizin yapacağınız bilgi sunumu ve paylaşımınıza ayırıyoruz, bir kısmını da soru cevap olarak değerlendiriyoruz. Süre toplamda bir saat ama bunu değerlendirmek tamamıyla size ait. Sunum, soru cevap olarak arzu edebilirsiniz.

Buyurun.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Tekrar hem size hem Komisyon üyelerinize selamlarımızla biz başlamış olalım.

Aslında daha çok sizlerin merak ettikleriyle, soru cevaplarla, interaktif bir ortamla başlasak, tabii sizin tercihiniz burada asıl olan ama. Dilerseniz belki çok küçük bir giriş yapmış olayım. Sizlerin soruları olursa...

BAŞKAN – Nasıl arzu ederseniz. Yahu bu konuda şöyle olabilir yani...

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Gerçi genelde gazeteciler soru sorar ama bu sefer sizlerin sorularını biz cevaplamış olalım.

BAŞKAN – Şöyle olabilir: Yasa dışı dinleme ve izlemeyle ilgili olarak bir süreç var, sonuçta hepimizin şahit olduğu ve hepimizin belki bir şekilde mağdur olduğu ya da bir şekilde paydaşı olduğu bir süreç var. Bununla ilgili gözlemlerinizi de alabiliriz, bu sunuma bağlı olarak. Ondan sonra soru cevaba geçebiliriz.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Tabii, yasa dışı dinlemeler konusu, belki Türkiye’de son zamanlarda daha çok gündeme gelen bir konu olmakla beraber aslında çok uzun yıllardır, belki bu teknik altyapı, teknik imkânların oluşmasıyla beraber cumhuriyet tarihinin belki ilk yıllarıyla bile bu sorunların yaşandığını zaman zaman tarih kitaplarından, zaman zaman geriye dönük araştırmalar yapılan belgelerden filan görebiliyoruz. Ben de mesela kendi yaptığım bir araştırma çalışması vardı, onunla ilgili bir anekdot paylaşayım, 1950’li yıllara ait. “Belgelerin Dilinden Yassıada’nın Karakutusu” diye bir kitap çalışmam vardı, ilk kitabım. Onun içerisine de bazı belgeleri koymuştum, Demokrat Partinin ilk yıllarında, özellikle Menderes’in iktidar olduğu dönemlerde. Bir Başbakan ama Başbakanın evinin de, parti genel merkezinin de bir şekilde dinlendiğini, kimlerle konuşuyor, bunların kayıt altına alındığını ve bunun o zamanın işte PTT’si tarafından veya PTT’deki bazı unsurlar tarafından yapıldığını ve belgelerini görmüştüm. O belgeleri nerede bulmuştum? Şimdi, aslında sizin Darbeleri Araştırma Komisyonuna da ulaştı Yassıada belgeleri. Bu Yassıada belgelerini araştırırken görmüştüm onları. Anlıyorum ki en azından 1950’de bile kendi gözlemim, kendi araştırmamın sonucunda bunlar çıkıyor. Bir de belki daha detaylı araştırmalar yapılan 1920’li yıllar, 1930’lu yıllar... Öncesine de ait de olabilir. Bunlar hep olagelmiş ama olmaması gereken, ortaya çıktığında infial uyandıran, rahatsızlık veren, adı üstünde yasa dışı işler. Nasıl insanlar yasa dışı işlerin olmamasını istiyorsa hele hele başına geldiği zaman kıyamet koparıyorsa bunu hiç kimse için istememeli, hiç kimse için arzu etmemeli, hele hele hiç kimse için organize etmemeli.

Ben çok daha böyle işin şaibe kelimesinin de ötesinde belki Türkiye’nin, hani bir numaralı sorunu değil elbette, bir numaralı, iki numaralı... Bazen sorunları sıralarlar ama ben yine de önemli sorunlarından bir tanesi olduğunu düşünüyorum, belki aşıyoruzdur da zaman içerisinde ama Türkiye’nin demokratikleşme süreciyle beraber bunların da minimize edilmesi gerektiğini düşünüyorum. Demokratik ve gelişmiş bir ülkeye yakışmayan görüntülerdir yasa dışı dinleme yapmak. Sadece yasa dışı da değil, yasal bir sorun olmamış bile olsa insanların farklı özel yaşamlarına kulak kabartmak, özel yaşamlarıyla ilgili hatta yorumda bulunmak bile ne yasalarda cevaz verilen bir şeydir... Aslında bakarsanız, bizim kendi toplum geleneğimizde olmaması gereken şeylerdir, biz Anadolu’da farklı değerlere sahip hem de bu değerlerimizle övünen bir toplumuz. Hem inanç noktasında hem de toplumsal kültür noktasında bu tür şeyler de aslında kınanan veya karşılığı olumsuz olan noktalardan bir tanesi. Dolayısıyla her yerde olsa bile bizim toplumumuzda olmaması gerektiğini düşündüğümüz konular. Herkes yani bütün toplum, bütün dünyadaki ülkelerden önce hele hele biz bu sorunu aşmış olmalıyız diye düşünüyorum. Aşmanın yöntemlerini de belki sizler de bu Komisyon sonrasında düşüneceksinizdir. Topluma verilecek

mesajlarda da belki insanların özel yaşamlarına kulak kabartmanın yanlışlığı, rahatsızlığı, olumsuzluğu bunlar belki anlatılabilse zaten zihnimizde olan veya toplumun genlerinde olan bazı pozitif duygular nazara verilirse eminim bunlara ilişkin merak duyguları da köreltilir diye düşünüyorum. Ama onun ötesinde biz gazeteciler olarak da belki bu tür yasa dışı dinlemelerle ilgili yayınlar yaparken –belki sizlerin soruları arasında da gelecektir ama o zaman genişletilebilir- bütün bunların aslında uygunsuz şeyler olduğu bilinciyle hareket etmek çok daha doğrusu.

Kısacası ben, Türkiye'nin demokratikleşme sürecindeyiz biz ülke olarak. Bu konunun da bir hâl yola girmesi gerektiği kanaatindeyim, çok da hızlıca girmesi gerektiği kanaatindeyim. Böyle, bazen gazetelerde koca kulak resimleri olur, bunlar hiç güzel olmayan şeyler. Bunlar tedavül den kalkmalı diye düşünüyorum artık, gelişen modern bir ülkede bunlar sorun alanı olmaktan çıkartılmalı. Umarım sizlerin bu faaliyetleri de bunlara ön ayak olacaktır.

Böyle bir genel değerlendirme yapayım. İsterseniz sizin sorular olursa cevaplamış olayım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz.

Sayın Uçar...

BİLAL UÇAR (Denizli) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Şen, tekrar hoş geldiniz.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Hoş bulduk.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Kısa ve öz sunumunuz aslında bir temenni de oldu. Yasa dışı dinleme, izleme hakikaten çok kötü bir şey diyorsunuz, öyle. Buradan bir sonuç alınmak isteniyor, daha ziyade baktığımızda hedefin siyasiler olduğunu görüyoruz ama siyasilerin dışında da bazı basın mensuplarının geçmişte bu musibete düçar olduğunu da gördük. Ama yine de maalesef basın kullanılarak bunlar yapılıyor yani eğer bir siyasetçi veya toplumun, kamuoyunun çok yakından tanıdığı önde bir insan itibarsızlaştırılacaksa yöntem basın olarak kullanılıyor, biz bunu demokrasiye müdahale edilen süreçlerde çok açık ve net gördük. 28 Şubatın manşetleri artık bugün... Ki, siz 1950'li yılların, Yassıada'nın belgelerine ulaşmışsınız ama o daha 28 Şubatın bütün manşetleri gözlerimizin önünde. Basın kullanılarak bu itibarsızlaştırma, toplum mühendisliği, siyaseten sonuç alma bütün bunlar basın üzerinden yapıldı.

Biz bugüne kadar resmî kurumlarda inceleme yaptık, onları dinledik. İnanın bir sonuç alamıyoruz çünkü kurumlara baktığımız zaman herkes yasal sınırlar içinde ve aslında burada esas töhmet altında olan yine devlet kurumları. Fakat basın mensupları, işte dün basında Ankara temsilcisi ve genel yayın yönetmeni, yönetmen yardımcısı arkadaşlarımızı dinlediğimizde de, basın etik kuralları gereğince haber kaynağı gizli. Biz burada bir sonuç almaya çalışıyoruz, o sonuç şu: Toplumu bu paranoyadan kurtaralım. İki: Belki bu komisyon çalışmasının sonucunda yasal düzenleme yapılacak olursa kimse bundan sonra bu işe tevessül edemesin ve basın da bu işe çok meraklı olmasın yani böyle bir şey geldiği zaman reddetsin. Yani özellikle tekrar söylüyorum, darbe teşebbüsü veyahut da

demokrasiye müdahale sürecinde basın, bazı basının özellikle birlikte hareket ettiğini gördük. Bu konuda siz ne diyacaksınız yani size mesela basın olarak bu şekilde bir kayıt geldi mi veya gelse ne yaparsınız? Yani “Burada kamu yararı var.” diyerek, “rejimin selameti” diyerek birlikte mi hareket edilir? Bu konudaki tavrınızı, eğer bilginiz varsa onu rica ediyorum?

Teşekkür ederim.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Açıkçası ben yirmi yıllık gazeteci yaşamım var. Bu süre zarfında -kendi kişisel olarak- önüme gelen bir yasa dışı dinleme kaydı olmadı. Belki son bir buçuk, iki yıla yakındır gazete yöneticisiyim. En azından bu süre zarfında böyle bir şey denk gelmedi. Geçmişte olsa gelir miydi? Gelebilirdi de, farklı gazetelere gelmiştir çünkü. Yayınlayanlar da oldu, yayınlanmayanlar da oldu ama ben kişisel tavrım itibarıyla kendim birebir böyle bir şey içerisinde kalmadım. Kalsaydım ne yapardım belki, onu merak ediyorsunuz. Kişisel, tabii burada değerlendirmeler olabilir, aynı zamanda gazetelerin tavrını da belki merak ediyorsunuzdur.

Biz genel anlamda ya da ben kendi adıma söylemiş olayım: Adı üstünde, yasa dışı kayıt dediğiniz zaman zaten yakışsınız bulduğunuz bir konu, uygunsuz bulduğunuz bir konu ve kaydedilmesinin de, yayınlattılmasının da manipülasyon olduğunu anlayabildiğimiz bir konu. Yani ki, gazeteciler çok daha uyanık olmak durumundadırlar ve uyanık meslek sahiplerimizdir, meslektaşlarımızdır. Dolayısıyla gelen kaydın hangi manaya geldiğini bilebilecek insanlar hepimiz. Dolayısıyla, her birimiz belki bu konuda daha duyarlı olmak, hele hele ülkenin artık çıkmasını bu noktada da mesafe aldırın bir konuma gelsin diye temenni ediyorsak, ki muhtemelen, herhâlde buraya çağırdığınız, davet ettiğiniz gazetecilerin çoğu hem şimdiye kadar söyleyenler, bundan sonra söyleyecek olanlar da hiç kimse “Aman olsun, devam etsin bu işler.” demiyordur. Madem hepimiz şikâyetçi bu konudan, hepimize düşen sorumluluklar var. Bizler de belki önümüze gelen bu tür konuların bir manipülasyon aracı olduğunu düşünerek, bilerek bir sorumluluk duygusuyla hareket etmek durumundayız.

Belki geçmişte bu yeteri kadar yapılmamış olabilir farklı gazeteler tarafından bu özen gösterilememiş olabilir ama ben Türkiye’de bu konunun da mesafe aldığını düşünüyorum ve geriye dönük daha fütursuzca yapılan yayınların biraz da işte kamuoyunda yapılan kınamalarla belki siyasetçilerin tepkimeleri veya buna yönelik entelektüellerin değerlendirmeleriyle beraber azaldığı düşüncesindeyim. Bilmiyorum, belki gözlemimiz olursa sizin de Komisyon olarak, geçmişte nasıl yayınlanıyormuş gazetelerde, şimdi nasıl? Onun biraz azaldığını görürsünüz ama bizler genellikle bu tür manipülatif yayınlara zaten kendi gazetemiz olarak asla aracı olmadık ve olmayız da bu konuda çok da duyarlı bir yayın çizgimiz ve politikamız var. Zaten kurumun da temsilcisi olduğum için onu da net olarak ifade etmiş olayım. Habertürk gazetesinin bu yönüyle objektif bir çizgiyle başladı yayın hayatına ve öyle de devam ediyor. Her renk kendini bulabilir gazetemizde. Hani zaman zaman gözden kaçanlar olmuyor mudur? Çünkü her gün siz yeniden 40 sayfa, 45 sayfa belki üç beş saate sığan bir yoğunluk

içerisinde bir şey yapıyorsunuz gazetecilik. Bunun dışında planlı, programlı olarak ve maksatlı olarak bir şeyi ben açıkçası kendi gazetemde gözlemediğim ve kendi Ankara gazeteciliği de bu işin belkemiğidir. Kendi yöneticilik dilimimde de -işte, kendi muhabir arkadaşlarım da şu an burada- hiçbir zaman onlara, tam aksine size paylaştığım telkinleri yaparız, kimsenin bu tür bir manipülatif şeyine gelemeyiz, kimsenin bu konudaki farklı ajandalarını hayata geçirme gibi bir durumumuz olamaz, kendi gazetemizi ona alet etmeyiz, ettirmeyiz ve bu konuda da sürekli zaten kendi iç mekanizmamız içerisinde arkadaşlarımız da kendi duyarlılıklarını oturtmuş olurlar bir noktaya. Bu konuda kendime dönük ve kendi gazetemeye dönük en ufak bir kaygım yok, özeleştiri yapacağım bir sonuç da çıkmadı şimdiye kadar. Bilmiyorum sizlerin gözlemi varsa paylaşabiliriz ama benim gözümünden kaçan.

Burada ama dediğim gibi temel düşünce noktamız bu tür şeylerin girmemesine dönük... Giren gazetelerle veya giriliyorsa şöyle de olabilir, ona da ben bir kayıt düşmüş olayım. Hani hiç mi vermiyorsunuz? Şöyle verilebilir değerli vekillerim: Bazen habercilik saikiyle yapılan şeyler de vardır. Öyle noktalar oluyor ki artık İnternet dünyasındasınız, son dakikalar televizyonlardan geçiyor, bazen bazı şeylere kayıtsız kalamama durumunuz da vardır. Kimi zaman öncü oluyor musunuz, buradaki belki temel kriter o. Yani ilk fişeği atanlar oluyor bazen düğmeye basanlar oluyor. Düğmeye basan konumunda olmamalı aslında hiçbir gazeteci ama bir şekilde bir yerlerden basılıyor, o da yeterli değil bana göre. Prensipli olunup "Ben, bu konuları görmüyorum gazetem olarak." denilebilir diyoruz da genelde ama ben kendi gazetem dışında belki basının bazı reflekslerini de anlayabilmeniz açısından söylüyorum. Her gazete bunu yayınlarken ille de manipülatif bir düşünce içinde olmayabilir de yani sizler de belki değerlendirirken "Vay şu gazete şunu mu yapmış yine?" diye de bakmamalısınız. Eğer belki hep kronikleşmiş ve aynı yerlerden gelen atışlar varsa belki böyle düşünülebilir ama onun dışında spontane gelişen konularda bazen gazeteciler, editörler bu haberi atlamamayı saikiyle de onları yapıyorlar. Bu tür belki kaçaklar da olabilir, haberler girerken. Bu işin devamlı olmaması, tümüyle çarşaf gibi serilmemesi ve maksatlı olup olmaması belki önemli olan.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Başkanım, izin vererseniz yani şunu özellikle öğrenmek istedim.

Resmî kurumlar bize tatmin edici bilgi vermiyor, veremedi ve hiçbirimiz tatmin olmadık. Şimdi, basında haber kaynağı gizli, onu da "açıkla" diyemiyoruz ama eğer biz buradan sonuç almak istiyorsak yani basına bu bir şekilde geliyor. Gelirken resmî kurumlardan mı geliyor, başka dışarıdaki organize gruplardan mı geliyor? Bu konuda bir bilginiz var mı?

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Yani ben önüme gelmediği için kendim...

BİLAL UÇAR (Denizli) – Duyum olabilir mesela.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Duyum, duyduğum ne olabilir? Şimdi, ister istemez haberci, haber kaynağıyla irtibatlı olan kişi yani siz çünkü haberciyseniz, muhabirseniz bir şekilde kamu da özellikle belki çünkü gazetecinin haber kaynakları işte Parlamento

muhabiri ise sizler oluyorsunuz. Ya sizlerden geliyordur ya da kamudan geliyordur. Dolayısıyla bir şekilde bu görüntüyü elde eden belki maksatlı olarak çekenlerden de geliyor olabilir, onu bilemiyorum tabii ama her gazetecinin mutlaka kendine yönelik bir haber kaynağı oluyor.

Gazeteciler de tabii haber kaynakları konusunda ketumdurlar. Ketum olmak da durumundadırlar, bunu da anlayışla karşılayın yani sizin çok böyle güçlü diyaloglarınız olsa bir gazeteciyle ille bu tür bir haber değil, belki iyi niyetli güzel bir haberdur ama sizden verilmesini arzu etmezsiniz yani siz nasıl bunun söylenmesini istemiyorsanız başka yerler söylenmesini isteyebilir ama burada asıl olan işte gazetecinin uyanık olması, oradaki muhabir arkadaşın farklı bir gündemi yoksa kafasında, farklı bir bağlantısı olmadığı takdirde yani kendi hâlinde bir gazeteci, gazetecilik ideali içinde olan hiç kimse bu tür şeylere fütursuzca atlamamalı, artık bu dönemde atlamayacağı kanaatindeyim ben.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Şen, hoş geldiniz.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Hoş bulduk.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Temennilerinize bizler de katılıyoruz, hepimizin ortak sıkıntısı ve sorunu gerçekten. Ancak sınırsız ve sorumsuz bir şekilde bunların yapıldığı da bir gerçek ve basın bunların yayımında etkili bir araç. Sizin kitap çalışmanız aslında 1950' lilerin dinlemelerinden örnekleri içeriyor. İşte, o günden bugüne geldik, soğuk savaşın manuel dinlemelerinden bugünkü sıcak savaşın dijital dinlemelerine geldik ve o kadar çok yaygın ki elektronik olayı e-mail, SMS, telefon, bilgisayar, vesaire bunlar basının en çok kullandığı araçlar.

Burada dikkat çeken iki konu var. Bir: Basın alanında etkili bir mesleki caydırıcılık yok. Bu konuda düşünceniz nedir? Basın Konseyi, basın etik kuralları yeterli mi? İkinci konu: Yasa dışı, ahlak dışı elde edilen verilerin yayınlanması durumunda daha önce altı aydan bir yıla kadar bir ceza öngörülüyordu, son 3' üncü yargı paketinde bir yıldan iki yıla, basın suçları yarıya artırılıyor. Bu, bir caydırıcılık yapıyor mu?

Bu özel hayatla ilgili ihlallerde benim bildiğim kadarıyla birçok gazete haber dava konusu olduğu zaman, aşan manevi tazminat davalarında gazetelerin bu tazminatları ödediğini biliyoruz. Yani gazete bu sorumluluğu üstleniyor, kişisel bir sorumluluk ötesine geçiyor. Bunu böyle baktığımız zaman sorum çok net. Özel yetkili mahkemeler açısından bu çokça karşımıza çıktı. Gazetelerin emniyet istihbarat muhabirleri var ve oradan henüz sanık, savcı çıkmadan bakıyoruz aynı gün manşet, ertesi gün manşet haberler çıkıyor yani oradan kaynağını almış ve yapıyor. Bu, bir gazetede değil, maalesef birçok büyük gazetede bunun örneklerine rastladık. Bunun önlenebilirliği nasıl olabilir yani gazeteler kaynağını açıklamak zorunda değil ama belli ki kaynak terörle mücadeledir veya KOM, kaçakçılık,

uyuşturucu vesairedir yani bir kaynaktır yani neticede. Bu konuda bu nasıl önlenabilir? WikiLeaks belgeleri artık her tarafta yayınlandı. Casus programlar olayı medyada, sizleri düşündürüyor mu?

Bu kadar sorularım, teşekkür ederim.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Sağ olasınız Hasip Bey.

Şimdi, önce hani avukat –siz de hukukçu olarak- genelde bu tür şeylerde, davalık konularda emniyete intikale edilen konular olsun, adliyeye intikal eden konular olsun mutlaka tarafın avukatları da oluyor. Tabii, şimdi on binlerce avukat olduğu için ben veya işte binlerce avukat olduğu için herhangi bir avukatı da işaret etmeyeceğimden dolayı da rahatlıkla mesela avukatlar konusunu burada şey yapmış olayım. Çünkü ifade tutanakları bu tür şeyler olduğunda belki şey yapıyoruz yani kimi zaman gazeteciler en kolay alma yöntemi avukatlar üzerinden de olabiliyor çünkü bir mağdur tarafı olabiliyor, öbür tarafta iddia sahibi olabiliyor. Mutlaka orada verdiğiniz ifadenin üç beş yere dağılmış oluyor.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bizim özellikle daha polisteki olan ifadelerdir yani daha avukatın erişemediği ifadeler çünkü, biliyorsunuz, gizlilik kararı veriyor özel yetkili mahkemeler. Avukatlar, mesela Uludere dosyasında hâlâ erişemiyor. Böyle bir durum var.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Şimdi, yasa konusunda bir atıfta bulundunuz. Yasayla ilgili şunu da göz ardı etmemek gerektiğini düşünüyorum: Kendim, kişisel olarak, bu konudaki duruşumu ve olması gerekeni ve olacağını düşündüğüm, temenni ettiğim noktayı söylemişim. O konuda hiç bir... Yüzde yüz bir düşüncedeyim. Ama bunun ben yasalarla daraltılmaması gerektiği de düşüncesindeyim. Bunlar bir bilinç, bir anlayış, bir toplumsal şuur, etik, ahlak meselesi ve bu konuda da biz mesafe alıyoruz. Artık, geçmişte empatiler yapmıyorsak, şimdi empati yapan noktadayız. Zaten bu çıtaya erişmemişsek, bu noktadaki doğru çizgiyi tutturamamışsak meslek organlarının, yani gazetelerin, televizyonların yaşaması da mümkün değil. Toplumdaki bu beklentinin sürekli tersine işler yaparsa gazeteciler de yaşamaları mümkün değil. Dolayısıyla, ilanihaye böyle sürececek bir durum yok. Mutlaka kendilerini doğru bir düzleme doğru sürükleyecektir meslektaşlarımız.

Dolayısıyla, ben bunun kanunlarla daraltılmasının birtakım sıkıntılara da yol açacağı kanaatindeyim. İşte, siz “Şu konu şöyle.” dediğiniz zaman, bunu, işte, hâkimler veya yorumlayanlar çok daha katı yorumladığı zaman, tümüyle bir meslek daralması söz konusu olma riski var. Çünkü kimi zaman siz o serbestiyet ve özgürlük içerisinde yazdığınız yayınlarla doğruyu anlatma, eğriyi gösterme imkânına da sahip olabiliyorsunuz. Ama birtakım kaygılarla “Biz buna yasal sınırlar koyalım.” dediğiniz zaman da bunun sınırı yok. Bunu tümüyle köreltme durumumuz var. Bence, önce onu düşünmek yerine ki biz birçok noktada kanunlarımızı artık daha özgür ve demokrat bir noktaya doğru taşıırken onlar iyi bir yolda ilerlesin ama basın konusu daraltılsın, yasalar daha da ağırlaştırılsın dersek tutarlı bir durum olmamış olur düşüncesindeyim. Dediğim gibi, bunun yerine, bizler sizlerin bu yaptığı

alışmalar, kendi mesleki öz eleştirilerimizle beraber, belki, önayak olan meslek kuruluşlarımız da olmalı. Bu konuyla zebileceğimiz düşüncesindeyim.

şimdi, kendimden bir örnek vereyim. Biraz, başta kısa tuttuğum için, dilerse, sizin zamanınızı almayacaksa ara ara yaşadığım örneklerden de paylaşmak istiyorum. Mesela, geçen, iki üç hafta önce -Hasip Kaplan Bey de bir BDP'li olarak- mesela BDP'nin de belki içinde olduğu, belki kısmen üzüldükleri bir konu yaşandı Milliyet gazetesindeki zabıtlar arkasından. Bu sefer, bir anda bir sürek avı gibi bir şeyler başlatıldı. şişte, vay efendim, filan kişi, filan gazeteci şu odaya girmiş, bu odaya girmiş. Tabii, bu yasa dışı dinleme değil belki ama meslek etiği açısından başka bir şeyi paylaşmak isteyeceğim sizlerle. şimdi, ben yurt dışındaydım o zaman, Zafer ağlayan Bey'in davetiyle Dubai ve Suudi Arabistan gezisindeydik. Ama tabii, orada da olsak sürekli, Türkiye'deki gazetemize ne giriyor, ne girmiyor bakıyoruz, gözlemliyoruz. Bizde gördüğüm ama herkeste de gördüğüm bir detay vardı. Yurt dışından arayıp, özellikle onu girmemeyi temenni ettiğimi söyledim arkadaşlara. Ama baktım ki hiç kimse böyle bir tutum içine girmemiş. Bütün gazetelerde girdi o ayrıntı. Neydi oradaki hassasiyetim? şimdi, bir gazeteci arkadaşımız Mediste, sizin de kapınızı alıp on beş dakika çayınızı içebilir, gidip Hasip Bey'in de çayını içebilir yarım saat. şimdi, bunu gözetleyen bir kamera var ise ki vardır her yerde, bunun neşredilmesi, gözlere sokulması, bunun İnternet'ten yayılması çok sakıncalı bir şey. Keşke böyle bir hastalık bulaşmasaydı üzerimize. Maalesef o gün öyle bir hastalığın İnternet'e yayıldığını gördüm. Bir anda, işte, Altan Tan Bey'in odasında, oradaki Milliyet muhabiri arkadaş gya o saatte, iki saat veya bir saat durmuş. Bu, hiç adını sanını duymadığımız bir İnternet sitesine önce yazdırıldı, kim yazdırdıysa ve maalesef çok önemli bir değer gördü o bilgi kırıntısı. Bir anda bütün İnternet sitelerine yayıldı ve gazeteciler, gazeteler, koca koca gazeteler oradaki, aslında hiç de doğru olmayan üslubu, yöntemi doğru mudur, eğri midir demeksizin, atlamayalım haberi diye yazmak zorunda kaldılar. Belki orada ismi geçen vekile de haksızlık oldu o. Öyleydi, değildi, bilemiyoruz. Çünkü her birinizin odasına girmiş olabilir. Ama şimdi, tamamen hayal gücünüzü kullanarak bir şeye işaretle bulunmak vicdansızca, bence ahlaksızca bir şey. Bunu önce, sorumsuz bir İnternet sitesi yayıyor ama sorumlu olan biz gazeteciler de onu, ona değer verip koymak durumunda kalıyoruz. Keşke o gün Parlamento Muhabirleri Derneği anında el koysaydı meseleye ve "Bu İnternet sitesine itibar etmeyin. Hiç kimse de bununla ilgili bir haber girmesin." gibi bir temenniye söyleselerdi. Bence tetiklerlerdi ve ertesini gün gazeteler girmeyebilirdi. Açıkçası, ben yurt dışında olmama rağmen, bu konunun kendimce mücadelesini verdiğimi düşündüm.

Ama en azından meslek yöneticilerimiz, derneklerimiz, STK'larımız siz bir de bu mücadelenizi yürütürken belki onlarla da daha çok dirsek temasında olacaksınız. Somut rnekler üzerinden, mesele daha tırmanmadan el koyulabilirse biraz gazete yöneticilerini de silkelercesine "Aman, bu konuya dikkat. Ne oluyoruz? Buna cevaz vermeyin, yani böyle bir gidişata yol açmayın." denebilirse bunların gzleceği düşüncesindeyim.

Bir sorunuz daha vardı ama onu not alamadım. WikiLeaks belgeleriyle ilgili dediniz sanırım.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Evet, yani casus yazılımlar sizi de kaygılandırıyor mu şeklindeydi.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Yani, o belgeler de bir anda sanki devletlerin arşivindeki belgeler muamelesi gördü ama kendime dönük öyle bir kaygı var mı diye soruyorsunuz anlaşılan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sizin açınızdan değil, genel olarak ulusal basın açısından da öyle bir kaygı yaşandı mı? Çünkü bazı isimler geçti falan.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Yani ben, açıkçası... Çok kaygıyla karşılandı mı? Tabii, ismi orada geçince, herkes de kıymet verince belki olumsuz noktalarda ismi geçenler varsa kendinde bir tereddüt yaşamış olabilir ama ben öyle bir hassasiyet yaşamadım.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Şen, tabii, sizin BDP'yle ilgili verdiğiniz örnek bir gizli dinleme örneği değil.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Yok, zaten baştan o kaydı koydum yani direkt karşılık gelmiyor ama bir prensip meselesi.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yani gizli dinleme, izleme, kayıt olayında iki önemli olay var özellikle seçim dönemlerine denk gelen: Bir, CHP'de Sayın Baykal'ın şantaj kasetinin yurt dışından İnternet'e servis edilmesidir ki o tarihlerde biz Kanada'daydık tesadüfen Meclis grubu olarak, araştırması olarak ve üç yıl sonra IMEI numarası bulundu. İkinci büyük dalga da MHP'nin üst düzey yöneticilerine yönelik olan şantaj kasetleriydi. Şimdi, bu ikisinde de aradan geçen zamana kadar baktığımız zaman, hiçbir veri tespiti yok, bir fail, kim yaptı. Çünkü bir partinin seçim faaliyetlerine yönelikti ve MHP'nin kaset sayısı ve kişi sayısı dikkate alındığı zaman çok organize bir iş olduğu anlaşılıyordu. Burada bir izlenim edindiniz mi? Yani bir güç bu partilerle uğraşıyor, siyasetle uğraşıyor, dizayn etmek istiyor şeklinde bir izleniminiz oldu mu? Yani bu yakın, Yassıada ile ilgili kitabı da yazdığınıza göre merak alanınız içinde olduğunu düşünerek soruyorum.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Evet, yani bilgim dâhilinde olmamakla beraber, tabii, hissettiklerim, hissiyatımız, başlangıç, sonuç itibarıyla olunca herhangi bir adrese hislerim beni ulaştırmadı ama ben de bunun maksatlı olduğunu düşündüm, böyle bir organizasyon olduğu kanaatime vardım. Zamanlaması itibarıyla da böyle hissettim. Yani hislerim neye dayanıyor, onu belki paylaşmam zor olur, paylaşamayabilirim ama -çünkü o zaman zan altında bırakmış olursunuz, bilgi olmadığı hâlde elinizde, bir şeyi işaret etmek doğru bir şey değil- her gizli kaydın bir maksadı olacağını düşündüğüm için, her gizli kaydın, hele hele gizli görüntünün maksada binaen, sonuç versin diye sızdırıldığını ve yayınlattıldığını da düşünürseniz bunun zaten maksatlı olmadığını söylemek

yanıltıcı olur dolayısıyla. Ama bir şeye işaret edemiyorum yani nereden geldiği. Ama mutlaka, bence, Türkiye’de geriye dönük ayıplı dönemlerden bir tanesi olarak bu geçecektir ve mutlaka aydınlatılması gereken karanlık noktalardan biridir şu an Türkiye için.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – AK PARTİ’yle ilgili de kasetler olduğu kulağınıza geldi mi? Onlarla ilgili, belediye başkanları ve...

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – BDP’yle ilgili mi?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hayır, AK PARTİ’yle ilgili, iktidar partisiyle ilgili.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Yok, olabilir mutlaka kaydedenler de, bazen kaydedenler...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yani öyle bir şaya olmuştu, öyle bir duyum ulaştı mı yani?

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Benim özellikle işte şuna, buna...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ankara’da özellikle.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Yani, şimdi, bu işleri yapanlar eğer karanlık düşünceli insanlarsa bunun parti ayrımı diye bir şey söz konusu olamayacağı düşüncesindeyim. Yani seni de dinler, beni de dinler, onu da dinler, AK PARTİ’yi de dinler, BDP’yi de, CHP’yi de. Yani adı üstünde, madem bu tür çevreleri karanlık diye görüyorsanız herhangi bir acıması, herhangi bir insani yönü çok yok çünkü bunların. Yani dolayısıyla şunu tolerans geçer, bunu geçmez diye bir şey söz konusu olamaz. Yani hele hele bunlar tehdit ve şantaj aracı gibi düşünülen kavramlarsa herhangi bir ayırım yapmaz. Bilakis, bence, belki, iktidar partisi, daha cazip gelebilir yani dinleme. Ama ne kadar duyuyoruzdur, ne kadar bilinebiliyordur? Belki onu şey yapanlar tutuyordur bir yerlerde, bilemiyorum yani. Ama bunu yapanlar mutlaka her şeyi yapıyorlardır.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Tehlike herkes için tehlikedir, potansiyel tehlike. O anlamda doğru tabii.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hâkimlik deneyimi de olduğu için...

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Toparladı yani...

BAŞKAN – Evet, Sayın Havutça, buyurun.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Erdal Bey, hoş geldiniz. Verdiğiniz bilgiler için teşekkür ediyorum.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Hoş bulduk, sağ olun.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Tabii, Medis Araştırma Komisyonunun kuruluş amacı, sizin de bildiğiniz gibi, suçun önlenmesine yönelik, Türk Ceza Kanunu’nda suç olarak tanımlanan katalog suçların dışında, yasal ama yasal sınırları aşan ya da yasa dışı dediğimiz siyasetçilerin, gazetecilerin, kamuoyundaki yüksek yargı mensuplarının, kamuoyundaki önemli basın mensuplarının özel hayatını bir şekilde izleyerek ileriki dönemlerde siyasal ya da başka çıkar amaçlı şekilde bu kişilere

şantaj yaparak sonuç elde etmeye yönelik faaliyetlerin, yasa dışı bu durumların tespit edilmesi ve önlenmesine yönelik bir çalışma başlatıldı.

Tabii, Medis nereden bu kanaate vardı? Bildiğiniz gibi, işte, değerli arkadaşım ifade etti, MHP'li siyasetçilere siyasal faaliyetlerinin dışında şantajın yapılması, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanına yönelik kaset operasyonu ve son olarak da Başbakanın ofisinde bulunan böcek, anlaşıldı ki bu, Türkiye'de, işte, basına da yönelen, Taraf gazetesinden Mehmet Altan'ın da sahte kod adla dinlenmesi kamuoyunda bu işin çığırından çıktığını, artık devletin temel organlarının görevlerini tehdit eden bir noktaya geldiğini, aynı zamanda bireylerin temel hak ve özgürlüklerini de tehdit ettiğini ve dolayısıyla, Türkiye'deki demokratik anayasal düzene yönelik bir tehdit oluşturduğu tespitinden hareketle şu anda bir gerçeği aramaya çalışıyor.

şimdi, bu somut olaylardan sonra baktık ki, işte, gazeteciler -siz de gazeteci olarak- birçok insanı haber kaynağı olarak, işte, PKK'lı teröristlerle de gerektiğinde temas ediyorsunuz ya da birçok kişilerle temas ediyorsunuz. Bir gün şöyle aklınıza geldi mi: şimdi, yaptığınız bu telefon görüşmelerinde gazetecilerin başına geldi, işte, Nedim şener yaptığı çalışmalarla ilgili, 500 sayfalık iddianameyle ilgili, yargının karşısına çıkıp hesap vermek zorunda kaldı. Bir gazeteci olarak ya da gazeteci arkadaşlarımız, yaptığı basın faaliyetleriyle ilgili birçok kişiyle temas ediyor. Bunlar sizde "İleride başımıza bir iş açılır. Aman, şununla görüşmeyelim, bununla görüşmeyelim, mesafeli duralım." gibi bir duygu yaratıyor mu?

İkincisi: Gazetecilerin sahte kod adıyla dinlenmesinin gazeteciler üzerinde nasıl bir etkisi oluyor? İşte, Taraf gazetesinden Mehmet Altan'ın asli unsur olarak değil ama yan unsur olarak dinlendiği ve bu yargılama aşamalarında MİT'in verdiği yanıtta Taraf gazetesinin bunu deşifre ederek kusur işlediği ve dolayısıyla devletin ali menfaatleriyle ilgili yapılan çalışmalar çerçevesinde isminin gizlendiği, kod adıyla alındığı gibi şeyler. Ama anlaşılıyor ki bununla ilgili yasal zeminler de aşılmış. Kişiye yapılan takibin sonucuyla ilgili, yasa gereği bilgi verilmesi gerekirken verilmediği anlaşılmış. Bunlar, gazeteci olarak sizleri nasıl etkiliyor? Ve buna ilişkin yasa dışı telefon dinlemelerinin son bulmasıyla ilgili, yargıyı ve basını tehdit eden noktaların önlenmesiyle ilgili siz basın etiği olarak ve basın meslek ilkeleri olarak ne öneriyorsunuz?

Teşekkür ederim.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL şEN – Anladım, sağ olasınız.

Aslında, siz cümlenin başında örneklendirirken Hasip Bey'in sorusuna da bir nevi örnek var mı demişti herhâlde iktidar çevrelerinden. Başbakanın dinlenme, böcek meselesiyle beraber, belki, Hasip Bey'in sorduğu soruya da bir örnek vermiş oldunuz. Yani her şey herkes için geçerli demiştik. Örneklerden bir tanesi de sizin ifade ettiğiniz konu oldu, en tazesini belki o ve çok da infial oluşturmuş oldu.

Şimdi, siz “Haber kaynaklarıyla konuşurken bir sıkıntı yaşıyor musunuz ya da kaygı taşıyor musunuz, yarından sonra önünüze koyarlar diye bir endişeniz var mı?” dediniz. Açıkçası ben yirmi yıl boyunca böyle bir kaygı taşımadım. Taşıyanlar da olabilir ama gazetecilik yapıyorsanız, sadece gazetecilik yapıyorsanız böyle bir kaygı taşımazsınız. Yani siz konuşmalarınızda, yaptığınız haberlerde farklı bir gündeminiz yoksa bunun dışında, arka planda farklı atraksiyonlara girmiyorsanız kısacası, işte, 28 Şubat örnekleri vermişti Sayın Vekilimiz başta, geçmişte oldu maalesef bazı şeyler. Ama bunun dışında, siz sadece kendi gazeteciliğinizle ilgili bir uğraşı içindeyseniz bir kaygı taşınacağı kanaatinde değilim. Dolayısıyla, ben öyle bir kaygı taşımadım. Altına imza atmayacağım bir konuşmayı ne içeride ne dışarıda yapmam yani telefonla da olsa. Tabii, olabilir, telefonla görüşürken daha belki rahat konuşursunuz da kamuoyuna konuşurken tabii ki daha daraltılmış konuşabilirsiniz, o ama üslupla sınırlı olmalı. Yoksa bunların mutlaka şeyi de varsayımıyla her zaman o anlayış içerisinde, doğru düzlem içerisinde hareket ederseniz belli bir sorun olmayacağı düşüncesindeyim.

Şu ancak rahatsız edebilir: Dinlendiğiniz kaygısı varsa yani siz en yalın cümleleri bile kullansanız gıcık olursunuz, bir rahatsızlık olur. Yani “Keşke beni dinlemeseler.” filan dersiniz. Niye dinlenmek isteyeyim yani? Sürekli olmasını istemediğim bir kulak, bulunduğum ortamda varsa her zaman güzel şeyler söylesem bile rahatsız olabilirim. Yani o yönüyle baktığınız zaman, kaygı değil ama bu tür şeylerin olduğu iddiası sürekli insanlarda biraz burukluk oluşturabilir. Ama biz her gün, tabii, güne başlarken böyle bir paranoya içerisinde güne başlamıyoruz, günü böyle sonlandırmıyoruz, o değişik bir paranoyak hâle dönüştürür çünkü insanları. Ama işte bir an önce izale edilirse bu duyguyu da ortadan kaldırmış oluruz.

Az önce belki temenni ettim diğer sorunuzda, nasıl önüne geçilebilir diye. İşte, bu, bilinç olmasıyla, gazete yöneticilerinin de belki kendi iç bünyeleri içinde bunları sürekli telkin etmeleriyle, bu tür yasa dışı dinlemelerle elde edilen görüntülerin yayınlanmaması konusunda prensipler ortaya koymayla ve bunu ilan etmeyle belki mümkün olabilir, bu konuda mesafe almamız böyle belki sağlanabilir.

Yeterli oldu mu?

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, ben de bir iki kısa soruyla birlikte bitirmiş olayım.

Şimdi, gazeteci arkadaşlarla dünden beri bilgi paylaşımı yoluyla hem sohbet ediyoruz hem bilgilerine müracaat ediyoruz. Dünkü konuşmalardan da çıkan bir şey var, işte, genelde şöyle bir kanaat de ifade edildi: Hukuki düzenlemelerle ilgili olarak yani yasal tedbirler, önleyici tedbirlerle ilgili çok fazla problem yok ama sorun uygulamadan kaynaklanıyor şeklinde bir kanaat serdedildi. Siz de bu kanaatte misiniz? Yoksa yapılması gereken hukuki düzenlemeler, alınması gereken önleyici tedbirler hâlen var mıdır?

Bir de bu, 2000... Gerçi gazetecilik mesleğinde genç de bir arkadaşımızsınız. Yirmi yıllık...

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Biz de geçen hafta 40' a bastık.

BAŞKAN – O zaman sormuş olayım.

2000 ile 2001 yılı arasında DSP-MHP-ANAP koalisyonu döneminde bir bilgi güvenliği yasa tasarısı çalışılmış, çok kapsamlı, çok detaylı. Bu konuda bir bilgi sahibi misiniz? Böyle bir bilgi güvenliği yasasıyla ilgili yasal hazırlığı hatırlıyor musunuz? Akamete uğramış sonra çalışma 2000' le 2001 yılları arasında başlatılmış, sonra bırakılmış.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – O zaman İstanbul' da gazeteci idim. Belki Ankara' da olsaydım zihnimde kalırdı. Açıkçası çok bilmiyorum. Belki, Ankara gazeteciliği geçmişte de yapmış olanlar bilebilirler.

Yasal konuyla ilgili, aslında, 2-3 soru önce açıklayabildiğimi düşünüyorum ama onu tekrar etmiş olayım ya da biraz daha genişletmiş olayım. Bu konularla ilgili sorun alanı olarak ortaya koyduğunuz, tespit ettiğiniz ve aydınlatmaya çalıştığınız bu konuların başına bakan yönüyle aşılabilmesi için ben bir yasal meselenin öncelikli olmadığı düşüncesindeyim, hatta akla gelmemeli düşüncesindeyim.

BAŞKAN – Yok, kastettiğim mental olarak değil, yani şu anda, pratik olarak, fiilî olarak...

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Çünkü biz önümüze çıkan her sorun konusunda “Hemen buna bir yasal şey bulalım.” dersek zaten hayatı yaşanmaz hâle getirmiş oluruz.

BAŞKAN – Şüphesiz.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Bu konuyu da çözerken çok incelikli bir şekilde çünkü basın özgürlüğünü de düşünerek... Çünkü basın her zaman böyle olumsuz şeyler pompalıyor değil. Belki, toplumun gelişmesi, hukuksuzlukların neşredilmesi, tabii, üslubunca neşredilmesi, ondan ders çıkartılması konusunda da yıllardır bir misyon icra etmeye çalışıyor. Belki, şimdi, artık basın çok daha karma bir yapıya sahip, toplumu, belki, daha da karşılayabilen bir konuma gitgide daha da erişiyor. Yani biz her konuda nasıl gelişıyorsak basın sektöründe de geliştiğimizi düşünüyorum. Ama hâlâ biz, tabii, basınla ilgili, Batı ülkelerinin gerisindeyiz okur kitlesi noktasında. Norveç' i düşünüyorsunuz, 100 kişiden 60 kişi gazete okuru. Örnek, işte, bizde 80 milyon nüfus varsa bizim 50 küsur milyon okurumuz olması lazım ama Türkiye' de 5 milyon okur var. Ama bir yönüyle belki o konuda da gelişeceğiz, birçok konuda geliştireceğiz. Gazetecilik anlayışı toplumla belki daha kontak kurabilen, rezonansa gelen bir anlayışla beraber, belki, daha, okur sayımız gelişecektir. Bunu ben basının kendi meselesi içinde halledileceğini ama sizlerin, belki, katkısıyla, kendi meslek gruplarının telkinleriyle, zaman zaman okurdan gelen feed back' lerle bu konuda mesafe alınacağı inancındayım.

Dediğim gibi, yasa konusunda net bir duruşum var. O, birçok konuda körelmeye yol açar çünkü. Daraltırsanız alanı hâkimler sizin aldığınız yasayı çok daha, belki, daraltıcı hâle getirirse yaşanabiliyor örnekler, içinden çıkamayacağımız başka bir sorunla bu sefer uğraşmış oluruz. Biz sivil bir anayasayı tartışırken darbe Anayasası'nın yasaları bile yeterli gelmiyorsa basına, yani biz özgürlükçü, sivil bir anayasa yaparken oraya başka bir şey mi koyacağız da bu konuyu daraltacağız? O yüzden, bunun ben yasal bir sınır asla düşünülmemesi gerektiğini düşünüyorum. Basının özgürlüğünü daraltmadan ama dediğimiz yöntemler de düşünülerek, bunun içerisinde meslek organları olabilir. En başta temenni ettiğim, bizim toplumumuzdaki, aslında, yasa dışı dinleme, belki dedikodu yapma, yalan söylememe, başkasının ayıbını örtme gibi birçok nüanslar vardır. Toplumun da belki genlerine işlemiş de özelliklerimiz vardır. Belki onlarda bile, işte, belli bir mesafe, belli bir hatırlatma yollarını, yöntemlerini artık sizler telkin edebilirsiniz. Hangi yöntemden denenecekse ancak bu tür bir şeyle birkaç noktadan bir tanesinin de bu olduğunu düşünüyorum. Bu şekilde, dediğiniz bu yasa dışı önleme veya yasa dışı kayıtların gazetelerde neşredilmemesi, televizyonlarda neşredilmemesi konusundaki etik anlayışın sağlanabileceğini düşünüyorum zaman içerisinde.

BAŞKAN – Peki, yani özgürlükle güvenlik arasındaki o ince çizgi çok hassas devam ediyor zaten. Aslında kadim bir problem ama modern zamanların daha fazla üzerinde durması gereken...

Evet, Sayın Tunç, buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Erdal Bey'e teşekkür ediyorum verdiği bilgilerden dolayı.

Araştırmamızdan bahsettiniz 1950 yılında dönemin Başbakanı Menderes'in dinlendiğini, evinin, parti genel merkezinin dinlendiğini söylediniz ve buna ilişkin belgeleri eserimize koyduğunuz ifade ettiniz. Ergenekon'un da daha yakın dönemde, hemen bu geçtiğimiz beş on yıllık süreç içerisinde, şu anda devam eden Ergenekon davasında da bir kısım sanıkların yasa dışı dinlemeden de suçlandıklarını görüyoruz. O dönemdeki dinlemelerle, o dönemdeki ulaştığınız belgelerle bugünkü Ergenekon davasındaki sanıkların yaptığı dinlemeler arasındaki benzerlik nedir? Bu konuda değerlendirme alabilir miyiz?

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Aslında, o zamanki dinlemelerin, kayıtların içerisinde içeriği yoktu orada. Sadece "Şu kişiyle şu zaman görüştü." bu konuya ilişkin detaylar gördüm. Çok daha detaylı, kapsamlı ve bunun hangi amaca hizmet ettiği yazmıyordu orada. Anladığım kadarıyla orayı da, hani, "Bir şekilde kolaçan edelim, kayıtlarımız altına alınsın." düşüncesiyle bu yapılmış olabilir. Ama Ergenekon'daki herhâlde çok daha farklı bir şema içerisinde bir yere oturuyor olabilir. O yüzden birebir bir benzerlik kuramıyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Erdal Bey, katkılarınız için, paylaşımlarınız için çok teşekkür ediyoruz.

Bu arada, yazılı olarak da paylaşmayı düşündüğünüz, hem eserinizle ilgili hem de bu konuda, işte, eser verilen arkadaşla ilgili, gazetecilik tecrübesine dayalı olarak, bu mesleğe hasren katkısı olur diye düşündüğünüz şeyler varsa biz onları yazılı olarak da alabiliriz, onu da söyleyeyim.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Hay hay, teşekkür ettim.

BAŞKAN – Memnun oluruz.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Atıfta da bulunmuş oldum, aslında Darbe Araştırma Komisyonundaki belgelere, kendi kayıtlarınızda da mevcut olacaktır. Ben, tekrar, böyle bir şeyi düşünmüşsünüz, bizleri de davet etmiş oldunuz. Umarım katkı yapmıştır.

BAŞKAN – Şüphesiz oldu, evet.

HABERTÜRK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ERDAL ŞEN – Teşekkür ediyorum hepinize. İyi çalışmalar.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

İyi çalışmalar diliyorum size, sağ olun.

Evet, Abdülkadir Bey, hoş geldiniz.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Sağ olasınız Sayın Başkan, değerli milletvekilleri.

BAŞKAN – Evet, Abdülkadir Bey, belki basından da takip ediyorsunuz, yasa dışı dinleme, izleme... Daha doğrusu haberleşme özgürlüğüne ve özel hayatın gizliliğine yönelik ihlallerin tespiti ve önleyici tedbirlerin alınmasına dair bir araştırma komisyonu Mediste kuruldu. Komisyon çalışmalarına devam ederken 2 alt komisyon oluştu, bir Hukuk Komisyonu, bizim şu anda çalıştığımız; bir de Teknik Komisyon. Burada da sizin gibi gazeteci arkadaşlarımızı davet edelim, onlarla paylaşalım, bilgi paylaşımı yapalım hem izlenimleri hem kanaatleri hem varsa ellerinde bilgi, belge bu meselenin, müşkül meselenin haline dair, çünkü hepimizi inciten, yaralayan, demokrasimizi de tahrip eden bir gerçeklik. Bununla ilgili olarak da davete icabet ettiniz.

Ben şahsım adına da, arkadaşlarım adına da teşekkür ediyorum, hoş geldiniz diyorum.

Bir saatlik bir format öngörüyoruz ama bu bir saatlik formatın bir kısmını sizin sununuza ayırıyoruz, bir kısmını bilgi, soru-cevap olarak da değerlendirmeyi düşünüyoruz. Eksik olabilir, fazla olabilir, tolerans eşliğimiz var.

Buyurun.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biz burada samimiyetle düşüncelerimizi paylaşacağız çünkü Türkiye Büyük Millet Medisi milletin şahsımanevîsini ve millet iradesini temsil etmesi açısından benim için çok önemli bir kurum.

Buraya da davet edildiğimde de doğrusu isteyerek ve koşarak geldim böyle bir yüce heyetin karşısında olmak benim için önemli.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Efendim, ben sunum bölümünü çok kısa tutmaya çalışacağım. Daha çok, sorular olursa, memnuniyetle onlara cevap vermeyi arzu ediyorum.

Bu arada, çok kısa olarak kendimle ilgili de bilgi vereyim: 1984 yılında stajyer muhabir olarak Yeni Nesil gazetesinde göreve başladım. 12 Eylül dönemi, gazetelerin çokça kapatıldığı bir dönemdi. O nedenle Yeni Asya gazetesi Yeni Nesil olarak çıkıyordu ve dört yüz yetmiş gün kapatılmıştı gazete. Daha sonra, demokrasiye geçilince Yeni Asya ismini almasında bir sakınca olmadığı ortaya çıktı ve ben de Yeni Asya gazetesinde dokuz yıl çalıştım. Daha sonra HBB televizyonunda parlamento muhabirliği, haber müdürlüğü ve Politika Gündemi programı yaptım. TGRT’de bir dönem çalıştım. On bir yıl da Yeni Şafak gazetesinde önce haber müdürü, şimdi Ankara temsilcisi ve köşe yazarı olarak meslek hayatımı sürdürüyorum.

Bu, dinlemeler konusu meslek hayatımda benim de her zaman takip etmeye çalıştığım, kimi zaman bu konuda yazılar yazdığım bir konu oldu. Bence, telefon dinlemeleri bir etik sorun olmaktan öte bir rejim sorunu Türkiye açısından. Türkiye, uzun süre askerî vesayet ve darbelerle yönetilmiş bir ülke olması nedeniyle, bizde telefon dinlemeleri daha çok cuntalar ya da çeteler tarafından sivillere, sivil hükûmetlere aydınlara yazarlara yönelik olarak uygulanmış bir sistem. Geçmişte, istihbarat örgütleri bağlı oldukları başbakanları dinlemişler ama bağlı oldukları başbakanlara çok iyi bildikleri darbeleri haber vermemişlerdir. Bu 2000’li yıllarda da maalesef devam etti. Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın yatak odasını dahi Ergenekon cuntalarının dinlediğini biliyoruz. Ben “Gladio” isimli kitabımda Başbakan Erdoğan’ın Vatansever Kuvvetler Güç Birliği çetesi tarafından evinin dinlendiğini belgeleriyle yazdım ve bu konu yargılama konusu da oldu, o konudan da beraat ettim, bunu da paylaşmak istiyorum. Ama, bu dinlemeler konusunda devletin şöyle bir zaafı ortaya çıktı: Devlet kendince tehdit olarak gördüğü sivil hükûmetleri, bir dönem solcuları, aydınları, bir dönem de sağcılara dindarları dinlerken bu ayırdıkları zamanı terör örgütlerini dinleme, olayları önleme yönünde gösteremediler maalesef. Keşke sivilleri dinleme yönünde gösterdikleri çabayı terör örgütlerini dinleme ve suçları önleme konusunda gösterselerdi, zannediyorum ülkemiz 1980 öncesinde sağ-sol çatışmalarında ve 1980 sonrasında terör olaylarından bu kadar evladını kaybetmezdi. Biliyorsunuz, son bir Uludere olayı yaşandı. Orada dahi hâlâ teknik takibimizin yeterli olmadığı ve bundan dolayı devletin birtakım yanlış işler yaptığı ortaya çıktı.

Bizde -çok kısa olarak geçeyim- telefon dinlemeleri bir sorun. Ayrıca iğneyi başkasına batırırken çuvaldızı da basın olarak kendimize batırmak istiyorum. Gizli kamere kullanımı ve telefon dinlemelerinde tapelerin yayınlanması konusunda maalesef biz de basın olarak yeterince etik kurallara

saygı göstermedik, bu konuda bir zaafımız olduğu ortaya çıktı. Örneğin, etik konusunu hiç dilinden düşürmeyen bir meslek büyümüş, yaptığı televizyon programlarında gizli kamere çekimlerini kullandı ve bugün, bu parlamentoda 28 Şubat sürecinde bir milletvekili danışmanı olan Şerafettin Yardımedici gizli kamera görüntülerinin televizyon ekranlarından yayınlanması üzerine, çoluk çocuk sahibi bir insan onuruna yediremedi ve intihar etti, öldü. Böyle bir felaketlere de yol açtığımız durumlar oldu.

Zaman zaman, bu dinlemeler siyasilerin arasında bir taşıyıcı aracı olarak da kullanıldı. Maalesef buna da basın kimi yerlerde çanak tuttu. Örneğin, Tansu Çiller'in Bakanları Necmettin Cevheri ve Bekir Sami Daça ile üçlü görüşmesi o dönem bir gazetede yayınlandı. O, Doğan Güreş'in Genelkurmay Başkanı olarak görev süresinin uzatılmasını engellemek isteyen içerideki bir cunta tarafından servis edilmişti, böyle bir amaca hizmet etmesi içinde gazetelere bu servis edildi.

Ayrıca biz Yeni Şafak gazetesi olarak bu sürecin mağdurlarından birisiyiz. Burada olmasını çok arzu ettiğim Sayın İlhan Cihaner, Erzincan Cumhuriyet Başsavcısı olduğu dönemde, gazetemizin sahibi Ahmet Albayrak'ı Erzincan'la ve yürütülen soruşturma ile hiç ilgisi olmadığı hâlde telefonları dinlendi. Sayın Ahmet Albayrak'ın telefonları üzerinden konuyla hiç ilgisi olmayan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı, eski Enerji Bakanı ve Sayın Başbakan dinlendi ve bunlar -mahkeme dosyalarında kalması gereken şeyler, hatta yasa gereği konuyla ilgisi olmadığı için imha edilmesi gereken şeyler- Aydınlık Dergisi ve T24 Haber sitesinde çarşaf çarşaf yayınlandı. O nedenle biz bunun mağdurlarından birisiyiz. Sayın İlhan Cihaner'e de -bu şeyler yanımda getirdim- sorulduğunda "Başbakanın da aralarında bulunduğu iletişim tespit tutanaklarını yayınladığım zaman, yayınlasaydım eğer yer yerinde oynardı." Demişti, kanunsuz ve hukuksuz bir şeyi savunma adına.

Ben Sayın Başbakanla ilgili çetelerin dinlediği konusunu belirtmiştim ve ona da kitabımda yer verdim. Tabii, 1999 yılında 28 Şubatın rüzgârlarının devam ettiği bir dönemde, Ankara Emniyetinin 8'inci katında bir dinleme birimi ortaya çıkarıldı. Cevdet Saral Ankara Emniyet Müdürüydü, Osman Ak yardımcısıydı ve orada devletin devleti dinlediği maalesef ortaya çıkarıldı. Cumhurbaşkanının, Başbakanın, Genelkurmay başkanının, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin bazı bakan ve milletvekillerinin de burada dinlendiği tespit edildi, yargıya intikal etti ama maalesef ki devlet devleti yeterince bu konularda yargılamadı. Devlet, maalesef ki bu dinlemeler konusunda çeteleri de yeterince yargılamadı. Bu insanlar daha sonra görevlerine geri döndüler. Onu da özellikle belirtmek istedim.

Bir konu var, Şener Eruygur Ergenekon sanığı, yargılaması devam ediyor. O nedenle ben o konuya -yargılaması devam ettiği için- girmeyeceğim ancak Şener Eruygur'un Jandarma Genel Komutanı ve yine Ergenekon sanığı Levent Ersöz'ün Jandarma İstihbarat Daire Başkanı olduğu dönemde örtülü ödenekten dinleme cihazları alındığı, bunun devlette kayıtlarının olmadığı ve bu yedi dinleme cihazının kaybolduğu şeklinde bir iddia ortaya atıldı ve ben bunun bir iddia olmadığını düşünüyorum çünkü bu bir yargılama ve sorgulama konusu oldu. O dönem, Jandarma örtülü ödeneğinin 7,5 milyon dolarının da kayıp olduğu, ibraz edilemediği belirlendi. Bunu da özellikle belirtmek istedim.

Bu konuda söyleyeceklerimi tek bir noktayı hatırlatarak bitirmek istiyorum. Devlet, her zaman kendisine tehdit olarak gördüğü unsurları dinlemeye çalıştı, bunun yerine keşke aynı enerjiyi ve teknik imkânları terör örgütlerini, suç şebekelerini dinlemek için kollansaydı. Örneğin, AK PARTİ kuruldu, 3 Kasım 2002 seçimlerine girdi, AK PARTİ'nin kuruluşundan önce -o zaman 28 Şubat zihniyeti kendince bir tehdit değerlendirmesi yapmıştı- AK PARTİ Genel Merkezinin santraline kurulan ve doğrudan istihbarata çekilen bir sistem aracılığıyla AK PARTİ'nin kuruluş aşamasında Genel Merkezinin dinlendiği şeklinde iddialar ortaya çıktı. Ben, bunu Zaman gazetesinde Sayın Nuriye Akman'a röportajımda dile getirdim ancak ne ilgili istihbarat kuruluşu ne de bu iddiaya muhatap olanlar herhangi bir işlem yapmadı. Bana ulaştıklarında da hukuki yollara başvurun benim bu konuda bilgilerim sağlam dedim ama herhangi bir hukuki yollara başvurmadılar. O nedenle, diyorum ki: Dinlemeler burada bir rejim meselesidir. Sadece etik bir sorun olarak izah etmeye kalkışmak yeterli olmaz.

Ben sözlerimi burada bitirmek istiyorum. Sayın üyelerin bir sorusu varsa memnuniyetle bildiğim kadarıyla yanıt vermeye çalışacağım.

BAŞKAN – Abdülkadir Bey, gerçekten çok kıymetli paylaşımlar oldu. Şahsi kanaatimi ifade edeyim, çok dikkatle de dinledim. Biz, dünden beri gazeteci arkadaşlarımızı, genel yayın yönetmeni, Ankara temsilcisi ve genel yayın yönetmen yardımcısı arkadaşları da dinledik. Doğrusu, Komisyonun çalışma alanı, sahası, amacına ve görev alanına yönelik bu kadar müşahhas, bu kadar bilgiyle donatılmış bilgileri alamadık doğrusu, arkadaşların kanaati de öyleydi. Dünden beri, arkadaşlar aynı şeyi söylüyorlardı. Bu sebeple ben özellikle böyle hazırlıklı geldiğiniz için şahsım adına da teşekkür ediyorum.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bu konuda bu bilgilerin alt komisyonumuza ve alt komisyonla birlikte ana komisyonumuzun çalışmalarına önemli kaynaklar oluşturacağını ve ışık tutacağını düşünüyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Havutça buyurun.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Teşekkür ederiz Abdülkadir Bey verdiğiniz bilgilerden dolayı.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Ben teşekkür ederim.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Tabii, hepimizin aradığı şey, Anayasa'nın 2'nci maddesinde ifadesini bulan insan haklarına saygılı, demokratik, laik, sosyal, hukuk devletinin gereği olarak devletin tüm organlarının, tabii başta devletin temel yasama organlarının, yargı ve yürütmenin aynı zamanda basın da herkesin bu ortak ilkelere uygun hareket etmesi, demokrasiyi tehdit eden unsurlarla mücadele noktasında da ortak bir anlayışla bu çerçevesini çizdiğimiz evrensel insan hakları

ve demokrasinin temel değerleri özgürlükler kapsamında çalışmaları sürdürmemiz. Siz de ifade ettiniz ancak Türkiye’de bu derin devlet denilen bir yapının varlığından öteden beri söz edildiğini biliyoruz. İşte, son dönemde 1950 sonrası, birçok terör örgütüne yönelik faili meçhul cinayetlerin olduğunu, bu çerçevedeki mağdurlara baktığımızda katledilen aydınlara, bilim adamlarına baktığımızda işte Ahmet Taner Kışlalılar, Bahriye Üoklar, Uğur Mumcular.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Danıştay saldırısı.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Belli şekilde mağdurların hep soldan gelen, bu düzene karşı sol ve emek mücadelesi veren kişilerin olduğunu görüyoruz. Yani, hep “mağdur” dediğimiz kesimler bunlar. Telefon dinlemelerinde de mağdurlara bakıyoruz, işte Ergenekon bahsedildi ama Ergenekon mağdurları şu anda cezaevinde, adamlar üç seneden beri yatıyor. Bunlar hem telefon dinlemişler hem içeride yatıyorlar. Yani mağdurlar kim? Mağdura bakıyoruz Deniz Baykal, kaset operasyonuyla yok edilmiş, ortaya bir şey çıkmamış. On yıllık siyasi iktidara, MİT emrinde, Jandarma emrinde, Emniyet emrinde her şey emrinde, Failler kim, bunları ortaya çıkarın diyoruz, ortada fail yok. Yani, dinliyorsa başta şu andaki devlet erkini, yönetim erkini elinde tutan siyasi iktidar faillerin bulunmasında birinci derecede sorumlu değil mi?

Gazeteciler dinleniyor. İşte, basına yansıdı biliyorsunuz, Taraf gazetesinin değerli bir yazarı dinlendi, MİT bunu sahte, takma bir adla dinledi. Şimdi, burada bir gerçeği arıyoruz. MHP’ye kaset operasyonları yapıldı bunların failleri ortadan yok. İşte Başbakana bir en son dokundu ve tabii ki ondan sonra bu Komisyon oluşturuldu ve şu anda bir gerçeği aramaya çalışıyoruz çünkü adalet herkese lazım, çünkü hukuk, bağımsız yargı herkese lazım, bugün sizi acıtan yarın başkasını da acıtabilir, bugün siyasi iktidar sizsiniz yarın başkaları da olabilir. Bu adaletsizlik duygusu bir gün herkesi vurabilir. O nedenle, gerçeği aramak hepimizin ortak sorumluluğu.

Şimdi ifade ettiniz, işte birtakım mağdurlar var ama bakıyoruz bu mağdurlar hep belli kesimlerin mağdurları. İşte bir gazeteci, Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili, gazetecilik görevi esnasıyla ilgili yaptığı çalışmalarla ilgili bugün üç yıldan beri bir terör örgütünün unsuru olarak görölüyor ve ortada delil diye ortaya konulan hep telefon dinlemeleri, yani nasıl olduğunu da bilmediğimiz telefon dinlemeleri.

Dolayısıyla, siz, kişisel olarak bu konuda gazetecilerin dinlenmesi, önleyici dinleme dediğimiz dinlemelerle ilgili yaptıkları çalışmalarla ilgili dinlemelerin, milletvekillerinin dinlenmesini, siyasetçinin dinlenmesini ve konusu suç olmayan bu dinlemelerin onlar üzerinde yarattığı baskıyı, endişeyi hissediyor musunuz? Yani, yarın, siz birçok şekilde... Şu anda, Türkiye, bildiğiniz gibi bir “süreç” dediğimiz, bir sürecin içerisinde, birçok insanla görüşmeler yapıyor. İşte dağdaki, Kandil’deki insanlarla da belki röportajlar yapılıyor. Başka unsurlarla da, Ergenekon dediğimiz yapının içerisinde ilişkisi olan insanlarla da siz görüşmeler yapabilirsiniz. Yapılan bu görüşmeler ileride sizin başınıza bir

iddianameyle önünüze konulursa bununla ilgili bir kaygı, kuşku hissediyor musunuz? Gazeteci olarak soruyorum.

Diğeri de burada, geçmişte yaşanan kötü anıların yaşanmaması adına tabii Mediste grubu bulunan tüm siyasi partilerin demin çerçevesini çizdiğim bu ortak anlayış çerçevesinde artık devletin temel organlarının ve bu organlarda görev yapan kişilerin, yargı mensuplarının, yasama mensuplarının, siyasi parti temsilcilerinin ve basın temsilcilerinin böylesi yasa dışı dinlemelere maruz kalmasını önleme adına, demokrasiyi tehdit eden bu unsurların artık yaşanmaması adına bir irade ortaya koyan Meclisimizin bu çalışmalar çerçevesinde alması gereken tedbirler sizce ne olabilir? Bunları da, bu konudaki düşüncelerinizi bizimle paylaşırsanız sevinirim.

Teşekkür ederim.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Ben teşekkür ediyorum. Çok kapsamlı ve bence çok önemli sorulardı ve hepsini de ayrı ayrı not aldım.

Tabii, burada bir irade ortaya konulması lazım. Daha önce dinlemeler konusunda bir boşluk vardı, her ne kadar Anayasa'nın 20'nci maddesi ve 22'nci maddesinde bu konu düzenlenmesine rağmen bu konuyla ilgili İletişim Başkanlığı kurulup yasası çıkarılana kadar her kurum kendi dinlemesini yapıyordu ve bu dinlemeleri kurumlar istihbarat birimleri birbirleriyle yeterince paylaşmıyorlardı ve bu dinlemeler, sonradan gördük ki daha çok suçu ve suçluyu önleme yerine birtakım iktidar savaşları uğruna geçmişte kullanılmış. O nedenle, buranın koyacağı irade çok önemli. Ben burada sadece basınla ilgili bölümle konuşabilirim. Bir etik değerın ortaya konulmasının yeterli olmadığına inanıyorum. Bunu ayıplı bir mal hâline getirmemiz gerekiyor. Yani, yasa dışı dinlemeleri ayıplı bir ürün, yasa dışı dinlemenin kullanılmasını ayıplı bir ürünün kullanılması, haberleştirilmesi ya da yayınlanması hâline getirmemiz gerekiyor. Böyle bir irade konulması gerekiyor.

İkincisi: Bu konuda teknoloji çok hızla gelişiyor. Çünkü tutanaklarınızı da okudum. Meslek büyüğüm Sayın Fikret Bila burada hukukun kimi zaman teknolojik gelişmenin gerisinde kaldığını söylüyor. Evet iletişim çağında bu doğru olabilir. Ama, şunu görmek gerekiyor: Bu dinlemelerin arkasında bir strateji olmazsa, bu dinlemeler birbirini aldattığından kuşkulanan karı kocanın birbirini takip etmesi olayı değil, bunlar çok küçük adli vakalar ama asıl önemli olan burada dinleme sistemlerini üreten, dünyanın gelişmiş ülkeleri var. Mesela Amerika'nın bir "Echelon Sistemi" var, İsrail'in dinleme sistemleri üreten ve çok gelişmiş yazılımları olan firmaları var. Yani bunların arkasında devletler var, bu dinlemelerin arkasında istihbarat birimleri var ve bu dinlemelerin zaman zaman kullanılması aracılığıyla ülkelerde birtakım iktidar değişiklikleri ya da siyaseten birilerinin ön plana çıkıp birilerinin tasfiye olması gibi amaçlar için, bir strateji için bu kullanılıyor. Onu da belirtmek istedim.

Tabii, burada derin devletin ilk mağduru demokrasi olmuştur. 27 Mayıs ihtilali tam anlamıyla bir Gladio darbesidir ve derin devletin en büyük mağduru bir demokrasi şehidi olan merhum Adnan Menderes idam edilmek suretiyle bunu bedelini ödemiştir ama derin devletin mağdurları

konusunda maalesef biz, şimdiye kadar hep çifte standart kullandık. Yani, bir kesim Menderes'in bir demokrasi şehidi olarak derin devletin mağduru olduğunu kabullenmedi 27 Mayıs bayram olarak kutladı. Bir kesim de maalesef ki Deniz Gezmişlerin de derin devletin bir mağduru olduğunu kabullenmedi ama geldiğimiz noktada artık –hemen güncelle dönüyorum- Başbakanın çalışma ofisine böcek konulmasından Sayın Deniz Baykal'ın görüntülerine, MHP yöneticilerinin kasetlerine kadar artık burada bir çifte standartı kenara bırakıp bunların ayıplı bir ürün ve ayıplı bir mal olduğu noktasında bir kanaate varıp ortak bir tavır geliştirmemiz gerekiyor. Bu konuda ortaya konulacak kamuoyu duyarlılığı ve geliştirilecek bilinç, arkasından yasal boşlukların da tamamlanmasını bize sağlayacaktır ama bu konuda yeterince bir bilinç oluşmazsa ve çifte standartları ortadan kaldırmazsak senin adamın dinlendiğinde iyi, öbürünün dinlendiğinde kötü olur ve bu çifte standartan bu derin yapılar kendilerine her zaman bir zemin ve yol bulurlar.

BAŞKAN – Evet çok teşekkür ediyorum.

Hasip Bey'e söz verecektik orada, acil çıkması gereken bir şey olabileceğini söyledi ama...

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Efendim, ben de bir şey belirtmek istiyorum, eğer izniniz olursa.

BAŞKAN – Buyurun.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Sayın İlhan Cihaner, burada olmadığı süre içerisinde bir şey söylemişim. O nedenle kendisini de burada gördüğüm için bunu Erzincan Cumhuriyet Başsavcısı olduğu dönemde Sayın İlhan Cihaner'in yürüttüğü bir soruşturma kapsamında Yeni Şafak gazetesi sahibi Sayın Ahmet Albayrak'ın da telefonlarının dinlendiği ve bu telefonların, konuyla hiç ilgisi olmayan görüşmelerin, bu telefon dinlemelerinin Ahmet Albayrak üzerinden Sayın Başbakanın, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanının, dönemin Enerji Bakanının da dinlendiği ve bunların bir kısmının da Aydınlık Dergisi ve T24 haber sitesinde yayınlandığını belirtmişim. Bu konular kendisine sorulduğunda da Sayın İlhan Cihaner: "Eğer ben Sayın Başbakanın da aralarında bulunduğu iletişim tespit tutanaklarını yayınlasaydım, yayınladığım zaman yer yerinden oynardı." diye kendisinin de bir ifadesi olmuştu. Ben, Sayın Ahmet Albayrak'ın bu konuyla ilgili olmayan ama yayınlanan bu İnternet sitelerindeki konuşmalarını da getirdim, eğer izniniz olursa sayın Komisyona da takdim etmeyi arzu ediyorum.

BAŞKAN – Memnuniyetle, tabii.

Şimdi şey var.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Cevap vereyim.

BAŞKAN – Olur. O zaman arkadaşlardan izin isteyelim.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Şimdi, bir şeyi merak ediyorum Sayın Cihaner. Bu Sayın Selvi'nin ifade ettiği şeyler şu anda sizin yargılaması devam eden davanın bir unsuru olan şeyler mi?

İLHAN CİHANER (Denizli) – Evet. Yani Yargıtayda onun bir kısmıyla ilgili bir şey var.

BAŞKAN – Ama en azından Sayın Cihaner bu konuda ismi de geçtiği için.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Yok ben bir... Çünkü, bu konu çok speküle edildiği için...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Hayır, bu konunun altını çizmemin sebebi şu: Biz bununla ilgili, Ergenekon davasıyla ilgili yasa dışı verileri gündeme getirdiğimizde konunun Anayasa'ya aykırı olduğu bağlamında değerlendirildi ve yargılama devam ettiği için, bu Anayasa ihlal edilir diye değerlendirildi.

BAŞKAN – Sayın Havutça bakın, şimdi...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Şimdi, bakın, burada çifte bir kriter kullanmayalım.

BAŞKAN – Hayır hayır. Bakın.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Hayır, ben buna karşıyım, onu söyleyeyim.

BAŞKAN – Sayın Havutça...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Şunu söylüyorum: Ben, şu anda Meclisimizin, Komisyonumuzun şu anda yargılaması devam eden yasa dışı delillerin, o dosyalarda yer alan delillerin de Komisyonumuzun ilgi alanı içerisinde olması gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Havutça, bakın..

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Sayın Cihaner'le ilgili bu durumun arkasında...

BAŞKAN – Ama, şimdi izin vererseniz bakın.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Ama şimdi bakın, burada ilkesel davranın.

BAŞKAN – Şimdi bakın burada...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Namık Bey, ilkesel davranın.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Bu çifte standarda dikkat çekip ben açıklamada bulunayım, müsaade ederseniz. Öbür tarafta da ben malum...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Ben buna dikkat çekmek istedim.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Havutça bakın. Sayın Cihaner geldi, Abdülkadir Bey'in sunumuyla ilgili olarak henüz daha şeyi devam ediyor ve bahsetmiş olduğu şey "Sayın Cihaner burada olsaydı" diye böyle bir ifade kullandı ve Sayın Cihaner ile ilgili olarak söylemiş olduğu şeylerin yargılama konusu olup olmadığını bizim bilmemiz mümkün değil ve böyle ifade kullandı.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Tamam Namık Bey söyledi, o yargılama konusu.

BAŞKAN – Tamam. Yargılama konusu.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Evet onu belirttim. Çifte standarda dikkat çekelim ama ben bu söylenenlerle ilgili bir şey...

BAŞKAN – Sayın Cihaner bakın, istirham ediyorum. Şimdi, bakın, önce bir şey söyleyip yani ortaya bir şey koyup sanki bir gerçeklikmiş gibi takdim edip ondan sonra bizi savunma durumunda bırakırsanız bu şık olmaz.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Siz, niye savunma durumuna geçtiniz? Ben onu anlamadım ki.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – “Çifte standart” diyorsunuz.

BAŞKAN – Ama bakın, şimdi, çok açık bir şey söylüyorum. Sayın Havutça diyor ki: “Burada hep çifte standart oluştu.” Ve sizde bunun üzerine açıklama yapıyorsunuz. Dolayısıyla, böyle bir şey var da biz bunu...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Açıklama yapmayayım mı Başkanım?

BAŞKAN – Hayır, açıklama yapmanızı arzu ediyoruz.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Tamam.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Açıklama yapmayın diye...

BAŞKAN – Ama, bunu yaparken...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Bırakın yapayım.

BAŞKAN – Ama izin verirsiniz. Bakın, biz burada birbirimizi anlayan insanlarız ve hukukçuyuz çoğumuz. Dolayısıyla da burada Sayın Yeni Şafak Gazetesi Ankara Temsilcisi Abdülkadir Selvi bir anlatımda bulundu, sunumunu yaptı ve ifadesi şöyleydi: “Sayın Cihaner burada olsaydı şunlarla ilgili şeyleri soracaktım ve söyleyecektim.” dedi. Bizim, bunun bahse konu olan şeyin sizinle ilgili bir yargılama konusu olduğunu bilmemiz asla mümkün değil. Bakın geldiniz ve siz...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Tamam Başkanım, anladık. Yani, sadece, Namık Bey başka davalardakinde farklı, burada farklı davranıldığını söyledi, bitti.

BAŞKAN – Anladım da böyle bir şey söz konusu değil, yani biz burada...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Tamam, siz de değil dediniz. Ben de cevap vereyim yani zaman kaybetmeyelim şimdi.

BAŞKAN – Tamam buyurun.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Yani, benzer şeyler daha önceden de oldu, son derece de yerinde tespit ayrıca.

BAŞKAN – Kusura bakmayın, bizim, burada, alt komisyon çalışmalarında hiç kimse burada çifte standart var demez, dememesi gerekir çünkü ne yaptık...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Başkanım, çok adilsiniz çifte standart yok, tamam.

BAŞKAN – Evet.

Buyurun.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Beraber yaşadığımız şeylerden bahsediyor.

Şimdi, bir kere, benim “Eğer Başbakanın da arasında olduğu iletişim tespit tutanaklarını yayınlasaydım yer yerinden oynardı.” lafını... Bir kere bu konuşmaya başlamadan önce şeyi söyleyeyim: Bu benim ya da benim soruşturmalarımı araştıran bir komisyon değil, onun için bir kere onu söyleyeyim. Ama çok speküle edildiği için bu açıklamayı yapıyorum ben. Çünkü nihayetinde bu

Komisyonun da üyesiyim ben. O söylemi ben, benim birtakım o konuşmaları işte sızdırdığım ya da hukuksuz olarak dinleme yaptığım iddia edildiği içindi. Ben de orada tamamen tam tersi bunu vurgulamak için yaptım. Benim yaptığım soruşturmadan soruşturmanın gizliliği ortadan kalkıncaya kadar, iddianame düzenleninceye kadar, benim sorumluluğumun altında tek bir sızma olmamıştır, onu vurgulamak için yaptım.

Dinlemelere gelince, öyle ilgisiz falan dinlemeler değildi o. Sizin gazetenizin sahibi olan kişi, bizim soruşturmamızın konusu olan işte küçük yaşta çocukların cinsel istismarından tutun, örgütlü hâlde birtakım işte zimmete para geçirme falan gibi, işte Kur'an kursuna yardım, Filistin'e yardım, Çeçenistan'a yardım diye toplanan paraların birilerinin zimmetine geçirilmesiyle ilgili bir soruşturmada, yaptığı bir konuşma nedeniyle dinlemeye alındı, ondan sonra onun yapmış olduğu konuşmalar, CMK' da da var olan tesadüfi delil kapsamında olan konuşmalardır ve bunların tamamı da mahkeme kararıyla. Doğrudan doğruya ne İstanbul Belediye Başkanı dinlenmiştir... Ki gazetenizde sürekli bunu yazdınız, İstanbul Belediye Başkanı ve Başbakan, bakanlar dinlendi diye. Bakanlar da gene CMK'daki katalog suç olan ihaleye fesat karıştırma gibi suçlara dair konuşmalar olduğu için, o konuşmalar tapelendi.

Hepsi de bu, ayrıca bunları hiçbiri...

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Bir şey sorabilir miyim?

İLHAN CİHANER (Denizli) – Abdülkadir Bey, ayrıca bunların hiçbiri de o soruşturma benim elimdeyken yayınlanmadı. O soruşturma Erzurum'a gitti, iddianamesini Erzurum yazdı, iddianame kabul edilip yargılama başladıktan sonra bahsettiğiniz web sitelerinde yayınlandı. Dolayısıyla, tamamen bir saptırma var, tamamen bir dezenformasyon var. Defalarca yazdınız bunu gazetede "Başbakan dinlendi, -bilmem- bakanlar dinlendi" falan diye. Ben hukukçuyum bakanların ya da Başbakanın hangi koşullarda dinlenip dinlenmeyeceğini çok iyi biliyorum. Onlar tesadüfi delildir, mahkeme kararıyla yapılmış delillerdir. Keşke sizler, o konuşmanın içeriğindeki suçlarla ilgili niye işlem yapılmadığı konusunda bir fikri takip yapsaydınız, herhâlde çok daha iyi olurdu.

Söyleyeceğim budur, bunun başka şekilde de speküle edilmesini istemiyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Ben, zaten hatırlarsanız Komisyonun ilk başlangıcında bununla ilgili gerekirse çok speküle edildiği için tüm belgeleri, mahkeme kararlarını hepsini de verebileceğimi de belirttim.

BAŞKAN – Hatırladım, evet.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Yani hukuksuz hiçbir şey yoktur.

BAŞKAN – İlk toplantımızda söylemişsiniz, evet hatırlıyorum.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Sayın Başkan eğer izin verirseniz Sayın Cihaner’e bir şey sormak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Sayın Ahmet Albayrak’ın Erzincan’da yürüttüğünüz soruşturma kapsamında telefon dinlemelerinde, Sayın Ahmet Albayrak’ın, Sayın Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Sayın eski Enerji Bakanı Hilmi Güler ve Sayın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Bey’le yaptığı konuşmalar da bu tapeler içerisinde yer alıyor mu, almıyor mu?

İLHAN CİHANER (Denizli) – Şimdi, bir kovboy filmi repliği vardır, “Burada soruları biz sorarız.” diye ama yine de ben cevap vereyim.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Yok, Sayın Cihaner Başkandan izin aldım.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Hayır canım, Başkandan izin alarak da bana soru soramazsınız.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Kendi ihtiyarınızla...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Burada sorgulayan biziz. Ama, ben cevap vereyim. Tekrar söylüyorum.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Ben burada sorguya girmiyorum. Sayın Cihaner izin verirseniz, savcılık refleksiyle hareket ediyorsunuz, ben burada sorgulanmıyorum. Komisyon beni dinlemeye davet etti.

BAŞKAN – Arkadaşlar, ben, izninizle, lütfen, şurada kısa bir müdahale yapayım. Eğer Sayın Cihaner kendi arzusuyla bu soruya cevap verirse ne ala ama değilse Abdülkadir Bey bizim misafirimiz tabii böyle bir soruyu tevcih etmesi yasal olarak mümkün değil ama...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Başkanım vereyim. Ben bu diyalogu da çok faydalı buluyorum. Hatta belki daha sonra da konuşuruz Abdülkadir Bey’le.

Doğrudur o tapeler vardır ve o tapeler suç unsuru içeriyor. Çünkü bahsettiğiniz Bakanlardan birisi bir petrol ihalesini “Falancaya vermeyin, filancaya verin.” diye talimat veriyordu.

Bir, dinlediğimiz kişilerden birisi bakana “Şu ihaleyi falancaya verme.” diye talimat veriyordu. Bu da biliyorsunuz ihaleye fesat karıştırma suçudur ve katalog suçtur, tesadüf delil niteliğinde olduğu için de bunun tutanağa bağlanması zorunluydu.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Peki, yürüttüğünüz soruşturmayla ilgisi var mı? Erzincan’daki İsmailağa cemaati soruşturmasıyla.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Tesadüf delil diye bir şey vardır. Bununla...

BAŞKAN – Peki, bunu burada sormak...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Hayır, hayır bu da çok önemli. Şimdi, eğer başka bir soruşturma sırasında -atıyorum- katalog suçlardan birisi varsa, siz, eğer bir adam öldürmeyle ilgili bir suç soruşturması yapıyorsunuz da orada -gene atıyorum- örgütlü uyuşturucu kaçakçılığı suçu varsa o konuşmaları da tape'lenir.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Mahkeme kararı almadan mı tape'leniyor?

İLHAN CİHANER (Denizli) – Mahkeme kararı olmazsa zaten dinleyemezsiniz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yani, bu dinleme tutanakları neden Milliyet değil de Aydınlık gazetesinde yayınlanıyor?

İLHAN CİHANER (Denizli) – İsterseniz Aydınlık'ı çağırıp soralım.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Neden CHP'li Sarıyer Belediye Başkanın ofisinden çıkıyor bu tutanaklar?

İLHAN CİHANER (Denizli) – Şimdi, bakın, ben gene uyarıyorum bu Komisyon herhâlde benim işlemlerimi soruşturmak için kurulmuş bir Komisyon değil ama ona da cevap vereyim.

BAŞKAN – Siz cevap verince...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Ama, yani, burada bir laf edip ortada bırakmam ben onu. Ona da cevap vereyim ben.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Neden Doğu Perinçek'in gazetesinde yayınlanıyor?

İLHAN CİHANER (Denizli) – Ben ona da cevap vereyim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ona da cevap verin. Niye Ergenekoncunun gazetesinde yayınlanıyor?

İLHAN CİHANER (Denizli) – Tamam cevap vereyim, bir dakika.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, böyle bir yöntem...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Hasip Bey, bunun cevabını vermek zorundayım.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Cihaner, Sayın Havutça, bakın...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Arkadaşlar, bir saniye.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – ...böyle şeyler sorarsanız... Siz itiraz ettiniz arkadaşımızın...

BAŞKAN – Hayır, hayır.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Hayır, sordurmadınız. Ben sordum, bunların konuyla ne alakası var, soruşturma konusuyla?

BAŞKAN – Şimdi, bakın, sorduğunuz soru dün çok tepki...

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Aydınlık gazetesini niye...

BAŞKAN – Sayın Havutça, şimdi Sayın Cihaner "Cevap vermek istiyorum." diyor.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Arkadaşlar, bir saniye. Buna cevap vereceğim.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Sayın Başkan, şimdi, bakın, burada adil ve şey olmak durumundasınız.

İLHAN CİHANER (Denizli) – O bahis konusu olan yayınlar ben cezaevindeyken yapıldı. Onu, isterseniz Erzurum Başsavcılığına sorun. Evrak Erzurum Başsavcılığındaydı. Tamam yani isterseniz ona sorun. Ama keşke bu sorunuz niye bazı yayınlar hep mesela Haber Vakti’nde, Zaman’da, Yeni Şafak’ta niye yayınlanıyor bazıları da diye sorsak da peşine düşsek.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Onlarda var, onlara da soracağız.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Ama bakın...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Geldiği zaman onlara da soracağız.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Ya, bak, gene diyorsunuz. Ben o sırada cezaevindeydim. Cezaevinden herhâlde böyle bir şey yapmam mümkün değil, değil mi? Yani, o kadar soruşturmayı tamamlayan Erzurum Savcılığıydı, ben değildim. Onu da belirtiyim size. Onu da arayın, oraya sorun.

BAŞKAN – Tamam Sayın Cihaner, teşekkür ederiz.

Şimdi, arkadaşlar, bakın, çok istirham ediyorum, burada Sayın Cihaner’e sorduğumuz ekte, kendi ihtiyarınıza cevap vermek arzu ettiğini söyledi. Yoksa, o sorunun tevcih edilmesine de itiraz ettiğimi Başkan olarak ifade ettim. Lütfen. Sayın Cihaner “Cevap vermek istiyorum, havada bırakmam.” dediği için cevap verdi. Teşekkür ediyorum.

Burada sonlandırmış oluyoruz.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Yani, kâfelerde istifham varsa gene de açıklayabilirim. O dosyada tek bir hukuksuzluk yoktur.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Bir şeyi belirtmek istiyorum. Sayın Ahmet Albayrak’ın da -gazetemizin sahibinin- dinlendiği dönem Sayın Cihaner’in Adalet Bakanlığı tarafından da kendisi hakkında soruşturma konusu olan iki yıl süreyle soruşturmayı bakanlığa bildirmediği, gizli olarak yürüttüğü, Bakanlığa bildirmesi gerektiği dönemde yapıldığını da belirtmek ve kayda geçirmek istiyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Soruşturmalar Bakanlığa bildirilmez. Belli aşamada bildirilir...

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Adalet Bakanlığı sizi soruşturma konusu...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Yani, o zaman Adalet Bakanlığının bürokratlarını ilgilendiren bir soruşturmayı da Bakanlığa bildirelim o zaman.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Milletvekilleri dinlenebiliyor mu?

İLHAN CİHANER (Denizli) – Hayır, dinlenemez.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Dinlemişsiniz o zaman.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Nereden çıktı?

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Bakanı dinlediğinizi söylediniz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Söylediniz ya “Bakanı dinledim.” dediniz.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Ya, hayret bir şey arkadaşlar. Bakanın, bizim dinlediğimiz bir kişiyle yaptığı bir konuşma var.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Tamam sonra “Dinlemeye devam ettim.” dediniz.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Bakanı dinlemedim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Tesadüfen...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Bakan dinlenmedi, sadece o konuşma tape’lendi. Yani biz tekrar sıfıra mı döneceğiz?

BAŞKAN – Yok, yok. Şimdi, şöyle... Arkadaşlar istirham ediyorum, Sayın Cihaner, tamam teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Uçar, buyurun.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Sayın Başkanım, ben de Sayın Selvi’nin sunumu için teşekkür ediyorum.

Tabii, ilk defa bu Komisyon çalışmaya başladığından beri somut bazı şeyler konuşulmaya başlandı ama maalesef biz Türkiye’de zihniyet planında taraflar böyle iyice ayrıştığı için ortak konuları bulmakta zorlanıyoruz. Aslında, bu Komisyonun çalışmasının, bu Komisyonunun kurulmasının amaçlarından biri, artık “Geçmişte sana yapılan iyiydi, bana yapılan kötüydü.” mantığından çıkıp ki biraz önce söylediniz, birileri 27 Mayıs bayramı ilan ederken birileri de Deniz Gezmiş’in asılmasını ilan etti, onu görmezden geldi. Yani, aslında mağdur bu toplumun tamamı sağcısıyla, solcusuyla, dindarıyla, farklı kesimleriyle. Tabii, bu sorunun demokrasi sorunu olduğunu söylediniz, doğru. Gelen çağda artık bu konular bir daha olmasın, bu toplumda herkes birbirinden şüphelenmesin, toplum bu paranoyadan kurtulsun diye bu çalışmalar yapılıyor. Aynı soruları soracağız yine, dün Sayın Bîlâ’ya da sordum. Şimdi, bugüne kadar bu Komisyon kurulduğundan beri gittiğimiz resmî kurumlar bizi hiç tatmin etmedi ve töhmet altında olanlar da onlar. Dün Erdal Bey benim bu şeyimi yanlış anladı yani burada ben onları savunmak amaçlı değil yani devletin kurumları maalesef burada ketum davranıyor. Gidiyoruz, her şey çok yasal. İyi de bunlar ne, ortaya çıkan şeyler demokrasiye müdahale edilen dönemlerde özellikle? Bu olaylar hep basın kullanılarak servis edildi. Bu itibarsızlaştırma hem CHP’ye hem MHP’ye yapılan operasyonlar veyahut da 28 Şubat süreci hep basın üzerinden yapıldı. Basına diyoruz ki “Yardımcı olun, gelin bu sorunu çözelim. Artık bu sorun toplumun gündeminden kalksın, herkes şu paranoyadan kurtulsun istiyoruz.” ama basındaki arkadaşlarımız diyorlar ki “Haber kaynağı gizlidir.” Tamam, biliyoruz basın kuralı ama bir şey söyleyin. Yani, bu bilgiler, belgeler sizlere resmî kanallardan mı gelir ya da dışarıda bir çete var, bu çete toplumu dizayn etmek isteyen, toplumu birbirine düşürmek isteyen veya dışarıyla bağlantılı olan her şey olabilir. Bu konularda hiç doyurucu bilgi alamadık. Bugün, şimdi,

siz kendiniz de kendi yayın kuruluşunuzun mağduru olduğunı söyleyerek Cihaner'in ismini ortaya koydunuz. Tabii, olay birazcık somutlaştı, netleşti. Daha önce arkadaşlarımız şu anda devam Ergenekon davasını gündeme getirdi. Bunlar, tabii ki toplum tarafından tartışılıyor. Bir kesim, bunları hemen peşinen suçlu ilan ediyor ama bir kesim de bunların asla hiçbir suçu olmadığını, mağdur olduğunu ilan ediyor. Şimdi, böyle olunca da hakikate ulaşmakta zorlanıyoruz. Yani, zihniyet planındaki bu bölünmüşlüğü bir kenara bırakarak bir çözüm aramak gerekirse burada –siz gazetecisiniz- bugüne kadar bir çok şey, bilgi, belge elinize geldi, bunları yazdınız ve burada da aslında –yanlış- Sayın Cihaner'in sorgulanması gibi bir şey ortaya çıktı çünkü yargıya intikal etmiş. Ama, Sayın Cihaner de ona cevap verince bazı şeyler daha ortaya çıktı. Şimdi, bence bizim Komisyonun çalışmalarında yeni bir süreç gibi geliyor bana. Çünkü, siz hem o darbeye teşebbüsleri, demokrasiye müdahale zamanlarında “Resmî kurumların bunu kendi içindeki mücadelelerden dolayı toplumu birbirine düşürme amaçlı yaptığını.” söylediniz. Anlaşıyor ki bu işin kaynağı kurumlarda, böyle bir kanaatiniz var. Bu da bizim için ilk defa somut olarak söylendi. Yani, burada bilgi ve belge varsa bunu -Başkanımız biraz sonra belki söyleyecektir- yine Komisyonumuzla paylaşırsınız ama geriye bakmadan, bundan sonraki süreçte biz bu toplumun endişelerini nasıl giderebiliriz? Bundan sonra, bizim Komisyonumuzun çalışmalarından sonra kurumlar veyahut da bu işi dışarıdan herhangi bir siyasi şantaj vasıtası veya rekabet amaçlı yapanlar nasıl engellenebilir? Bir de basın kendisine nasıl çekidüzen verebilir? Bir Basın Konseyi var, şimdi, Basın Konseyine baktığınız zaman bu konuda net bir şey söylememiş bugüne kadar, net bir tavır koymamış. Aynı ayrı herkes kendi basını çok doğru bir yerde konumlandırmış. Dolayısıyla, ortak bir alana nasıl gelebiliriz, basın bu konuda kendisine nasıl bir çekidüzen verebilir?

Teşekkür ediyorum.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Efendim, çok teşekkür ediyorum.

Değerlendirmelerinizden de istifade ettim aynı zamanda. Tabii, ben genç bir gazeteciye Konya'daki Alçak Uçuş Üssü ile ilgili bir haber yapmışım. Konya'daki Alçak Uçuş Üssü'ndeki eğitimin -yabancı ülkelerin uçaklarına da eğitim veriliyordu- Konya'da hayvanlarda ve hamile kadınlarda düşüğe yol açtığı şeklinde bir haber yapmışım. Beni eski DGM'de yargıdadılar. O zaman ben oraya yabancı gazetelerde bu konuda çıkmış haberleri delil olarak sundum ve şunu söyledim: “Yabancı basının yazdığı ve bildiği bir konuyu biz, Türkiye'de Türk basını olarak neden yazamıyoruz? Konya bizim vilayetimiz ve bunun mağdurları bizim insanlarımız.” diye. Mahkemelerde vicdanlı ve hukuku çok iyi uygulayan hâkimler var ve beni orada beraat ettirdiler ve gerekçesinde de “Bu Türkiye'nin sorunudur, Türkiye'nin bunu bilmesi gerekir.” dediler Biz, yıllarca “devlet sırrı” kavramı altında bir çok şeyi tartışmadık. “Devlet sırrı” birtakım pisliklerin üstünün örtülmesine bir şal gibi kullanıldı. Sonra, baktık ki 12 Eylül'e giden süreçte de “devlet sırrı” diye birtakım cuntalar kendi faaliyetlerini darbeye gidecek süreci hazırlama çalışmalarını “devlet sırrı” kılıfı altında takdim etmişler

ve kamufle etmişler. Daha sonra, terörle mücadele sürecinde de gördük ki “devlet sırrı” adı altında birtakım gizli kapaklı faaliyetler yürütülmüş, faili meçhuller işlenmiş ama bunlara dokunduğunuzda “devlet sırrı” denilmiş. Bu konuda “devlet sırrı” kavramının yeniden bir tartışılmaya ihtiyacı var. “devlet sırrı” mı “kamu menfaati” mi “halkın menfaati” mi bu konuyu netleştirilmesi gerekiyor.

İkincisi: yine yüksek Komisyonunuz aracılığıyla ifade etmek isterim ki, bu bir bilinç konusu. “Medya bu konuda çok temiz.” diyemem. Çok kirli çamaşırlarımız var. Bu konuda bir bilincin oluşması gerekiyor. Örneğin, 28 Şubat sürecinde Müslüm Gündüz ile Fadime Şahin’in yatak odasına girmek demokrasi, laiklik ve rejimi kurtarma adına bir başarı olarak sunuldu, kimse onu ayıplamadı ama bugün, başkaları için yapıldığında da bizlerin ayıplaması gerekiyor. Bu bir bilinç, bu, ayıplı bir mal, ayıplı bir ürün diye ortaya koymamız ve çifte standarttan kurtulmamız lazım onu belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Kaplan...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Pardon, ben öbür tarafa geçiyorum. Yani, satışma olacaksa şimdi den söyleyin...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yok, yok. Bu kadarına Komisyon olarak izin verdik, medeni bir tartışma olduğu için.

BAŞKAN – Aman yapmayın ne olursunuz. Bu Komisyonunda satışma olmaz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Siz Teknik Komisyonunda mısınız?

İLHAN CİHANER (Denizli) – Evet.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ne işiniz var Teknik Komisyonunda ya?

BAŞKAN – Peki teşekkür ettik, sağ olun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Selvi, hoş geldiniz.

Kusura bakmayın arada çıkışlarım oldu, ikinci bir Uludere yaşamayalım diyeydi o çabalar. Bakanla falan görüşme zorunluluğumuz doğdu.

BAŞKAN – İnşallah sıkıntı yok değil mi Hasip Bey?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – İlettim Vali Bey’e, Bakan Bey’e, il örgütümüze. İnşallah sıkıntı olmadan gidereceğiz.

Bir tespitinize katılıyorum Sayın Selvi. “Bu bir rejim sorunudur.” Evet, bu bir rejim sorunudur çünkü gizli dinlemenin sadece çeteler ve cuntalar tarafından değil, devlet erkini elinde tutan bütün siyasi iktidarların bunu kullandığını biliyoruz ve acımasızca kullandığını biliyoruz. Tabii ki, 60 ihtilali sağa, 70 ihtilali sola, 80 ihtilali, darbesi de hem sağa, çokça da sola yapıldı. Bu bir gerçek yani bundan kurtulan yok. Burada eğer devletin hukukunda devlet sırrı varsa -demin dediğiniz gibi- “gizlilik kararı var” denilerek Meclise bilgi verilemiyorsa bazı olayları açığa çıkarmak mümkün değil. O açıdan şu noktalarda önem arz eden bir durum var: Bir: Basın kaynakları konusu. Basın İngiltere’de Murdoch

Krizi'nde basın kendisi dinleme yapmıştı Watergate Skandalı'nda da o zaman devlet başkanı karşı tarafı dinlemişti.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Nixon'du.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Maalesef, şantaj kasetleri denilen olay da bunun bir parçası, sonra, muhalefet parti liderine yapılan bunun bir parçası, bize yapılan da her şeyin parçası. İdris Naim Şahin bile Meclis kürsüsünde “Biz BDP'li milletvekillerini dinliyoruz.” dedi Sayın Bakan, boşlukta bulundu. Biz, dinleniyoruz yani biz...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – “Mediste dinliyoruz” dedi, “Telefonlarını dinliyoruz.” demedi.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Biz, sınırsız, sorumsuz dinleniyoruz yani öyle bir durumdayız ve şu an milletvekillerimiz, gerçekten, sadece gizli dinlemeler nedeniyle tutuklu. Milletvekillerimiz, Medisin...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Milletvekili olmadan önce.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Evet, maalesef çünkü o dosyaları gördüm.

Burada, çok net devlet adlı bir hukuk olması gerekiyor ki bunlar önlenibilsin. Basında Etik Yasası caydırıcılık, evet. Ceza Kanunu'nda caydırıcılık, onun tekliflerini geçen dönem ben vermiştim. Çoğu, 8 madde kabul edildi üçüncü yargı paketinde ama asıl noktaya geldiğimiz zaman, biz, hep sanki sivrisinekleri öldürmekle meşgulüz gibi bir durum doğuyor. Etkili bir çözüm, sonuç alıcı bir çözüm aramıyoruz gibi. Oysaki herkes muzdarip, Başbakan'dan muhalefete hepimiz. O zaman, bu Araştırma Komisyonunun amacı özellikle “Ortak akıl oluşturup nasıl etkili bir sonuç alabiliriz?” Amerika gizli dinlemeler konusunda yargı kararı istiyor ve “Asla tek başına delil olamaz.” diyor, bir sistem kurmuş. Diğer ülkelerde de benzer sistemler var Fransa'da İngiltere'de bizim tespitlerimiz var bu konuda, özellikle, milletvekillerinin dinlenmesi, müdafilerin dinlenmesi konusunda. İngiltere ise 1984 yılında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde mahkûm olduktan sonra Haberleşme Kanunu'nu çıkardı. Haberleşme Kanunu'nu çıkararak orada köklü bir çözüm getirdi. Bu konuda bir düzenleme yapıldığı takdirde basınla ilgili bir öneriniz olacak mı? Basın açısından, özellikle, basın olarak dinlediğimiz için.

Bir de çok önemli bazı tespitleriniz var, Ricciardone'yi dinlerken “Predatör”leri sordunuz sorularınızda. Makalenizde yazdınız, sonra da haklı çıktığınız görüldü, “Predatör”lerin de görüntüler kapsamında olduğu. Bir gözlem gücünden bahsettiniz çekilmede, Akil insanlar olayıyla bağdaşır mı, onun çerçevesinde mi yazdınız? Biraz, kaynaklar konusunda değerlendirmelerinize baktığım zaman bunu pozitif olarak elbette ki yazılarınızda kullanıp Türkiye'nin bir barış, bir çözüm sürecine girmesi konusunda etkili kalemlerden birisiniz ve bu böyle olduğu zaman tabii ki beklentilerimiz de artıyor. Burada bir yasa konusu gündeme geldiği zaman MİT, önleyici dinleme, adli dinleme ve güvenlik dinlemesi... MİT, güvenlik dinlemesi; TİB, hem önleyici hem adli, bir de bunların denetimi için mecliste komisyon kuran ülkeler var ve yargısal denetim kuran ülkeler... Yani, o kamu görevlilerini denetlemeden bunu hayata geçirmek mümkün mü? Çünkü, bunun kaynağı çete de olsa, cunta da olsa...

JITEM’de bunun gerçeğini gördük ki ben Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde girdiğim davalarda bunu çok net olarak tespit ettim, gizli dinlemeler suretiyle insanların nasıl faili meçhul cinayetlere gittiklerini, gözaltına alındıklarını, öldürüldüklerini, maalesef, onlarca duruşmada gördüm.

Bu çerçevede, görüşleriniz bizim için önemli.

Teşekkür ediyorum.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Çok teşekkür ediyorum.

Hasip Bey, burada, tabii üçüncü pakette bir düzenleme yapıldı. Özellikle, bu dinlemelerin, yasa dışı dinlemelerin basın yoluyla olması durumunda o konuda bence de bir boşluk vardı. Ceza oranının yüzde 50 oranında artacağı yönünde. Ben bunun etkili olduğunu da gördüm. Tabii, şimdiye kadar edindiğim deneyimlerde dinleme olaylarına... Evet, teknoloji çok gelişti, insanlar küçük böcekler temin etmek suretiyle ihale süreçlerini de... Yani bizim üzerinde çok durmadığımız bir olay, artık dinleme olayı ticari bir rekabet konusu da olmaya başladı. Büyük ihalelerde önceden bilgi alabilmek için -bu, Avrupa’da da ciddi bir sorun- Bunların yapıldığı ya da teşebbüs edildiğini de biliyoruz ama ben basınla ilgili bölümünde şunu belirtmek istiyorum: Bu konuda yasalarda, özellikle, biz şimdiye kadar her zaman devleti, devletin istihbarat birimlerini koruyucu yasalar çıkardık ve devlet hiçbir zaman kendisini yargılamadı. Devlet JITEM’i yargılamadı; devlet, polis istihbaratını yargılamadı; devlet, MİT’in istihbarat birimini yargılamadı...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yoktur Gladyo...

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Ama kişiler her zaman burada, ağır bedel ödedi. Yapılacak olan yasal düzenlemede kişi, insan odaklı bir yasal düzenleme olursa bu konuda yararlı olabilir ama ondan da öte bunun bir bilinç konusu olduğunu düşünüyorum. Basın, bunu -tekrar ifade ediyorum- ayıplı bir mal olarak görüp buna değer vermediği sürece bunlar basın üzerinden birbirlerini tasfiye etme aracı olarak kullanılamaz. Bizim de, basının da bu konuda bilincimizi artırmamız lazım. Ayrıca, bu süreci belki Parlamento bünyesinde, belki bir değişik birimlerin de yer alacağı sivil bir kurum oluşturmak suretiyle denetimi sürekli hâle getirmek gerekiyor. Bu, sadece mahkemelerin üzerine, ceza yasalarının içerisine bırakılacak bir olay değil.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bazı ülkelerde meclislerde tüm partilerden denetim komisyonu var.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Her ülkede değişik örnekler var ama çok da o kadar gelişmiş bir sistem değil, bazı parlamentolarda var. Belki parlamentolarda, belki parlamento dışında ama bu konudaki denetimi sürekli hâle getirmek gerekiyor.

Diğer konuda da, benim kaynaklarım her zaman güven verdiğim, açık kaynaklar olmuştur. İnsanlar bana güvendiği için bu bilgileri paylaştılar ve ben her zaman yazmak üzere konuştum. Kimi zaman bundan dolayı sıkıntıya girmişimdir. Ne konuştuydum o gün, kamu yararına, onları kamuoyuyla

bir an önce paylaşayım, insanlar gerçekleri bilsinler diye bir çaba içerisinde oldum. Bundan dolayı yargılandığım durumlar oldu. Ergenekon sürecinde 100'ü aşkın soruşturma, 36 dava, 4 tazminat davası hakkımda açıldı. Hepsine de gidiyorum, mahkemede ifademi veriyorum. Şu anda 16 davam kaldı, beraat ettim, sadece birinden ceza aldım, dört ay erteleme oldu. Onun dışında, ben kaynaklarımla konuşurken haber yapmak üzere aradığımı, yazmak üzere aradığımı öncelikli olarak belirtiyorum ki başka beklentileri oluşmasın diye.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Kesimoğlu, buyurun.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Selvi'ye Komisyonumuzun davetine icabet ettiği için teşekkür ediyorum, verdiği bilgilerden dolayı da teşekkür ediyorum.

Şimdi, Komisyonumuzun konuğu olarak geldi, bizim sorularımızı yanıtlamak için ve bilgilendirmek için geldi ama -polemik yaratmak adına değil, bir tespiti paylaşmak adına söylemek istiyorum- bunu da biraz fırsat olarak değerlendirip geçmişin hesabını bir anlamda değerlendirmek gibi bir yaklaşım içerisinde olduğunu görüyorum. Biraz önce kendisine sunduğumuz koltuğu beğenmedi, biraz alçak buldu. Umarım bu yaklaşımı sonucunda patronu kendisini daha yüksek koltuklarda değerlendirir, orada görmekten de mutluluk duyarız.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Öyle bir şeyi reddediyorum ve bu Komisyonun mehabetine yakıştıramıyorum, bir saygısızlık olarak değerlendirmedim.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Ben bir tamamlayayım...

BAŞKAN - Sayın Kesimoğlu, bakın, söylediğiniz o kadar incitici bir şey ki muhatabı burada ama...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Misafirimize söylediğiniz.... Olmaz ya!

BAŞKAN – Sayın Tunç, izin verir misiniz?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Beyefendi'nin avukatı mısınız?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ama yani misafir şu an.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Olabilir.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Misafire saygısızlık...

BAŞKAN – Ama burada Komisyon Başkanı olarak ben bir şeyi çok açık...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Niye, hakaret mi ediyorum?

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Tabii canım.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Hayır efendim, hayır efendim.

BAŞKAN – Bakın, yapmayın lütfen. Siz ne söylediğinizi...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Kendisi ön yargıyla hareket edip arkadaşımızı...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Bize söylüyorsunuz, Beyefendi'nin avukatı mısınız?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Arkadaşım şu anda yok, arkadaşımı savunabilirim. Savunmak için avukat olmak gerekmiyor.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Efendim, bu Komisyonun Başkanı siz misiniz, Yılmaz Bey mi?

BAŞKAN – Şimdi, bakın, lütfen yapmayın Sayın Havutça. Bakın, burada gerçekten asgari nezakette hiç sıkıntımız olmadı. Lütfen, arkadaşlarımız da bu konuda...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Başkan, ben burada nezaketsizlik yaptığımı düşünmüyorum, düşüncemi kibar bir biçimde ortaya koydum.

BAŞKAN – Hayır, çok incitici.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Hayır efendim, ben sizin gibi düşünmüyorum.

BAŞKAN – Şimdi, bizim gibi düşünmüyor olabilirsiniz bakın, hiç itirazımız yok, bizim baktığımız yerden bakmıyor olabilirsiniz...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Ee, neye itiraz ediyorsunuz o zaman?

BAŞKAN – Önemli olan şudur: Farklı siyasi karar taşıyabilirsiniz, perspektifiniz farklı olabilir ama asgari müştereklerde, insani ilişkilerde hassasiyeti hepimiz aynı şekilde göstermek zorundayız.

Bakın, kullandığınız cümlelerin ne kadar incitici ve ne kadar bu konuda tahrip edici olduğunu siz bizden çok daha iyi biliyorsunuz. Yapmayın lütfen.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Efendim, buradaki incitcilik nerede Allah aşkına? Hayır.

BAŞKAN - Hayır, çok açık. Doğru değil, misafirimiz... Bakın, biz gazeteci arkadaşı...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Misafirimiz bunu bir fırsat bilecek, arkadaşımızı... Burada usul var mı efendim?

BAŞKAN - Böyle bir şey yok.

Arkadaşlar, şimdi, bakın... Sayın Kesimoğlu, Sayın Cihaner...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gelen konuğun milletvekilini sorgulama gibi bir hakkı var mı?

BAŞKAN - Ama bakın ne oldu, lütfen yapmayın! Muhatabı buradaydı, dedi ki...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Konuğumuzun...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Başkan, yetkinizi paylaşıyor musunuz sadece siz mi kullanacaksınız?

BAŞKAN - Şimdi, bakın arkadaşlar, sonuçta burada birbirimize üstlük altlık taşlamak gibi şeyimiz yok, yapmayın lütfen! Hepimiz aynı şeyi hedefliyoruz.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Başkan, maksat hasıl oldu. Müsaade ederseniz ben devam etmek istiyorum.

BAŞKAN – Ama, izniniz olursa ben Komisyon Başkanı olarak, şunu söylemek durumundayım: Şimdi, burada, Abdülkadir Bey bizim misafirimiz. Sayın Cihaner’le ilgili olarak konuşma konusu olan şeyde Sayın Cihaner geldi, söyleyeceğini söyledi ve gitti ve bitirdi, şey bitti. Giderken de artık konuşmayla ilgili söylenecek bir şeyin kalmadığını ifade etti, gayet güzel bir şekilde. Şimdi, ondan sonra söylemiş olduğunuz şeyi asla doğru bulmadım, misafir açısından da uygun bulmadım. Lütfen, birbirimizin hukukunu daha fazla gözetmek durumundayız. Misafirimiz için de aynı şey bahis konusudur.

Buyurun.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Efendim, misafir elbette ki bizim baş tacımız...

BAŞKAN – Ama, o zaman daha fazla özen göstermek zorundayız.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Saygımız sonsuzdur ama düşüncelerimizi de biz saygılı bir biçimde ortaya koyma hakkına sahibiz.

BAŞKAN – Ama, bu düşünce kanaati...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Müsaade ederseniz, devam etmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Şimdi, ben de Sayın Selvi’ye katılıyorum. Bu yasa dışı dinlemeler elbette ki etik değil, rejim sorunudur, ben de katılıyorum. Emniyetin 8’inci katında bir yasa dışı dinleme biriminin oluşturulduğunu ifade etti Sayın Selvi. Ama, biz biliyoruz ki bu yasa dışı dinlemeler devam ediyor. Kızılay’da Medise yürüyüş mesafesinde yasa dışı dinlemelere mekân oluşmuş bir mekândan, bir kurumdan, bir binadan bahsediliyor ya da başka yerlerden bahsediliyor. Bunlarla ilgili bir değerlendirmesi olacak mı? Sanki bir rövanş arayışı mı söz konusu? Bu konuyla ilgili ne söyleyecek onu dinlemek istiyorum.

Bu şekilde elde edilen bilgileri değerlendirirken kıtas olarak neyi alıyorlar onu öğrenmek istiyorum.

Sayın Selvi’nin bu konuda, özellikle dinlemeler konusunda çok ilgili ve bilgili olduğunu gördüm. Takdir etmek hakkım, yetkim belki olmayabilir ama ben de elbette ki bu konularda ilgiliyim ve bilgiliyim. O çerçeveden kendisine şunu yöneltmek istiyorum: Acaba kim dinliyor, bu vatandaşları kim dinliyor? Nasıl dinleme yapıyor? Niçin dinliyor?

Bu materyaller size ya da diğer bunu yayınlayan basın kuruluşlarına hangi yöntemlerle ulaştırılıyor? Yani, bavulla mı geliyor, İnternet’e düştükten sonra mı alınıyor, avukatlar aracılığıyla mı ya da bir başka kanaldan mı kendilerine geliyor?

Önlemeyle ilgili -mademki bir rejim sorunu olarak bunu değerlendiriyoruz- olarak mevzuat ve uygulama açısından bizimle paylaşacağı önerileri olacak mı?

Yine, aynı bir biçimde ilgi ve bilgi alanı olduğu için yöneltmek istiyorum. Sizce -buna yanıt vermeye bilirsiniz elbette ki- Emniyet İstihbarat Daire Başkanlığında envantere kayıtlı olmayan dinleme cihazları var mı? Böyle bir ekip var mı? Ya da mevcut cihazların üzerinden -sizce- yasa dışı dinleme yapılıyor mu?

“Gladyoda yazdım.” dediniz. “Vatanseverler Güç Birliği Sayın Başbakanın yatak odasını dinledi.” dediniz, aynı şekilde Sayın Baykal ve MHP yöneticileriyle ilgili olarak da gelişmeleri biliyoruz. O bilginize dayalı olarak bununla ilgili bir değerlendirme yapabilir misiniz? Sayın Baykal ve MHP yöneticilerinin başına gelenlerle ilgili konuları kimler, niçin ve nasıl yapmışlardır?

Ergenekon ve Balyoz davasıyla ilgili 100 dava, 36 tazminat davası ve devam eden 16 davadan bahsettiniz. Buradaki belgelerin üretilmiş belgeler olduğu iddiası da çok açık bir biçimde ortada. Buna dayalı olarak, daha delil niteliğini kazanmamış, üretilmiş belgelerin haber olarak değerlendirilmesini gazetecilik açısından nasıl buluyorsunuz?

Biraz önce Sayın Cihaner ifade etmişti ve Sayın Yılmaz Tunç arkadaşımız itiraz etmişti, bu bilgilerin niye sadece Aydınlık gazetesinde ve T24 İnternet sayfasında çıktığını. Bir bilgi açıklığı getirmek istiyorum: Bu, iddianame kabul edildikten sonra paylaşılan bilgilerdir yani dava kabul edilmiş ve dosya, iki üç ay sonra, Sayın Cihaner’in elinden çıktıktan sonra basında yer almıştır.

Son sorum da: Müslüm Gündüz ve Fadime Şahin’in yatak odasıyla ilgili görüntüleri demokrasi ayıbıdır, doğrudur, ben de katılıyorum. Ayıptır, fevkalade kınanması gereken bir konudur. Aynı ayıplamayı demokrasi ayıbı olarak değerlendirmeyi CHP eski Genel Başkanımızın ve MHP üst düzey yöneticilerinin yatak odası görüntülerinin de bir demokrasi ayıbı olarak görüp görmediğini soruyorum ve kendisine teşekkür ediyorum.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Sayın Başkanım, eğer izniniz varsa...

BAŞKAN – Buyurun.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Tabii, bu sorulara çok ayrıntılı olarak cevap verebilirim, ayrıntılı cevap vermek de isterim ama...

BAŞKAN – Yazılı olarak...

Şöyle söyleyeyim: Biz, diğer arkadaşlarımıza, misafirlerimize de ifade ettik, hem tevcih edilen sorular hem de genel paylaşım açısından paylaşmayı düşündüğünüz şeyleri yazılı olarak da alabiliriz. Onu söyleyeyim.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Çünkü burası benim için millî iradenin tecelligâhı olan Parlatmentonun oluşturduğu bir Komisyon. Fakat Sayın Milletvekilinin şahsıyla ilgili olarak “Sayın patronu bir koltuk verebilir.” şeklindeki yaklaşımından dolayı rahatsız oldum. Ben, şimdiye kadar hiçbir devrin önünde eğilmeden, bükülmeden kalemimi

koruyan bir gazeteciyim. O nedenle eğer Komisyon bunu saygısızlık olarak kabul etmezse kendisine cevap vermeyeceğim.

BAŞKAN – Peki, o takdir sizin tabii.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Zaten soru sormamıştım. Soru yok ki ortada.

BAŞKAN – Şöyle, bakın arkadaşlar, izin vererseniz, burası bir tahkikat komisyonu değil, mahkeme de değil biliyorsunuz. Biz sadece araştırma komisyonuyuz ve misafirlerimizi davet ettik. İç Tüzük de çok açık, bizim üye arkadaşlarımızın tevcih ettiği şeylere soru da olsa, bilgi paylaşımı da olsa böyle bir zorunluluk da bahis konusu değil. Misafirimizin bu konudaki tercihinde de saygı duymak durumundayız.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Ben de saygı duyuyorum Sayın Başkanım, orada zaten soru yok, dolayısıyla verilmesi gereken cevap yok.

BAŞKAN – Eyvallah, peki, tamam.

Biz çok teşekkür ediyoruz paylaşımlarınız ve katkılarınız için, Komisyonumuza geldiğiniz için.

Sayın Selvi, Sayın Başer'in de kısa bir söz alma talebi var.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Öncelikle bizleri aydınlattığınız için teşekkür ediyorum. Gerçi biraz önce Başkanımız söyledi ama bizim Komisyon olarak görevimiz soruşturma komisyonu değil, yalnız buradaki arkadaşlarımızın bir kısmı kişilerin durumlarına göre değiştiği zaman âdeta bizim davetimize icabet edip gelen konuşmacı arkadaşlarımızı sanki, âdeta sanık sandalyesine oturtuyoruz ve onları bir soruşturma savcısıymış gibi soru sormaya gayret gösteriyoruz. Ancak, Komisyonumuzun asli görevi soruşturma komisyonu değil, bir araştırma komisyonu ve haberleşmeyle ilgili, özel hayatın gizliliğiyle ilgili sıkıntıların önce tespiti ve bununla ilgili olarak millet iradesinin tecelligâhı olan Mecliste yasal düzenleme yapılması, idari yünden, idari makamlara bilgi verilmesi, teknik yünden yapılması gerekenler noktasında bir araştırma komisyonumuz olduğunu düşünüyorum. Bu cümleden olmak üzere bir iki tane hususu siz tespit ettiniz.

Bir, gizli kamera kullanımı ve gizli tape'lerin kullanımı noktasında basın-yayın organlarının ve haber sitelerinin etik davranmadığını açık yüreklilikle söylediniz. Bundan dolayı ilgili olarak yapılması gereken noktasında da ayıplı mal olarak değerlendirdiniz ama bununla ilgili bize somut önerilerinizi de beklediğimizi belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Yazılı olarak da bunları...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Evet, yazılı da olabilir.

İkinci bir husus, yine, arkadaşların bir kısmı mağdurları sadece solcular olarak değerlendirdi. Ama ben biliyorum ki, ben yaşadım ki ben Balyoz Davası'nın müştekisiyim aynı zamanda. Bununla ilgili sadece sağdan soldan değil, bununla, yasa dışı dinlemelerin mağduru olan Türkiye'de solcular olduğu kadar sağcılar var, dindar olduğu kadar dinsizler de olduğunu düşünüyorum.

Aslında bu noktada adalet herkese lazım, özgürlük herkese lazım, ancak biraz önceki yaşanan olaylarda da gördüğümüz gibi sadece iğne kendimize battığı zaman adalet istiyoruz, özgürlük istiyoruz. Bu noktadaki sıkıntılarımız yani sadece mağdurları solcular mı? Bununla ilgili zaten siz örnekler verdiniz ama bunun detaylı olarak da kamunun bilgilendirilmesi noktasından uygun olduğunu düşünüyorum. Yazılı olarak da verebilirsiniz.

Bir de, gazetelerin görevi; biraz önce siz dediniz ki: “Devlet sırrı adı altında Türkiye’yi darbeye götürecek düzeye getirmek adı altında faaliyetler yapıldı.” Mesela geçmiş dönemlerde de başörtüsü zulmü söz konusu olduğu zaman da millet iradesinin tecelligâhı olan Meclisteki 411 tane el bu özgürlük adına el kaldırmıştı. Ama o zaman bir kısım basın-yayın organları “Kaosa el kalktı” anlamında manşet atabildiler. Sizce bu gazetecilerin görevi acaba biraz önce demiş olduğunuz gibi darbeye teşebbüs adına bir görev mi ifa ediyor ki gazetecilik böyle bir manşet atabiliyor? Ve bu manşet atmayı siz gazetecilik açısından doğru buluyor musunuz? Madem ki... Diye düşünüyorum ve bilgilerinizden dolayı teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok kısa alıp bitirelim Sayın Selvi.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Efendim, çok fazla vaktinizi alamayayım, çok kısa olarak söyleyeyim.

Darbe süreçlerinin hazırlanmasında ve darbeleri gerçekleştirdikten sonra darbelerin kamuoyu nezdinde meşrulaştırılmasında Türk basını ne yazık ki iyi bir sınav verememiştir. 27 Mayıs’tan giden süreci ulus ve akis, 12 Mart’tan giden süreci devrim, 12 Eylül’den giden süreci de Türk basını ortak olarak hazırlamış. 28 Şubat sürecinin de paydaşı olmuştur Türk basını. Darbeler konusunda sicilimiz temiz değil. Onu belirtmek isterim ve askerî vesayet’in Türkiye’de sorgulanmasının önüne basın her zaman geçmiştir. Yani bu açıdan da Türk basını militer bir çizgi izlemiştir. Bizim de bu sorgulamayı yapmamız gerekiyor. Örneğin şunu belirtmek isterim ilk soruda, devlet sırrı konusunda 1 Mayıs 77’nin faileri belliydi, Abdi İpekçi’yi vuranlar belliydi, Doğan Öz’ü vuranlar belliydi, Uğur Mumcu suikastında deliller bilinçli bir şekilde yok edildi. O nedenle hem basın olarak biz bunun üzerine yeterince gidemedik, hem de devlette o zaman askerî vesayet’in çok güçlü olması nedeniyle bir yere kadar geldik, orada durduk. Ben şunu paylaşmak istiyorum: Merhum Bülent Ecevit’le son dönemlerinde en çok görüşen gazetecilerden birisiydim, bir defasında röportaj bitince, Oran’daki evinde, kendisine dedim ki: Efendim, siz İzmir Çiğli’de suikast girişimine maruz kaldınız, 12 Eylül öncesinde yine, yurt içi gezilerinizde üzerinize kurşunlar boşaltıldı. Ama daha sonra siz bu ülkede geldiniz Başbakan oldunuz. Benim bir gazeteci olarak bunlardan yakınma hakkım var ama siz Başbakan olarak niye bunları ortaya çıkaramadınız kendinize yönelik suikast girişimini? Merhum Ecevit dedi ki: “Sayın Selvi, uğraşmadığımı mı zannediyorsun? İlerledim, ilerledim bir yere kadar geldim, karşıma duvar çıktı.” İşte bu, Türkiye Cumhuriyeti’nde başbakanların karşısına çıkan bir duvar vardı ve bence Ergenekon sürecinde bu duvarın bir bölümü en azından yıkıldı.

Bir şey daha paylaşarak sözlerimi bitirmek istiyorum: AK PARTİ hükûmeti ilk olarak Sayın Abdullah Gül Başbakanlığında kurulmuş, Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın milletvekili seçilmesi engellenmişti. O dönem Jandarma İstihbarattan Kayseri Jandarma İstihbarata giden bir talimat var, Şener Eruygur'un Jandarma Genel Komutanı olduğu dönemde, deniliyor ki: "Abdullah'ın -tırmak içinde söylüyorum, Türkiye Cumhuriyeti'nin Başbakanı için kullanılan ifade- çevresini araştırın, kullanabileceğimiz bir malzeme var mı, bir suç unsuru var mı?" Kayseri Jandarma İstihbaratı araştırıyor, birkaç ay sonra, Ankara çok takip ettiği için uzatmadan cevap veriyor, diyor ki: "Bunlar, sıradan, işinde gücünde, düzgün insanlardır."

İkinci bir talimat daha gidiyor, diyor ki: "Abdullah'ın -Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı için çevresindekileri suça buluşturun." Böyle bir zihniyet vardı, maalesef.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Belge var mı ortada?

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Efendim, ben bunu gazetede iki defa yazdım, Şener Eruygur'un avukatları mahkemeye verdi ve bundan dolayı ben beraat ettim. O dönem bu, hem Şener Eruygur'a sorulabilir hem Kayseri İl Jandarma Alay Komutanı ve Jandarma İstihbarat Komutanına da sorulabilir.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyoruz katkılarınız, paylaşımlarınız için.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Tunç, izniniz olursa bitirelim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ben sormadım ama Sayın Selvi'ye.

BAŞKAN – Peki, çok kısa olursa memnun olurum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sağ olun Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Selvi'ye de çok teşekkür ediyorum bugün Komisyonumuzu bilgilendirdiler. İfade ettikleri hususları da gerçekten önemli buluyorum. Yasa dışı dinlemelerle ilgili olarak derin güçlere işaret ettiniz.

Tabii, derin güçlerin yanı sıra yabancı istihbarat bağlantıları da var mıdır? Bu konuda araştırmalar yaptınız eseriniz var, bunun üzerinde durdunuz mu, incelediniz mi?

Bir de, dün tecrübeli gazeteci Sayın Bila da geldi, Komisyonumuzu bilgilendirdi. Özellikle ona "28 Şubat sürecinde dinleme ve fişlemelerin çok yoğun yaşandığı o dönemde yayın grubu olarak neden hassas davranmadınız?" diye sordüğümüzda da cevap olarak: "Her grubun ayrı yayın anlayışı vardır." dedi. Söz konusu yasa dışılık olduğunda, hukukun üstünlüğü olduğunda, insan hakları olduğunda gazetecilerin, grupların yayın anlayışı olabilir mi? Bu konuda kısaca düşüncelerinizi almak istiyoruz.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ABDÜLKADİR SELVİ – Evet, bizde aslında yeni gelişmeye başlayan bir sistem, örneğin Milliyet gazetesinde Abdi İpekçi ilkeleri var. Burada da Türk basını erdemli olma adına yayın ilkelerini gözden geçirmeli ama aslında yayın

ilkelerinin olması önemli olduğu kadar bu yayın ilkelerinin de yayına yansması çok çok önemli. Yani bizden olduğu zaman bu yayın ilkeleri bir tarafa bırakılıp, karşı taraftan olduğu zaman yayın ilkeleri hatırlanırsa da bu çifte standart ama bu konuda ahlaki kriterlerin, “erdem” dediğimiz unsurun biraz daha basında ön planda çıkmaya ihtiyacı var. Örneğin, genç bir kızın fotoğrafını basıp altına en olmadık şeyler yazılabiliyor. Bundan dolayı aileler büyük acılar, büyük ıstıraplar yaşadı ve biz bunu ciddi olarak sorguluyoruz, sorgulamamız gerekiyor. Hayatı karartılan insanlar var. Ben, sadece derin güçlerle ilgili bölümü de bir cümleyle söyleyip kapatmak istiyorum, fazla da sabrınızı zorlamak istemiyorum.

Bizde Gladio yapılanması aslında çok yanlış bilinir: “Türkiye 52 yılında NATO’ya girince Gladio’ya da girdi.” diye. Aslında Türkiye, 1949 yılında önce Gladio’ya girmiştir, sonra NATO’ya girmiştir. Bizim içimizdeki derin yapılanmaların mutlaka uluslararası bağlantıları vardır. Eğer uluslararası bağlantılar olmasa onlar zaten küçük çaplı menfaat grupları ya da çeteler olarak kalır. O yüzden de uzum ömürlü olmuştur. Ama dinleme sistemleri konusunda bazı ülkelerin çok sistemli olarak çalıştığını biliyoruz. Örneğin, İsrail’in Verint diye bir firması tamamen telefon dinlemeleri üzerine bir sistem üretmektedir. Bu, artık devletleri ilgilendiren, uluslararası bir sorun, uluslararası bir çaba ama bizdeki derin yapılar uluslararası bağlantıları güçlü olan derin yapılardır. Çünkü İtalya’da, Yunanistan’da, Belçika’da bu yapılar ortaya çıkarıldı ve tasfiye edildi. Türkiye’de yirmi yıl gecikmeyle bu Gladio ve Ergenekon yapılanması ortaya çıkarılabildi. Bizdeki yapılanmaların oradakilerden daha güçlü olduğunu bu ortaya koyuyor.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz hakikaten ben de, arkadaşlarım da yaptığınız katkılar için, paylaşımlar için. Teşekkür ediyoruz, ayağınıza sağlık, Allah razı olsun.

Bu arada Komisyon üyesi arkadaşlarımıza söylüyoruz: Bir yemek arası veriyoruz, saat 13.00’te buradayız inşallah, tekrar.

Kapanma Saati: 12.15

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.10

BAŞKAN: Şuay ALPAY (Elâzığ)

-----0-----

BAŞKAN – Haberleşme Özgürlüğüne ve Özel Hayatın Gizliliğine Yönelik İhlallerin Tespiti ve Önlenmesine İlişkin Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Medis Araştırma Komisyonunun Alt Komisyonu, Hukuk Komisyonundayız. Toplantımızı sabah başlatmıştık. Toplantı için toplantı yeter sayımız var. Toplantıyı açıyorum.

Çiğdem Hanım misafirimiz, Akşam Gazetesi Ankara Temsilcisi.

Çiğdem Hanım, zaten Komisyonumuzun çalışmasıyla ilgili olarak yakın takip ediyorsunuz, haberdarsınız. Biz de Hukuk Alt Komisyonu olarak öncelikle gazeteci arkadaşlarımızı bilgi paylaşımları yaparlarsa, paylaşacakları bilgi, belge varsa bunları bizimle paylaşmaları için davet ettik. Sağ olsunlar, hepsi de bu konuda yüksek bir duyarlılıkla davrandılar. Siz de geldiniz. Ben davete icabet ettiğiniz için şahsım ve Komisyonum adına teşekkür ediyorum. Evet, sizleri dinliyoruz.

Formatımız şu: Bir saatlik genelde arkadaşlara zaman ayırdık. Bunun kullanımı sizin isteğinize bağlı. Bir kısmını biz sizden sunum olarak ya da bilgi paylaşımı olarak alıyoruz, bir kısmında da soru-cevap yapıyoruz. Böyle bir format içerisinde devam ediyoruz. Tabii, ilave süre isterseniz onu da verebiliriz.

Buyurun.

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan değerli Komisyon üyesi milletvekilleri ve Komisyon çalışmalarını izleyen meslektaşlarım; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle davetiniz için teşekkür ediyorum.

Ve bu Komisyon çalışmalarının ülkemizdeki yüksek ve yaygın dinlenme konusundaki toplumsal kaygıyı azaltmasına katkıda bulunması yönündeki dileğimi paylaşmak istiyorum Komisyon çalışmaları sonuçlarının.

Size Komisyon resmen başlamadan önce kendimden kısaca söz ettim ama eğer mükerrer olmazsa kendimi kısaca birkaç cümleyle tanıtayım.

BAŞKAN - Yo yo, memnun olunuz, tabii.

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – 1986 yılında gazeteciliğe başladım ANKA Ajansında. Nokta dergisi, Anadolu Ajansı, Ekonomik Panorama dergisi ve sonrasında da en uzun süreyle Hürriyet gazetesinde on beş yıl boyunca Ankara bürosunun ekonomi muhabirliği görevini yürüttüm. Oradan Habertürk gazetesi Ankara Temsilciği görevini üstlendim gazete

ilk çıktığında. Sonrasında da, 2009 yılı sonunda da Akşam gazetesine önce yazar olarak başladım, 2010 Temmuzundan itibaren de Ankara Temsilciliği görevini yürütüyorum.

Yasa dışı dinlemeler ve özel hayatın gizliliğini ihlal konusu bugünün sorunu değil. Kıdemli bir gazeteci olarak bu sorunun kadim bir sorun olduğunu biliyoruz. Telefonları ta analog olduğu dönemlerden meslek büyüklerimizin, Uğur Mumcuların, Güneri Cıvaoğluların özellikle darbe dönemlerindeki telefon dinlemelerine yarı şaka yarı ciddi müdahale ettikleri anı kitaplarında mevcut. Değişen, herhâlde ve nitelikli bir olumsuz anlamda sıçrama da getiren bu teknolojiadaki gelişim oldu. Yasa dışı dinlemeler, tabii, bunu “telefon dinlemesi” ve “ortam dinlemesi” diye bence mutlaka ikiye ayırma gereğimiz var incelerken, sonuçları itibarıyla da hukuki çerçevesi itibarıyla da yol açtığı mağduriyetler itibarıyla da.

Konuyu bugün itibarıyla daha güncel ve daha vahim hâle getiren bilişim teknolojisiindeki gelişme oldu. Bu iş artık biraz daha -tırnak içinde- steril, biraz daha hijyenik yapılıyor. İz bırakılmadan olumsuz sonuçlar üretiliyor ve biraz, böyle, bizim ünsiyetimiz ve aşinalığımız sanki 2008 yılından itibaren belki biraz bu Ergenekon davasıyla birlikte telefon tape’lerinin iddianamelere girmesiyle birlikte bu konuyu tartışma yoğunluğumuz ve güncelliği arttı. Ona dikkat çekmek istiyorum. Şunu söylemek istiyorum: Bu bilişim teknolojisiindeki gelişmeler hayatlarımızı olağanüstü kolaylaştırırken bu dinlemelerle özel hayat ihlalleri bu konunun gri bir alanı olarak tezahür etti, böyle nitelendiriyorum. Ve yine kendimce şöyle bir kavramsallaştırma içine giriyorum: Sanal bir agorafobi yaşıtılıyor insanlara. Agorafobi: Açık alanda bulunma korkusu. Sanki bir topluluğa hitap eder gibi, sanki bir miting alanındaymışız gibi insanlar, toplum, halk yani bir berber bile, mahalle berberi bile dinlendiği kuşkusunu dile getirebiliyor. İşin böyle bir mizahi tarafı da artık oluştu. Yani seni dinleyip de ne yapsınlar denmiyor, denemiyor, öyle bir noktaya geldik.

Sabah oturumunda düşüncelerini paylaşan, sunum yapan meslektaşım Abdülkadir Selvi’nin tespitine sonuna kadar katılıyorum. Eğer ondan önce sıra alsaydım çok benzer bir tespiti benden duyacaktınız. Onun için bir yineleme olacak, ben de bunun bir rejim sorunu olduğunu düşünüyorum dinlemelerin, yasa dışı dinlemelerin ve özel hayat ihlallerinin. Çok yakın tarihimizde, iki üç yıl öncesinde Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Deniz Baykal’ın bu makamı bırakmasıyla sonuçlanan kayıtların -tırnak içinde- İnternet’e düşmenin -böyle de bir kavram var artık- yanı sıra yine seçim öncesi Milliyetçi Hareket Partisi milletvekillerinin -tırnak içinde- kaset skandalı örneklerinde gördüğümüz gibi bir siyaset dizaynı, bir siyaset tasarımı, seçim sonuçlarını etkileyecek kudrette ya da bu niyette girişimlerle artık karşı karşıyayız. Belki hep böyleydi de biz şimdi bunun sonuçlarını daha ağır yaşar hâle geldik. Ben buradaki...

BAŞKAN – Bu arada hemen -izin verirsiniz araya gideyim de- bu İnternet’e düşme aynı zamanda özel hayatta da düşme, siyasette de düşmeyi... Yani bir paralellik var gibi sanki orada. İnternet’e düşünce de...

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Orada mecazla gerçek iç içe girmiş.

BAŞKAN - İç içe girmiş oluyor. Yani evet.

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Bir düşüklük durumu. Yani şimdi, bizde, gazetecilikte şöyle bir kavram vardır: “Ajansa düştü.” deriz. Bu, haberin artık yayına girmesi anlamına gelir. “İnternet’e düştü.” de hem o haber düştü, o yayın, o kayıt düştü ama aynı zamanda da hakikaten irtifa anlamında...

BAŞKAN – Yani ciddi bir metafor aslında bu anlamda da, evet.

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Orada bir metafor var, evet.

BAŞKAN – Var, evet, şeyde de.

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Gerçekten bir metafor var.

Buradaki, ben, bu konudaki temel sorunlardan birinin hukuki çerçeveye ilgili olduğunu düşünüyorum. Yasa dışı dinleme ve özel hayat gizliliğine konu olan eylem ve işlemlere bağlanan yaptırımların yeterince caydırıcı olmadığı anlaşıyor. Bu caydırıcılık ona bağlanan cezaların ağırlığı kadar yargının işleyiş hızıyla da kendisini gösteriyor bence. Bu korkulan ve ürkülen bir suça dönüşmüş görünmüyor toplumsal açıdan bakıldığında. Sayın Baykal’ın ve sayın diğer kaset mağduru vekillerin olaylarıyla ilgili hukuki sonuçlara bakacak olursak yani yanlarına kâr kaldığı şimdilik söylenebilir.

Burada, tabii, yaptırımların yetersizliği ve yargılamanın hızının yavaşlığı kadar bence etkili ve yetkili makamların, bürokratik birimlerin, güvenlik birimlerinin refleksleri de rol oynuyor olmalı karar mekanizmalarında. Yani o tatsız hadiseler Sayın Başbakanın, kabine üyesi sayın bakanların başına benzer bir şekilde -hiç gelmesin- gelmiş olsaydı bundan hukuki sonuç alma ihtimalinin ben kişisel olarak biraz daha yüksek olacağını düşünüyorum. Belki de değildir, belki de yanılıyordum ama benim bu hissi taşıyor olmam, bana bu hissin geçmesi bile bir fikir veriyordur diye düşünüyorum. Dolayısıyla, yasa dışı dinlemelerin, özel hayat ihlallerinin teknoloji bu kadar gelişmişken, hepimizin elinde akıllı telefonlar varken bitmesini ve sıfırlanmasını beklemek çok gerçekçi olmaz herhâlde. Hâlihazırda bulunduğumuz, benim bilgi verdiğim siz sayın vekillerin, Sayın Başkanın dinlediği, bu Komisyonun bile hâlihazırda dinlenmediği konusunda herhâlde hiçbirimiz emin olamayız ve garanti de verilemez.

BAŞKAN – Burada sıkıntı yok zaten. Her şey şeffaf görüldüğü için, mikrofonlar, cihazlar...

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Ama olmaması gerekir işte. Yani sıkıntı olup olmamasından ziyade olmama gereği daha önemli.

CHP Grup Başkan Vekili Sayın Emine Ülker Tarhan’la yaptığımız kısa bir mülakat gazetemizde manşet olarak yer aldı geçen sene ağustos ayında. Burada grup başkan vekili olarak göreve

başladığında makam odasının penceresinin duvarlarında, dış kısımlarında henüz bağlanmamış ama bağlanmaya hazır kablolar bulunduğunu açıkladı. Bu haber olarak da kayıtlara girdi. Takdiri de size bırakıyorum yani bu kamuoyunda yer almış bir haber olduğu için.

Çok uzun tutmak istemiyorum. Benimkisi daha ziyade bir tespit ve hissiyat paylaşımı.

Sorularınız varsa da yanıtlamaya hazırım efendim.

BAşKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Evet, ncelikle Sayın Kaplan...

Siz ayrılabilirsiniz, onun için önce...

HASİP KAPLAN (şırnak) – Evet.

BAşKAN – Yani bu söz verdikten sonra ayrılmayabilirsiniz, o ayrı ama...

HASİP KAPLAN (şırnak) – Yok, ben ayrılmak zorundayım ama ikide gelirim.

Teşekkür ediyorum sunumlarınız için.

“Yetkili olsaydım bu, dinlemeyle ilgili, basın alanında şöyle bir karar alırdım, hukuk alanında şöyle bir denetim nerirdim, yapardım ve bu yaşanmış olaylarla ilgili şöyle bir soruştırma aardım.” diye düşündünüz m hiç? Dşndnzse ve öyle bir yetkili makamda olduğunuzu düşünerek ne yapmak isterdiniz?

AKşAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – şimdi, elbette düşündüm. Yıllardır da bürokrasi ve siyaseti izleyen bir gazeteci olarak buna vereceğim cevap çok yeterli olmayabilir çünkü bürokrasinin işleme mekanizması konusunda biraz fikir ve bilgi sahibiyim. Ağır işliyor, yavaş işliyor ve devletin birbirine, devlet kurumlarının birbirine zarar vermediğini, zarar vermek istemediğini ve koruyup kolladığını, değişik listelerle, dosyalarla, olaylarla... Biliyoruz, basın dilinde bunun karşılığı biraz smen altı etmek oluyor, biraz ağırdan almak oluyor, biraz -lütfen hafife aldığımı düşünmeyin, tırnak içinde deyimleşmiş bir şey- iki müfettiş göndermekle oluyor. Ama oradan çok tatmin edici, kamuoyunu tatmin edici, “Hah, bundan sonra bu olmayacak.” duyusunu yaşatan sonuçlar üretilmiyor ve çıkıyor. Bu biraz bizim brokrasimizin reflekslerinden, DNA’larından kaynaklanıyor diye düşünüyorum ben. Çok geriden geliyor, belki de Osmanlıdan geliyor ama pek çok şeyin de aslında siyasi iradenin kararlılığında bittiğini de biliyorum ve bilmek istiyorum, ummak istiyorum. Bu konuda biraz daha sonuç alıcı talimatlar, bir talimatlar silsilesi verilir ve o sonuçlar da paylaşılırsa caydırıcı olabilir.

BAşKAN – şimdi, burada...

Bu arada izniniz olur mu Sayın Kaplan?

Cevap tamam mı iğdem Hanım?

AKşAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Evet efendim.

BAşKAN – şimdi denk düştüğü için bir şey araya gireyim mi izin verirseniz?

HASİP KAPLAN (şırnak) – Tabii tabii.

BAŞKAN – Şimdi, enteresan, bir soru hazırlamıştım, tam da buna denk geldi, bu kadar tevafuk olur yani hani tesadüf demeyeyim de.

Şimdi, ben bürokratik, oligarşik yapının Türkiye’de en büyük problemimiz olduğunu, doğrusu, düşünüyorum ve bürokratik, oligarşik yapı inanılmaz derecede kendini giderek tahkim ediyor.

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – “Tahrip” mi dediniz efendim?

BAŞKAN – Tahkim ediyor.

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Tahkim ediyor, evet, güçlendiriyor, anladım.

BAŞKAN – Tahkim ediyor, güçlendiriyor, tahkim ediyor.

Ve bu yapı, bürokratik devlet yapısı diye de işte tarif ettiğimiz bu yapı da bunun bir sosyolojik, felsefik arka planı da var ve bu sistematik olarak yapılan bir şey. Tam da bu noktada, bu bürokratik devlet yapısı içerisinde, bürokratik, oligarşik yapı içerisinde bu varlığı devam ettirmeyi, siyasal, felsefik ve düşünsel arka planla birlikte hedeflenen yapının bu tür uygulamalarından sanki bahsediyorsunuz. Yani bunun bu tür şeyleri de olabilir gibi söylüyorsunuz. Böyle mi anladım soruyu, doğru anlamış mıyım? Ya da ben de sorumu sormuş olayım o zaman. Bürokratik devlet yapısı içerisinde, oligarşik yapı içerisinden bu tür oluşumlar, yasa dışı dinleme, izleme, görüntüleme gibi şeyler bürokrat refleksiyle -tırnak içerisinde bürokrasiyi genel bir şey olarak kullanıyorum- ihtiyat olarak alınıyor, toplanıyor ve siyasetçilere karşı konjonktürel olarak da kendi pozisyonlarını da kollamak suretiyle zaman zaman servis ediliyor. Böyle bir şey var mıdır?

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Yani aslında tam olarak bunu söylemek istemedim ama buna yakın bir şey söylemek istedim. Belki şöyle daha iyi açabilirim: Sayın Hasip Kaplan’ın yani yetkili olsam nasıl bu hâl yoluna girerdi sorusuna cevaben şunu söylemek istiyorum: Bu konu siyasi iktidarlardan bağımsız gibi geliyor bana, öyle görüyorum. Yani ihlallerle ilgili olarak özellikle güvenlik alanında başta olmak üzere, insan hakları alanında olmak üzere bu ihlaller ve bu ihlallerin gereğinin yerine getirilmemesi, yaptırımların etkin olmaması, neredeyse bu hani Kafkaesk, adliye koridorlarında kaybolması bazı dosyaların...

Ordinaryüs Sulhi Dönmezer, rahmetli, ilk röportajlarımdan biri meslekte onunla idi. Şu cümlesini hiç unutmadım, hepimizin de bildiği bir şey: “Geç kalmış hükmün hikmeti yoktur.” demişti. Bunu haberin başlığına taşımıştım ben. Biz de bütün hükümler, genellikle, bütün demeyeyim, geç kalıyor. AK PARTİ iktidarı da olsa, ANASOL-D Hükûmeti de olsa, Demirel Hükûmeti de olsa geride bıraktığım meslek kıdemi bunu gözlemeye yetiyor. Siyasi iktidarların iradesinden bağımsız bir mekanizma var, bunu söylemek lazım. Bizim vatandaş olarak beklediğimiz de -gazeteciliği bir kenara bırakıyorum- benim bu kadar net gördüğüm bir şey madem insana hizmet ve insanların mutluluğu

otantik anlamda siyasetin hedefi, siyasetçilerin de bunu görebiliyor olması ve alana çıktıklarında bunun gereğini yapmaları için sürdürülebilir bir irade sergilemeleri gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Yani sonuçta siyasetten bağımsız ama bir yere bağlı bir şey var.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ortak akıl oluşturacağız bir yerde ama nasıl? Onun araştırmasını yapıyoruz işin gerçeği. Yani yüz kızartıcı suçlar kapsamına alınmaktan tutun, hepsini düşünmek lazım. Yani eğer düşüklük tabiri içinde bu da vardır, bazı namahrem şeyleri, tüm bunları gizli dinleyip, kaydedip sosyal medyada servis etmek ağır bir yüz kızartıcı suç kapsamına alındığı zaman... Ve denetim, işte, onun aslında araştırılması konusunu...

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Ve denetimin sürekliliği efendim, dediğiniz gibi. Denetim ve o denetimin sürekliliği.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Evet.

BAŞKAN – Ama en azından şunu söyleyebiliriz tabii: Şu anda bu Komisyonun çalışmaya başlaması ve Mediste grubu bulunan siyasi partilerin bu konuda ittifakla buna karar vermiş olması aslında çok önemli bir adıma işaret ediyor. Yani bu konuda bir siyasal iradenin, sürdürülebilir ve kararlı bir iradenin ortaya olduğuna dair önemli bir ipucudur, inşallah da öyle olur.

Evet, Sayın Kesimoğlu...

Hasip Bey, siz herhâlde... İnşallah bekliyoruz tekrar.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Geleceğim...

BAŞKAN – Tamam.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Toker'e çok teşekkür ederim, verdiği bilgilerden son derece yararlandık. Çoğu benim de paylaştığım bilgiler ama biraz genel oldu gibi, açılmaya ihtiyacı var gibi geliyor.

İlk sorum: "Yasadışı dinlemeler iz bırakmadan ve hijyenik yapıyor." dediniz. Bunu biraz açmak gerekir diye düşünüyorum. TİB Başkan Vekili geldiğinde de "Huzuru kalple dinliyoruz." demişti. Biraz örtüşüyor. Bu bakımdan sizin gözleminiz, çıkarsamalarınız neler olabilir? Bu, siyaset tasarımı olarak değerlendirdiniz yasa dışı dinlemeleri. Bu siyaset tasarımı kim ya da kimler tarafından, nasıl ve niçin yapılıyor?

"Yaptırımlar caydırıcı olmuyor." dediniz. Yani bunların bunları yapanların yanlarına kâr kalmaması için caydırıcı ne gibi somut adımlar atılabilir, önlemler alınabilir?

Hükümlerin geri kalmaması için bugünden sorunun çözümüne ilişkin neler söyleyebilirsiniz? Aynen Sayın Kaplan'ın dediği gibi, bugün yetkili konumda olsaydınız neler somut olarak bizlerle paylaşırdınız?

Teşekkür ederim.

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Ben teşekkür ederim.

Hijyenik ve steril derken şöyle bir gönderme yapmak istedim aslında...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Eldiveni kastetmediniz!

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Belki eksik kalmıştır orası, tıktırtı, takırtılardan bahsedilirdi eskiden, şimdi onlar yok. Zaten bu söylenegeliyor, “Sizin ruhunuz bile duymaz.” deniyor ve sadece dinlemeleri değil ortam dinlemeleri ve görüntü kayıtlarını da kastettim yani hepsini içine alan özel hayat ihlaline konu işlemleri kastettim.

Siyaset tasarımı derken de yine MHP’li vekillerin başına gelen o tatsız olayı kastettim. Orada sıkça yapılan yorumların ortak paydası şuydu ki Milliyetçi Hareket Partisini seçimden sonrası, genel seçimler sonrasında yüzde 10 barajının altına çekecek bir oy kaybına uğratmak ve böyle tefessüh etmiş bir tabloda seçmenlerin...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ya da barajı geçecek, tam tersi de olabilir.

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Daha çok benim söylediğim yönde yorumlar okudum, belki dikkate alınabilir bir şeydir efendim.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Yani kişilerin üzerinden partiye yönelik olarak.

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Evet. Hani bunu ilk kez şu anda ben söylüyor değilim, çok yazıldı, çizildi; kastım oydu, siyaset tasarımı.

Keza Sayın Baykal’la ilgili görüntü yayınının ve ardından Sayın Kılıçdaroğlu’nun Genel Başkanlık koltuğuna gelmesi, yani bu değişimin de bir siyaset tasarımı olduğu çok söylene geldi. Gerçi Türkiye, komplo teorileri açısından çok mümbit bir ülke. Olmayabilirdi, olmama ihtimali de var ama bunun konuşuluyor olması bile dikkate alınması gereken şeydir diye düşünüyorum vakanın vahametine baktığımızda.

Alınması gereken önlemler bağlamında şunu söyleyebilirim: Şimdi, belki bunu bir anekdotla anlatsam daha anlamlı olabilir. Geçtiğimiz yıl, 2012 Ocak ayının ilk haftasıydı MİT’in kuruluş yıl dönümü vesilesiyle Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı Sayın Hakan Fidan bir medya brifingi verdi. Basında çok geniş olarak yer aldı ve ben de Akşam’ın Ankara Temsilcisi olarak oraya katıldım ve hakikaten çok faydalı bir brifingdi. Tabii ki cevap bulamadığımız pek çok soru vardı ama pek çok soruya da yerinde cevap aldık ve hepsini de yazdık zaten. Yani yazmadığımız bir şey kalmadı orada ama oradaki bir başlık benim çok dikkatimi çekmişti onun burada tekrar altını çizmek istiyorum: Sayın Hakan Fidan, o sunum sırasında, sunumun bir yerinde, sonlarına doğru bir yerde dinleme için mahkeme kararı gerektiğini hatırlattı ve bu mahkeme kararını almalarının kendileri açısından bazen uzun sürdüğünü, bunun da zaman kaybına yol açtığından bahisle mahkeme kararı olmaksızın dinleme yapabilme yetkisini arzu ettiklerini ifade ettiler. Ben bunu eleştirdim, yazımda eleştirdim. O gün yazdığım yazının sonunda, dilerim, bu arzu kabul görmez yetkili makamlarca dedim, hâlâ aynı fikirdeyim. Dolayısıyla bürokrasinin bakışı, güvenlik bürokrasisinin bakışıyla biz vatandaşların, gazetecilerin bakışı durduğumuz yerler farklı olduğu için kuşkusuz gördüğümüz şeyler de farklı oluyor ve yorumlama biçimlerimiz de farklı oluyor. Sayın Müsteşar bunu kuşkusuz ki yararlı sonuçlar üretmek

adına, ülke güvenliği açısından yararlı sonuçlar üretmek adına söyledi, aksini düşünemeyiz ama hukukun evrenselliği ve standartlarını, genel demokratik normları düşündüğümüzde bunun kabul edilemez olduğunu da teslim etmemiz lazım.

BAŞKAN – Ben yanlış anlamadım değil mi “Türkiye kompradorları” ifadesi...

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Böyle bir ifade kullanmadım.

BAŞKAN – Öyle mi?

BİLAL UÇAR (Denizli) – Komplo...

BAŞKAN – Ha komplolar...

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – “Türkiye, komplo teorileri açısından mümbit bir ülke” dedim.

BAŞKAN – Tamam.

Bir de şey, hani literatüre yeni bir şey mi geldi “Türkiye kompradorları” diye...

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Hayır, efendim.

BAŞKAN – Yani, şu anlamda anladım doğrusu: Yani Türkiye’de bazı şeyleri programlayan, işte dizayn eden anlamında öyle bir şey mi var acaba, kavramsal bir şey mi var?

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Hayır, şimdi “Bu siyaset dizayn ediliyor.” denildiği için bunu komplo teorisi olarak yorumlayan...

BAŞKAN – Hayır, hayır ben “komprador” olarak... “Komprador” tabiri de vardır biliyorsunuz. Acaba dedim öyle bir şey mi var kavramsal...

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Yo o tabiri kullanmadım efendim.

BAŞKAN – Tamam.

Evet, Sayın Uçar.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Toker, hoş geldiniz. Ben biraz gecikmeli geldim ama kusura bakmayın sunumu dinleyemedim.

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Estağfurullah.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Biz Komisyonca bugüne kadar işte resmî kurumlarla görüşmeler yaptık, dinledik, yerlerine gittik, geldik. Belli bir mesafe aldıktan sonra, işte şimdi basınla, sizlerle görüşüyoruz. Bu işin ister “derin yapı” ister “güvenlik birimleri” ya da “çıkar grupları” deyin, ne dersek diyelim bu yasa dışı dinleme, izleme olayları tek başına yapılabilen bir eylem değil. Yani bir tarafında derin yapı varsa veya bir çıkar grubu varsa bir tarafında da basın var; çünkü basın eliyle bunlar servis ediliyor ister siyasi bir amaç uğruna yapılsın ister başka saikle işlensin.

Şimdi, basındaki arkadaşlara sorduğumuz zaman “Etik kurallara, basın ahlak ilkelerine sımsıkı uyuluyor mu?” dediğimizde birçok arkadaşımız basının geçmişte, özellikle demokrasiye müdahale edilen dönemlerdeki hatalarını öz eleştiriye tabi tuttular, bugün gelinen süreçte “O hatalar yapılmamalıydı.” dediler ama şurada tıkanıyoruz: Haber kaynağı gizli. Doğru, böyle bir şeyi açıklamak zorunda değil ama bu yol böyle işliyor. Biz de Komisyon olarak şunu yapmak istiyoruz: Bu Komisyon çalışmasını tamamladığında, artık Türkiye’de öyle bir bilinç oluşsun ki basın da buna destek versin, tüm toplum kesimleri buna destek versin bir daha hiç kimse bu yolla siyaseti dizayn etmeye kalkmasın, bu yolla insanları itibarsızlaştırmamasın; bu, bir yol olarak kullanılmasın istiyoruz ama basın burada çok aceleci davranıyor. Mesela, geçen yıl biz üçüncü yargı paketinde bir değişiklik yaptık, 134’üncü madde Ceza Kanunu’nda. Orada bu gizli kaydı ifşa eden cezalandırılıyordu, yayınlayan yani o işi kim servis ediyorsa o kişi cezalandırılıyordu ama basına da burada bir ceza getirdik. O zaman da itirazlar oldu basın özgürlüğü ihlali diye. Eğer bu gizli kaydedilen sesi veya görüntüyü basın yayınlarsa o da aynı şekilde cezalandırılıyor geçen yıldan beri ve ciddi oranda bu kesildi; demek ki bir tedbir. Yani her şeyi basın özgürlüğü gibi görmemek lazım. Burada da haber kaynağına sığınarak... Biz şunu arıyoruz: Bu, resmî kaynaklardan mı geliyor? Hakikaten devletin kurumları... Sizden önce gelen gazeteci arkadaşımız mesela çok somut şeyler söyledi. “Bu, evet, devlet kurumlarından geliyor.” dedi. O zaman yani biz de sonuç odaklı oraya yönelebiliriz. Çünkü biz kurumlara gittik, hepsi pirüpak, hiç bu konuda eksikleri yok ama bir de önde tablo var, görünen tablo. Dolayısıyla sormak istediğim husus şu yani bir tarafı da basın: Biz kanun çıkararak bu işi belli bir yere kadar düzenleyebiliriz ama basın ahlak kurullarının yeniden bir sorgulanması gerekiyor mu veyahut da size veyahut da duyduğunuz varsa bu bilgiler nereden geliyor? Yani haber kaynağını açıklamayın ama yani resmî kurumlardan mı geliyor yoksa dışarıda çeteler mi var, çıkar grupları mı var? Bunlar dış istihbaratlarla mı bağlantılı? O konuda bilginiz var mı?

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Efendim, kişisel olarak ben kendi düşüncemi hemencecik söyleyeyim size, paylaşayım daha doğrusu. Mahkeme kararına dayalı olmayan dinlemelerin yayınlanmasını doğru bulmuyorum. Akşam gazetesi olarak da istisnaları var mı belki gözden kaçırabilirim ama mahkeme kararına dayanmayan dinlemeleri yayınlamıyoruz. Yayınlanan şeyler de çoğu kez iddianamenin içinde yer alan tapelerdir. Belki burada biraz da mercekleri, projeksiyonları başka bir yöne çevirmemiz gerekebilir. Adli kolluk müessesesi Türk hukuk sisteminin önemli eksiklerinden birisi. Mahkemeler, savcılar lojistik desteklerini büyük oranda emniyet güçlerinden ve polisten alıyorlar ve bu dinlemeler ve bu tapelerin çok büyük bir bölümü olduğu gibi geldiği gibi iddianamelere konuluyor. Bunun bir sürü örneğine tanık olduk. İşte, bunların açıklanması belki önem taşıyor saçılmaması için, paylaşılmaması için. Özel hayatın gizliliğine müdahale eden, onu ihlal eden, insanların köpeğini gezdirmeleriyle, kız ya da erkek arkadaşlarıyla konuyla hiç ilgisi olmayan görüşmelerin iddianamelerin içine girmemesi için daha ehil ellerden geçmesi gerekiyor. Bu, bence işin çok önemli bir kısmı.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Bu doğru bir tespit. Yani bu, kurumun zafiyeti. Bu, kurumun, resmî devlet kurumunun hatası buna katılıyor. Bu noktadan sonra basın olarak ne yapmak lazım?

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Ben kendi düşüncemi de söyledim. Yani mahkeme kararına dayanmayan dinlemeler, kayıtlar yayınlanıyorsa bunu doğru bulmam. Kendi yetkim çerçevesinde de yayınlanmasını istemem, arzu etmem ve engellerim. Arzu etmem yeterli bir tabir değil. Konuyla dolaylı da olsa bir ilgisi var, hemen şu örneği vereyim size: Sayın Baykal’ın o görüntüsüyle ilgili haber bizim gazetede yer almamıştır. Bütün gazetelerde vardır sadece - kayıtlardan bulunabilir- Akşam gazetesinde yoktur ve o dönem Sayın Başbakanın basın danışmanlığı görevini yürüten, şu andaki Millî Eğitim Bakanı Sayın Nabi Avcı, Genel Yayın Yönetmeni İsmail Küçükkaya’yı arayarak bu tercihten dolayı kutlamıştır. Bu notu da sizlerle paylaşmak isterim.

BAŞKAN – Evet, bu da çok enteresan. Yani, bizim açımızdan da Sayın Bakanımızın böyle yüksek duyarlılıkla herkesin katılacağı objektif bir davranış sergilemesinden biz de memnun olduk. Doğrusu, paylaşmış olmanız da ayrı bir güzellik tabii.

Evet, Sayın Atilla Kaya, buyurun.

ATIL KAYA (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hoş geldiniz Sayın Toker.

Şöyle bir ifadeniz oldu: “Bu yasa dışı dinlemelerin ve kayıtların dönemin siyasal iktidarlarından bağımsız olduğunu düşünüyorum.” dediniz. Ama, biz pratikte baktığımız zaman, dönemsel olarak siyasal iktidarların karşısında olan ya da muhalif olan insanlara, gruplara ya da partilere yönelik kayıtların ya da görüntülerin sızındığını görüyoruz ağırlıklı olarak. Dolayısıyla, bu somut örneklerden hareketle bunun gerçekten de siyasal iktidarlardan bağımsız olduğunu söyleyebilir miyiz? Hani örnek olması bakımından söylüyorum: İşte, 28 Şubat diye nitelendirilen dönemde, o dönemde muhalefet olan partilere karşı ya da şahıslara karşı çeşitli sızdırmalar, görüntüler, işte ses kayıtları yayınlanıyordu televizyonlarda, ki yasa dışı yollardan elde edilmiş hepsi. Bu dönemde baktığımız zaman, iktidara muhalif olan ya da iktidarın kendisi için tehlikeli gördüğü birtakım gruplara ya da şeylere karşı bu anlamda birtakım sızdırmaların olduğu görülüyor. Dolayısıyla, bütün bunlardan hareketle gerçekten de bu siyasal iktidarlardan bağımsız olduğunu ne ölçüde söyleyebiliriz? Bu bir.

İkincisi de sonuçları itibarıyla... Şimdi, işte örnek verdiniz Sayın Baykal’la ilgili, bizim partimizdeki işte birtakım arkadaşlarımızla ilgili, milletvekili arkadaşlarımızla ilgili yapılan bu yayınların, işte kayıtların, görüntülerin üzerinden mesela iki seneye yakın bir zaman geçmesine rağmen henüz hiçbir şey yok ama bir başka örnek: Sayın Başbakanın zannediyorum işte, kızının ya da çocuğunun bir okul şeyiyle ilgili birisiyle yaptığı, bir arkadaşıyla yaptığı bir telefon görüşmesini yayınlayanlar da içeride. Bir de sonuçları itibarıyla da baktığımız zaman bu meselelerin siyasal iktidarlardan çok da bağımsız olmadığı kanaatini taşıyorum. Siz ne dersiniz buna?

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Belki eksik ifade ettim efendim, şunu kastettim aslında: Ben daha genel bir yapıdan ve mekanizmadan bahsettim. Hangi siyasal iktidar, hangi siyasi parti ya da partiler iktidara gelirlerse gelsinler çalışan bir mekanizma var, onu kastettim. Bu, büyük oranda sizin de değindiğiniz gibi, ben buna “rövanşizm” diyorum, bitmek bilmeyen bir rövanşizm rekabetinden kaynaklanıyor. İhtimaldir ki bürokrasi de bir yerlerinden bu rövanşizm algısına ve bunun devamına katkıda bulunuyor, olumsuz manada söylüyorum. “Siyasi iktidarlardan bağımsız” derken ben o daha büyük fotoğrafı ortaya koymak istedim.

BAŞKAN – Sayın Havutça, buyurun.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çiğdem Hanım, ben teşekkür ediyorum verdiğiniz bilgilerden dolayı.

Şimdi, tabii, siz, basının önemli bir kurumunu temsil eden Ankara temsilcisi olarak daha çok basınla ilgili kuşularımızı ya da kaygılarımızı da sormak istiyorum.

Şimdi, yaşanan işte, Türkiye’de siyasetçiler dinlendi, yargı mensupları dinlendi. Siyasetçilerin bir kısmı işte değişik davalarda bu yasa dışı ya da yasal sınırları aşan dinlemeler delil olarak kullanıldı ve yargılanıyorlar. Mahkemelerde gizlilik kararı olan, avukatların bile ulaşamadığı bilgiler bir kısım medya organlarında yer aldı. Demin, az önce Yeni Şafak gazetesinden gelen yetkili arkadaş da dedi ki: “İşte, bir kısmı da Aydınlık’ta yayınlandı. Bir kısmı da işte benzer, belli görüşe, sol görüşe ya da başka görüşe yakın gazetelerde yayınlandı. Bir kısmı böyle...”

Tabii, sonuç olarak ihlallerin yer alması, özel hayatın gizliliğiyle ilgili şeylerin yayınlanması tüm toplumu rahatsız etti. Yani, adalet her yerde gerçeği arar, doğruyu arar. Dolayısıyla bu ihlaller kimden gelirse gelsin kınanması gereken, olmaması gereken davranışlardır. Esasında kamuoyunun ve Medisin de bu noktaya gelmesinin ana unsurlarından bir tanesi, artık adaletin herkesi kapsaması gerektiği “Herkes için adalet.” dediğimiz kavram sebebiyle geldi.

Tabii, bizim merak ettiğimiz şu: Nedim Şener bir gazeteci. Yaptığı çalışmalarla ilgili, haberlere ulaşmakla ilgili birtakım çalışmalar yapıyor ama yaptığı gazetecilik çalışmaları onun hakkında iddianameye temel teşkil ediyor ve yargılanıyor.

Yin, gazeteci Mehmet Altan, Taraf gazetesinin yazar, asli unsur olmasa da tali unsur olarak kod adıyla dinleniyor ve o da sonucu belli olmayan meçhul bir şeye gidiyor.

Siz gazeteci olarak, basında yazan, çizen aydınların, kişilerin bu şekilde MİT tarafından ya da başka kurumlar tarafından dinlenmesini nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu sizin basın ve basın özgürlüğü adına yaptığınız çalışmalarda sizin iradenizi etkiliyor mu?

Bir diğeri de Başbakanın ofisindeki böcek bulundu ama faileri bulunamadı. Yani şimdi, on yıldan beri Türkiye’de her şeye egemen olan bir iktidar var. Yani, bu iktidar MİT’i koruma altına alıyor; MİT sorgulanmak istendiğinde Hakan Fidan’ı bir yasayla soruşturma dışına çekiyor, Mehmet Altan’ı

takip eden 2 tane MİT görevlisi sorgulanmak isteniyor ama bunlar da koruma altına alınıyor ve soruşturma izni verilmiyor.

Şimdi, failerin bulunmasında problem var. Siz bunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Yani evet, kaset operasyonu ile ilgili, işte Baykal'a kaset operasyonu yapıldı ama faileri ortada yok. İkincisi, işte Başbakanın ofisinde böcek bulundu ama failer bulunamadı. MHP'ye kaset operasyonu var, failer bulunamadı.

Türkiye'de 100'ü aşkın gazeteci şu anda temel dayanağı dinlemeler olan telefon dinlemeleriyle ilgili tutuklu yargılanıyor ve Türkiye'nin basın özgürlüğü ve demokrasi karnesi adına kamuoyunda, Türkiye'de ve dünyada, Avrupa'da büyük bir şey yaratıyor bu bizim adımıza. Bunları bir gazeteci gözüyle nasıl değerlendiriyorsunuz?

Teşekkür ederim.

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Ben teşekkür ederim.

Tabii kapsamlı bir sorular demeti oldu, elimden geldiğince yanıt vermeye çalışacağım.

Kişisel olarak telefonumun güvenlik birimlerince ya da yasa dışı birimlerce dinlenip dinlenmediği konusunda bir fikrim ve bilgim yok ama toplumun tamamı gibi dinleniyor olabilir durumunu, hissini yaşıyorum. Bunun mahkeme kararına dayalı olması gerektiğini biliyorum. Formel hukuk açısından bakıldığında eğer bir telefon dinlemesi yapılıyorsa “Biz sizin telefonunuzu şu günden itibaren şu kadar süreyle dinlemeye başladık.” diye bir bildirimin gelmesi gerektiğini, bu süre bittiğinde de “Dinlemeye son verilmiştir.” denilmesi gerektiğini biliyorum ama bunların yapılmadığını da biliyorum ya da çok istisnai olabileceğini görüyorum.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Başlangıç bildirilmiyor da bitiş ...

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Ama bütün bunlar, bu dinlemeler ve dinleme ihtimalinin yüksekliği, tabii ki basın özgürlüğü ve mesleki açıdan irademizi olumsuz etkilemiyor, etkilememesi de gerekiyor. Ne telefondan vazgeçebiliriz ne yaptığımız görüşmelerden vazgeçebiliriz ama en büyük sıkıntı şu ki gazeteci, haber kaynağı ilişkisinin, daha doğrusu gazetecilik mesleğinin sınırlarını polisin çizdiği bir dönemden geçtik ve belki de geçmekteyiz hâlen. “Onu niye sordun? Onunla niye görüştün? Neden bu konuyu sordun?”

Şimdi, düşününüz ki -meslektaşımız Nedim Şener örneğini verdiniz- Nedim Şener telefonunun dinlendiğini gayet iyi bilerek “Hafta sonu hatunlarla bir yere kaçalım.” diyor konuştuğu meslektaşına. Beş dakika sonra diyor ki “Bizi dinleyenler için söylüyorum -tekrar arıyor- ‘hatunlar’ dan kastım eşlerimizdir.” Şimdi, trajedi değilse herhâlde kara mizah olarak değerlendirmek lazım bunu.

Dolayısıyla, belki demin adli kolluğun eksikliğinden bahsettim. Ben bunların çok yaşamsal bir konu olduğunu düşünüyorum, bu mekanizmanın kurulması gereğinin. Onların eğitimi de, hukuka bakışları da, gazeteciliğe bakışları da herhâlde daha farklı olacaktır ve bizler de mesleki ilişkilerimiz ve

meslek sırlarımızın hayal bile edemeyeceğiniz sorularla muhatap olacak şekilde çizilmesi sorunuyla karşı karşıya kalmayız eğer bu konu tartışılırsa, gündeme getirilirse.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Tunç, buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben de Çiğdem Hanım'a teşekkür ediyorum Komisyonumuza gelip bizleri bu konuda bilgilendirdiği için.

Benim de bir iki sorum olacak kısaca.

Siz ekonomi muhabirliği yapmışsınız geçmişte Hürriyet Ankara bürosunda. Tabii, bu işin ekonomik boyutu da var. Yasa dışı inceleme cihazları pahalı cihazlar. Özellikle Ergenekon davasında deliller arasında ifadelere yansıyan, iddianamelere yansıyan dinleme cihazlarına baktığımız zaman bunların birtakım yerlerden paralarının temin edildiği ve dış ülkeden, işte İsrail'den Magellan S-313 sistemi, vesaire kurulduğu yönünde iddianamelerde birtakım ifadeler var. Bunların ekonomik boyutunu bu dinleme yapan kişiler nasıl kolayca sağlayabiliyor? Ekonomi muhabiri olarak geçmişte çalıştığınız için bu konuda bir görüşünüzü almak istiyorum.

Bir de, siz de bunun bir rejim sorunu olduğunu ifade ettiniz ilk konuşmanızın başlangıcında. Evet, genel kanaat bu yönde; gelen, Komisyonumuza gelen gazetecilerimizin büyük çoğunluğu aynı kanaatte olduklarını ifade ettiler. Burada özellikle darbe dönemlerinde, seçilmiş iktidarları silah zoruyla görevden almak için bu darbeciler, cuntacılar hep basını kullanmışlardır. Gelinen bu noktada, en önemli gazetelerden birisinin Ankara temsilcisi olarak, basının yasa dışı dinlemeler, insan hakları ihlalleri, bu konuda sivil siyasete müdahale anlamında basının artık bundan sonra bir özeleştirisi yapması ve bu yanlışlıkların bir daha tekrar etmemesi anlamında ne gibi tedbirler alınması gerekir?

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Sizin de hatırlattığınız gibi medyanın geçmişe dönük olarak bakıldığında bu konudaki sicili çok parlak değil, dönem dönem iktidarlara, darbeci kurumlara böyle ortaklaşmalar olmuş. Bunu ne onaylamamıza ne uygun bulmamıza ne de kamu yararı gibi bir kriter açısından makul bulmamıza imkân yok. Bu özeleştiriyi yapmak konusunun da ben çok kolay olduğunu düşünmüyorum. Bu da medya dediğimiz aygıtın, mecranın homojen olmamasından kaynaklanıyor. Çok dağınık, parçalı ve farklı bir yapısı var hem çeşitlilik açısından, araçlar açısından hem de sahiplik açısından. Meslek ilkeleri ortada, bunları yeni baştan icat etmemize de aslında gerek yok. On yıllardır bunlar yürürlükte ve uyulması beklenen sorunlar. Dolayısıyla bütün gazetelerin, bütün televizyon kuruluşlarının, tüm İnternet sitelerinin bir araya gelerek böyle bir özeleştiriyi yapmasını, bir mekanizma geliştirmesini beklemek çok gerçekçi olmayabilir. Burada bir self kontrol sistemi ve bir bilinçlenme ve bir idrak sorununun olduğunu düşünüyorum ben. Çözüm de galiba orada.

Teşekkür ederim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ekonomik boyutuyla ilgili bir şey söylemediniz.

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Affedersiniz, unuttum onu.

Çok özel bir bilgiye sahip değilim ekonomik boyutuyla ilgili bu cihazların üretimi ve satın alınmasıyla. Bizim gözümüze değen, daha çok rastladığımız şey bu işin, dinleme aygıtlarının inanılmaz ölçüde küçüldüğü, kolaylaştığı ve maliyetinin de ucuzladığı yönündedir. İnternet sitelerinin herhangi birine gerseniz herhâlde birkaç dolara, 15-20 liraya saksıların içine, oraya buraya konulacak küçük küçük böcekler çok rahat bir şekilde satılıyor, satıldığını biliyoruz yani bunu okuyoruz en azından. Dolayısıyla o çok büyük konvansiyonel dinleme aygıtları benim şu andaki müktesebatımı, teknik müktesebatımı aşıyor, o konuda bir şey söyleyemiyorum uzmanlık açısından ama küçük aygıtlara kişisel erişimin bu kadar kolay olması bile bir sorundur.

BAŞKAN – Benim de aldığım notlarda aslında “Telefon dinlemeyle ortam dinlemeyi mutlaka ayırmak gerekir.” dediniz, onu bir açabilir misiniz?

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – İkinin şeyleri, sanıyorum mekanizmaları, dinleyen birimler farklı ve dolayısıyla buna bağlanacak hukuki düzenlemeler ve yaptırımlar da herhâlde farklı olacaktır. Mesela, ortam dinlemeleri ya da kayıtları, örneğin kişisel bilgisayarların IP numaralarından takibi mümkün olabilirken telefon kayıtlarının dinlenmesini takibi herhâlde daha farklıdır yani suç ve yaptırım açısından iki farklı alan gibi geliyor.

BAŞKAN – Yani teknikleri ayrı olduğu için mi o ayrımı yapmak gerekir o anlamda?

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Evet efendim, teknikleri ayrı olduğu için.

BAŞKAN – Yoksa zihnimden şöyle bir şey geçti, telefon dinlemede dinlemeyi yapanlar kurumsal kimliğe sahip olanlar olabilirler ama ortam dinlemeyi yapanlar daha farklı organizasyonlar değil mi?

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Doğru, doğru efendim, bunu da kastettim.

BAŞKAN – Yani sanki öyle bir şey.

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Evet, onda mutabıkız efendim.

BAŞKAN – Peki.

Ben çok teşekkür ediyorum şahsım adına da, Komisyon üyesi arkadaşlarımla adına da hem katkılarınız için hem paylaşımlarınız için.

Bu arada yazılı olarak da Komisyonumuzla paylaşmayı düşündüğünüz şeyler olursa gerek öneriler gerek şu anda hatırlanmayan ama şunları söyleseydik iyi olur deddiğiniz şeyler olursa onu da yazılı olarak büyük memnuniyetle alırız ve değerlendiririz.

AKŞAM GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM TOKER – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İyi günler efendim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Ertuğrul Bey, hoş geldiniz.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Merhabalar, hoş bulduk.

BAŞKAN – Evet değerli arkadaşlarımız, Çiğdem Hanım'ı uğurladık, çalışmalarımız devam ediyor.

Ertuğrul Bey, hoş geldiniz diyorum tekrardan. Ben, AK PARTİ Elâzığ Milletvekili Şuay Alpay Alt Komisyon Başkanıyım.

Şimdi, izniniz olursa çok kısa bir girizgâh yapayım. Biliyorsunuz, haberleşme özgürlüğüne ve özel hayatın gizliliğine yönelik ihlallerin tespiti ve önlenmesine dair tespitlerin ve tedbirlerin tespitiyle ilgili bir Medis Araştırma Komisyonu çalışmaya başladı. Komisyon çalışmalarını devam ettirirken de iki alt komisyon olarak çalışmanın devamına karar verdi. Biz hukuk alt komisyonu olarak çalışıyoruz. Gazeteci arkadaşlarımızı, özellikle tecrübelerine de güvendiğimiz -şu anda o ayrıntıyı da sizinle paylaşmamız gerekir- biz, genel yayın yönetmeni, Ankara temsilcisi olarak çağırdığımız gazeteciler oldu ama sizi bu konuda özellikle dinlemeyi de arkadaşlarımızla birlikte değerlendirmiştik, bunu da söylemiş olayım.

Bu kapsamda formatımız da şu: Bir saatlik bir süre öngörüyoruz ama bunun artısı, eksisi var. Bir kısmını sizin bizimle yapacağınız paylaşım ve sohbet, bir kısmını da soru-cevaba ayırarak yapıyoruz. Böyle bir format içerisinde dinlemek istiyoruz.

Ben tekrar şahsım adına, Komisyon üyesi arkadaşlarım adına da hoş geldiniz diyorum.

Buyurun.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Teşekkür ederim.

Şimdi Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

Bir kere önce, şu hissiyatımı dile getirerek başlayayım: Ben medislerin araştırma komisyonlarının etkili ve iyi kullanıldığı takdirde yasama faaliyetlerinin en önemli yanlarından biri olacağına inanıyorum. Amerika Birleşik Devletleri'nde bu "hearing" sisteminin çok etkili biçimde kullanıldığını ve hukuki yaptırımın da ötesine geçen psikolojik bir etkisinin olduğunu toplumda görüyoruz, filmlerde görüyoruz, haberlerde izliyoruz.

O bakımdan, daha önce darbeler komisyonunda da söylediğim şekilde Medis tarafından yapılan her çağrıya, hepsine gittim, bu üçüncü defa oluyor.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Birincisi, Dolmabahçe'deydi 1999'da yanılmıyorsa, ikincisi darbeler komisyonundaydı, şimdi de burası.

Bir ikinci teşekkürüm daha var: Türkiye Büyük Millet Meclisine teşekkür ediyorum çünkü Türkiye’de hepimizi çok yakından ilgilendiren ve artık toplumun büyük bir kısmında paranoya denilebilecek bir duygunun yayılmasına neden olan bir sorun üzerinde çalışıyorsunuz. Bir vatandaş olarak dileğim, inşallah bu Komisyonun çalışmaları Türkiye’de illegal telefon dinleme konusunda insanlarda yaratılan o kötü duygunun izlerini silecek bir sonuca ulaşır. Bu, hepimiz açısından da çok yararlı bir iş.

Şimdi, ben müsaade ederseniz hiçbir şey söylemeyeyim, sizlerin soruları varsa sorularınızı alayım. Bu konuda hukuki bilgisi bakımından çok fazla bilgisi olmayan ama yaşadığı tecrübeler ve hissiyatı bakımından epey şey yaşamış bir insan olarak karşınıza çıkayım. Yani bir telefon dinleme mağduruyum ama telefon dinleme mağduru olmanın ötesinde, yirmi beş yıldan bu yana, hayatımın her anının devletin beş ayrı kuruluşu tarafından dinlediği şüphesiyle değil, emin bir duyguyla yaşadım ve emin olduğumu da bu devlet çeşitli defalar bana hissettirdi ve öğretti ve gösterdi.

Dolayısıyla, size söyleyebileceğim bir tek şey var: Telefonu dinlenip radyolarda yayınlanmış bir insan olarak Allah kimsenin başına böyle bir şey vermesin diyorum çünkü kendinizi Kızılay Meydanı’nın ortasında çıplak hissediyorsunuz. Herkese de anlatıyorum, defalarca da yazdım, size de şunu söylüyorum: Telefon dinlemenin ne kadar kötü bir şey olduğunu denemek mümkün, nasıl bir his yarattığını insanda. Herhangi bir arkadaşınızla bir telefon konuşmasını normal yapın, teybe kaydedin ve ondan sonra o yaptığınız konuşmayı teypten dinleyin, ne demek istediğimi çok daha iyi anlayacaksınız. Radyolarda bu yayınlandığı zaman insanın sesi kendisine ne kadar yabancı geliyor ve ne kadar masum şakalarının bile nasıl ciddiye alındığını, hele hele gazeteler üzerinde kâğıda döküldüğü zaman, o en masum şakaların bile ne hâle geldiğini gördüğünüz zaman dehşetiniz bir kat daha artıyor. O yüzden, ben telefon dinleme olayından çok korkarım. Yarattığı psikolojik etki çok ağır ve o psikolojik etkiyi atmak çok kötü bir şey çünkü telefon dediğimiz şey neticede hepimiz açısından bir psikiyatridir. Telefon hepimiz açısından psikiyatridir. Annenize kızarsınız karınıza şikâyet edersiniz; karınıza kızarsınız annenize şikâyet edersiniz. İnsanın rahatlamasını sağlayan şeylerden bir tanesi telefon ve onu hep bir mahrem konuşma diye kabul edersiniz. Bu telefon konuşmalarımız ortaya çıktığı zaman, şu Komisyon üyeleri dâhil, kimsenin arasında artık arkadaşlık ve dostluk ve güven ilişkileri kalmayabilir. Neticede insanız ve bize o insanlığın, Allah’ın verdiği bir şey var yani acılarımızı azaltmak için yaptığımız küçüklükler falan da var ve bunlar hesabını ancak kendimize vermemiz gereken şeyler çünkü tehlikeli şeyler değil onlar ama o ilişkiler bile telefonda aleni hâle geldiği zaman toplumsal hayat artık mümkün olmayabilir. O yüzden, bazı bakanların “Canım, ne var bunda? Benim telefonda saklayacak bir şeyim yok.” dediği zaman ben dehşetle izliyorum çünkü telefon dinlemeyi meşrulaştırma konusundaki her cümle benim için çok kötü ve yapılması gereken bir şeydir. Hatta, o yüzden, AK PARTİ Hükûmetinden önceki bir bakan bunu söylediği zaman bir yazı yazmıştım: Siz karınıza hiç ‘Seni seviyorum.’ demez misiniz dedim telefonda. Bu mahreminizin aleni hâle gelmesi

hepimiz açısından... Yani siyaseten farklı görüşlerde olabiliriz, şu olabiliriz, bu olabiliriz ama neticede birlikte yaşamamızın bazı kurallarını ve gereklerini de yerine getirmek zorundayız. O bakımdan, benim, soracağınız her soruya bilgim dâhilinde, yaşadıklarım çerçevesinde bütün kalbimle cevap vermeye hazır olduğumu bilmenizi isterim.

Tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Bu arada, tabii, sizi hem teyiden hem de tekriren bir şey ilave edeyim, izniniz olursa.

Şimdi, sadece telefon dinleme değil, öyle ki daha ileri gidiyorsunuz -Allah korusun- işte, özel hayatın gizliliğinin ihlaliyle ilgili olarak çok daha dehşetli, çok daha tahribatı yüksek bir rezillikle - çok açık söylüyorum yani bu “rezillik” ifadesi belki biraz ağır olabilir ama inanarak söylediğim bir şey- böyle bir rezillikle...

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Bu ifadeyi kullanmanızdan dolayı da çok memnunum. Gerçekten bir rezilliktir ve bunun bir suç hâline gelmesi, kanunen de bir suç olduğunu insanların şuurunda yer etmesi gerekiyor. Yani hem ahlaksızlık hem de bir suç olması gerekir.

BAŞKAN – Dolayısıyla böyle bir tablo da çok daha vahim, çok daha trajik şeyler meydana getiriyor. Dileriz ve ümit ederiz ki inşallah bu çalışmalarımızla, sonuçta, hem dinlediklerimiz, sizinle paylaştıklarımız hem de öneriler kısmında bize gelecek önerilerle birlikte bir ortak akıl devreye sokmak suretiyle inşallah birçok şeyi geride bırakmış oluruz.

Hasan Celal Güzel Bey’in şeyini hatırlar mısınız, bir yazısında ben okumuştum: Emekli olduktan sonra gazetede yazı yazmaya başlıyor. Biri geliyor “Bir ziyaretçiniz var.” diyor. “Buyursun.” diyor. Adamcağız mahcup bir ifadeyle duruyor. “‘Buyurun, oturun.’ dedim.” diyor. “Biraz mahcup edayla, tekrar böyle süklüm püklüm oturdu. Buyurun beyefendi dedim.” diyor. “Ya, işte, beyefendi, hani bir ara telefonla konuşurken telefonda beni dinleyen -tırnak içerisinde nokta nokta- sinkaflı falan...” “Ee...” demiş Hasan Celal Güzel. “O küfrettiğiniz ‘beni dinleyeni...’ ” Hasan Celal Güzel Bey de şey yapıyormuş, farkındalık oluşmuş herhâlde. İşte “Beni dinleyenle ilgili işte sinkaflı şeyler, tırnak içerisinde nokta nokta falan...” “O bendim ama biz emir kuluyduk.” demiş. Böyle bir şey biliyorsunuz, paylaştı yazısıyla.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Biliyorum ama Sayın Milletvekilim, zaten bu şey kalktı artık, böyle kulakla dinlemeye lüzum yok artık, dijital olarak dinleniyor. Yani eğer yurt dışına giderseniz... Ben yurt dışında bir müzeyi gezdim, Budapeşte’ydi yanılmıyorsa. Nazi dönemine ait bir müzeyi gezdim. Nazilerin işgal sırasında Nazi merkezi olarak kullandıkları yerde bir telefon dinleme bölümü var ve o telefonlar, kulaklıklar o gün dinlenen şeylerle bırakılmış, teyp kayıtlarıyla falan. Orada dinletiyorlar insanlara, yani telefon dinlemenin nasıl bir felaket olduğunu orada, dilini anlamadığınız hâlde hissediyorsunuz, fark ediyorsunuz.

BAŞKAN – Tabii, İsmet Özel’in meşhur “Üç Mesele”si var biliyorsunuz. O kitap, hani teknoloji mutluluk mu getiriyor, başka türlü şeyleri de var. Aslında bu da başka bir şeyi işin, yani felsefi tartışma filan, evet.

Peki, biz teşekkür ediyoruz.

Bu arada söz isteme sırasına göre, Sayın Uçar, buyurun.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Sayın Özkök, hoş geldiniz.

Dün Sayın Bila’ya da söylemiştim konuşmama başlarken “Yakın tarihin çok önemli tanıklarından birisiniz.” Diye, siz de öyle. Yani hem gazetecisiniz hem sosyologsunuz hem siyasi hayatınızın gelişiminde, demokrasimizin gelişiminde hem toplumun demokrasiyi sindirmesinde, hazmetmesinde, gelişmesinde hakikaten kitaplar sizi hep yazacak. Çünkü, önemli tespitleriniz oldu, önemli zamanlarda çok ciddi kritik görevleriniz oldu. Öz eleştiri yapabilen bir insansınız, bu konuda çok rahat konuşabilen bir insansınız. “Geçmişte yapılan şeyleri o günkü şartlarda yaptık ama tasvip etmiyorum.” dediniz birçok yerde. Hakikaten bunlar önemli. Onlar geride kaldı ama biz, bugün, bu Komisyonla birlikte, biraz önce bahsettiğiniz, insanların kafasında oluşan o paranoyayı nasıl kaldırabiliriz derken işte iktidarıyla, muhalefetiyle bütün arkadaşlarımız aynı duygularla hareket ediyoruz. Acaba, buradan bir sonuç çıkarabilir miyiz? Çünkü hiçbirimiz emin değiliz. Sadece telefon dinleme değil, Başkanımızın söylediği gibi, siyasetçileri, siyaset kurumunu tasfiye etme, terbiye etme veya toplum mühendisliği projesi kapsamında toplumu belli yöne kanalizetme veya toplumu çatıştırma -her şeyi diyebiliriz buna- bunlar yapılırken biraz önce Çiğdem Hanım’a da aynı şeyi sordum -aynı şeyleri soruyoruz basına- devletin içinde belli ki bir odak var, şüpheler de hep oraya gidiyor ki birtakım veriler de onu ortaya koyuyor geçmişte yaşanan tecrübelerle. Ama, bu tek başına olmuyor, bir tarafı basın... Siz Genel Yayın Yönetmeniyken de daha çok bağlı bulunduğunuz grupta bu olaylarla da karşılaşıldı. Basın bugün daha rahat öz eleştiri yapıyor. O ses kayıtları, o görüntü kayıtları yasa dışı veyahut da yasal bile olsa maksadı aşan... Mesela, şu anda yargılananlarla ilgili dava konusuyla ilgisi olmayan konuşmalar dosyalara girmiş. Tabii ki kamunun, güvenliğin zafiyetidir, onlar da sorgulanmalıdır ama esas olarak bizim bu Komisyon çalışmamızdan hayırlı bir netice çıkacaksa burada hakikaten ben basının bizim kadar bu işe destek vermesi gerektiğine inanıyorum bir toplumsal bilinç oluşması adına. Çünkü, basın eğer bu işe kapıyı kapatırsa ilk başta, o zaman buna çok böyle heveslenenler olmaz. Geçen sene biz Ceza Kanunu değişikliğini yaptığımızda basına da aynı müeyyideyi koyduk “yayınlarsa” diye. İşte, bazı arkadaşlarımız “basın özgürlüğü ihlali” filan dediler ama o saatten sonra kesildi bu, çok ciddi oranda kesildi. Şimdi, bu yasa dışı dinleme, izleme yapan...

(Bu bölümde, ses kayıt cihazındaki teknik arızadan dolayı kayıt alınamamıştır)

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Bu kayıt buradaki şeylerde var, alabilirsiniz, bunların da kayda girmesinde sakınca yok.

BİLAL UÇAR (Denizli) - Tutanaklara geçiyor ya.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Yani şimdi Sayın Milletvekilim, bu sorunun çözülmesi için...

BİLAL UÇAR (Denizli) - Özür dilerim Sayın Özkök, bir sorum daha var, hemen kısa.

Ben, tabii, geniş bir şeyle size soru yönelttim. Sorum “Basın olarak neler yapılabilir, birlikte neler yapabiliriz?” idi ama siz, dinlendiğinizi söylediniz ve kimin dinlediğini de öğrendiniz. Peki, ne yaptınız? Yani kimler dinlemiş sizi, kamudaki bir yapı mı? Siz bu dinleme kayıtlarını öğrendikten sonra ne yaptınız?

Teşekkür ediyorum.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Şimdi birincisinden başlayayım isterseniz Sayın Milletvekilim.

Bu sorunun çözülmesi için, Türkiye’de bütün kurumların ve bütün insanların ortak bir anlayış zeminine gelmesi gerekir. Bu dinleme bizimki gibi ülkelerde henüz bir konsensüse ulaştırılmış bir sorun değil. Yani Amerika’da falan bu bir konsensüs, getirseniz dahi kullanmıyor insanlar. Bir kere Türkiye’de şunun farkına varmamız lazım bizim: Geçtiğimiz dönemde yaşadık biz, seçim öncesinde MHP milletvekillerine yapılan, CHP’ye yapılan olayları şey yaptık, hatta Başbakanına kadar gitti ülkenin yani. Şimdi, eğer biz MHP’li milletvekillerine yapılan, CHP’li milletvekillerine yapılan, AK PARTİ milletvekillerine yapılan şeyi siyasi olarak bizim işimize yarıyor diye hoşgörüyle karşılar ve hatta kullanmaya kalkarsak bu işin çözülmesi mümkün değil. Çünkü, bunu yapan karakter karanlık ruhlu bir karakter ve bunun ahlaki bir şeyi yok zaten de vicdanı da yok ve sığınabileceği tek yer kendisini kullanabilecek birinin var olması, onu kullanacak birinin var olması. Bir kere bunu ortadan kaldırmak için bütün siyasi partilerin bu konuda anlaşması gerekir. Yani bu şey önüne geldiği zaman, bir insanın hakkında böyle bir şey çıktı diye “Ya, tamam da içeriğine de bakalım.” dediğiniz anda bu iş bitiyor. İçeriğine bakmayacaksınız. Ben gazeteci arkadaşımızın başına bu olay geldiği zaman seyretmedim, size bütün şerefimle söylüyorum, seyretmedim çünkü yaralıyım ben bu konuda. Yaralı olduğum için... Belki benim de böyle bir tecrübem olmasaydı belki ben de seyrederdim meraktan ama bunu merak saikiyle dahi “bir göreyim” demeye başladığınız andan itibaren o suçun suç ortağı hâline geliyorsunuz. Bir kere bu psikolojiyi ortadan kaldırmamız lazım ve bunun şu anda en büyük insanlık suçlarından biri olduğunu kabullenmesi gerekir bütün partilerin. Bakın, bu, hayatımızda sadece siyasetçi olarak değil, herhangi bir insan olarak da başımıza gelebilir. Yani insanların ahlaken yargılanmaları gereken yer onların kamusallaştırılması değildir, onlar hesaplarını başka yerlerde vermeleri gerekir bir ahlaki sorunları falan varsa. Biz onları bu tür teknolojinin yardımıyla yargılamaya başlarsak bu çok yanlış olur. Bakın, biz Ergenekon davalarında da aynı yanlış yaptık. Yani hukukun başına “Kurunun yanında yaş da yanar. Siz küçük fotoğrafa değil büyük fotoğrafa bakın...” Bu gerekçeler hukukun gerekçesi olamaz çünkü hukuk büyük fotoğrafa bakmaz, hukuk vesikalık fotoğrafa bakar. Tek tek insan vardır hukukun karşısında, tek tek insanlara bakar “O insanın suçu var mı yok mu?” diye. Onu bir fotoğrafın içine sokup bakmak başka

bir şey. Dolayısıyla, burada, her şeyden önce şu Komisyonun kurulması bile bence çok önemli bir gelişme. Ben şunu söylüyorum: Hani, nasıl Zincirlikuyu' nun kapısında yazıyor "Bir gün herkes ölümü tadacak." diye. Bu konuda bir ortak anlayışa varamazsak korkarım ki bir gün herkes benim yaşadığım şeyi tadacak. Çünkü, teknolojisi her gün daha kolaylaşıyor. Şimdi, teknolojinin kolaylaştığı yerde bunun yayınlanmasını önlemenin bir tek çaresi var. Bunun, büyük bir toplumsal ayıp ve suç olduğunu bizim, insanların kafasına, toplumun bütün fertlerinin kafasına sokmamız lazım. Bu bence bir özgürlük meselesi değil.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Basın ne yapmalı?

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Şimdi, bakın, biz tecrübelerle geliyoruz buraya. Nasıl ki -bana sorarsanız ben bunu rahatlıkla söylüyorum- 28 Şubat döneminde, daha önceki dönemde, daha sonraki dönemde bizim hatalarımız oldu ama bakın, bugün aynı hataların ben yine devam ettirildiğini görüyorum. Çünkü, siyasetçinin ve gazetecinin bir ortak psikolojik duygusu var. Siyasetçinin bir belagat şehveti var, gazetecinin de bir manşet şehveti var.

Şimdi, nasıl ki yedi büyük günahın bir tanesi şehvettir bütün dinlerde, bizim de bu şehvetlerden arındırmayı öğretmemiz lazım insanlara. Yani bir insanın önüne, bir başbakanın, bir siyasetçinin özel telefon konuşması geldiği zaman bunu, böyle gözlerinde hani bazı insanlar dolar işareti görür, burada da manşet işareti görüyorsanız siz, bunu önlemek mümkün değil yani elinizin yanacağını hissetmeniz lazım orada ve bunun elinizin yanmasından öte "Ya ben bunu yapamam kardeşim, benim vicdanım bunu yaptırmaz." deyip elinin tersiyle itmesi gerekir.

Şimdi bakın, Fransa' da dün gecedan beri çok önemli bir olay yaşanıyor, bilmiyorum takip ediyor musunuz? Fransa Bütçe Bakanının İsviçre' de bir bankada hesabı tespit edildi ve şu anda Fransız hükûmeti sallanıyor, gitmesi ihtimali çok kuvvetli, hesabı şey yapıldı ama ne bir telefon dinlemesi ne bilmem ne, ne şu, ne bu basına hiçbir şey yansımadı. Gidip somut, bankadan buldu Fransız devleti ve adam da kendisi itiraf etmek zorunda kaldı.

Siyasi mücadele bence bu platformda gider, somut bilgiler üzerinden, somut değerler üzerinden. O bakımdan, hiç kuşkusuz, siyasiler kadar basın da bu konuda çok önemli bir kişilik değişimine ihtiyacı var ama size bir şey söyleyeyim, gazeteciler bunu öğreniyorlar. Çünkü, gazetecilerin başına geldi; yani ben bir dönemin en kudretli genel yayın yönetmeniydim, benim telefonum çıktı işte. Başbakan, bu ülkenin en kudretli adamı, Türkiye Cumhuriyeti' nin bugüne kadar gördüğü en kudretli başbakanlardan bir tanesi, hatta en belki de en kudretlisi, onun telefon konuşması da çıktı. Bütün gazetecilere gitti, e-mail ortamından gitti hepsine, bizlere de geldi o dönemde, kaç yıl önce geldi bize, biz kullanmadık ağzımız yandığı için. Ben o zaman daha genel yayın yönetmeniydim ilk geldiğinde benim elime. Hatta dedim ki: "Bunu çıkarın buradan, başımıza dert olur yani bizim bilgisayarımızda durması bile suç bunun." dedim ama ben tecrübeyle öğrendim.

Bunu insanların öğrenmesi için ille herkesin yaşaması gerekmiyor. Yani ben size söyleyeyim, çok kötü bir şey, inanın çok kötü bir şey. İnsanın radyoda o sesi duyduğu zaman, kendi sesi domuz böğürtüsü gibi geliyor, kendinize yabancılaşıyorsunuz. Çünkü, konuşma... Bir kere Türkçenizden şüpheniz oluşuyor, ya ben böyle ilkel bir adamıyım diyorsunuz, çünkü günlük konuşmamız böyle bizim. Telefonda da ben her dakika düzgün Türkçe konuşacağım diye gayret etmiyorum zaten. Benim kendimi bıraktığım yer orası. Küfür de ediyorum, bilmem ne de yapıyorum, şunu da yapıyorum yani hepimizin kamuoyuna verdiği bir kişilik var, telefondaki kişiliğimiz onunla uygun değil yani ben eldivensizim, sinir sistemimi serbest bırakıyorum orada konuşurken. Dolayısıyla, bence bunun için hepimizin yepyeni bir bilinçle yola çıkmanız gerekir.

Şimdi, ben bunu öğrendiğim zaman ne yaptım? Yapabilecek bir şeyim yok elimde. Bazen çok kötü durumla da karşılaşıyorsunuz, bir şey de yapmıyorsunuz. Niye yapmıyorsunuz biliyor musunuz? Yayılın istemiyorsunuz mesele, bazen yayılıyor çünkü. Bakın, benim bir arkadaşımın başına, Almanya'daki Bild gazetesinin genel yayın yönetmeni arkadaşımın başına çok kötü bir olay geldi. Bunlar hepimize ders oluyor. Bir İnternet sitesinde dedikodu çıktı, arkadaşım gitmiş –dedikodu- Amerika'da bir yerde penisini büyütme ameliyatı yaptı diye. Böyle bir dedikodu atıldılar İnternet ortamında. Bu da delirmiş, gitti dava açtı ve bana dedi ki: "Hayatımın en büyük hatasını yaptım. Bir tane İnternet sitesinde, bir tane dedikodu olarak kalacakken mahkemeye gittiğim gün karşımda 26 tane kamera, 100 tane gazeteci vardı." Ve sonunda bu olay Almanya'nın olayı hâline geldi. Şimdi adamın odasında, oturduğu odada, tam karşıda bir solcu gazetesinin binasının yüzüne, facade'ına bir tane böyle penisli bir heykel yaptırdılar kocaman, buna kızdıkları için, bu heykel duruyor hâlâ orada, giderseniz eğer bugün Axel Springer binasının üç adım ötesinde, binadan indiremiyor bir de sanat eseri diye. Yani şimdi, bundan da korkuyorsunuz, yayılmasın diye. Çünkü, öyle bir duygu ki bakın, Sayın Başkanım, bu telefon, bir kere dinlediğiniz zaman dua ettiğiniz bir şey var, bir daha konmasın, bir daha gazetelere çıkmasın ama çıkıyor, çıkıyor maalesef yani bunun şeyi yok.

BAŞKAN – Onun için ortak akıl devreye girecek

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – O bakımdan, bir de Google'da hayatınızın sonuna kadar takip ediyor sizi yani ben hayali ihracattan yargılandım, kıl keçisi kaçakçılığından. Erol Aksoy'un TV'sine, ilk kurulurken Show TV, Hürriyeti de yüzde 5 ortak yaptılar ve patron da bana dedi ki "Git, yönetim kuruluna sen de gir bizi temsilen." Ben de yönetim kuruluna gittim. Ne yönetim kurulu yaptık ne de... Yüzde 5 hissemiz var, zaten Erol Aksoy sokmadı bizi. Ondan sonra bizim önümüze bir haber geldi, Erol Aksoy hayali ihracat yapıyormuş, belgeleriyle falan. Biz de bunu haber yapacağız, manşeti koyduk falan. Vahap Munyar geldi bana, bizim ekonomi servisi şefi, "Ertuğrul Bey bunu yapıyorsunuz ama biliyorsunuz bu yönetim kurulunda siz de varsınız" dedi. "Ee, varım." dedim, "Yani siz de sorumlusunuz kanuna göre." dedi. Ne demek yani? "Evet, yönetim kurulu üyesi olarak siz de bu hayali ihracat suçuna kanunen ortakısınız." dedi. Kaldım. Manşeti sökün desem,

bütün herkes bakacak, kendi çıkarı için manşeti çıkardı diyecek. Sökme desem, kendimi manşet yaptık. Savcılık dava açtı, savcılığa belgeleri biz verdik. Üç yıl boyunca yargılandım, bugün Google'a girip Ertuğrul Özkök kıl keçisi kaçakçılığı, hayali ihracat dediğiniz zaman 250-300 bin tane sayfa açılıyor ve beraat ettim, kendim dâhil yazmadım, çünkü bizim gazeteye çıkmadığı için. Yazmadığım için de beraat ettiğime dair bir tek cümle de yok ve çıkaramıyorum oradan... Şimdi, böyle bir şey bu yani bu telefon konuşmanızı bir şekilde yayınladığınız zaman bu hayatınızın sonuna kadar takip edecek sizi.

BAŞKAN – Evet, peki hemen...

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Yapacağınız fazla bir şey de yok yani bunu ancak bence caydırıcılık... Caydırıcılık çok önemli yani herkesi caydıramazsınız ama caydırıcılık en azından devletin resmî kurumlarını etkileyebilir, çünkü bir dönem çok sorumsuzca yapıldı bu iş. Jandarma ayrı dinledi, Genelkurmay ayrı dinledi, Emniyet ayrı dinledi, Terörle Mücadele ayrı dinleri, Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi, MİT ayrı dinledi, o ayrı dinledi, bu ayrı dinledi. Bunların bazıları sorumlu davrandılar, sızmadı onlardan bir şey mesela MİT'ten sızmadı. Mesela, askerden sızmadı ama öbür emniyet müdürlüklerinden, şuradan, buradan durmadan çıktı karşımıza yani.

BAŞKAN – Evet.

Peki, hemen diğer üye arkadaşlarımızın soruları var.

Sayın Kaya, buyurun.

ATİLA KAYA (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hoş geldiniz Sayın Özkök. Atila Kaya, Milliyetçi Hareket Partisi İstanbul Milletvekili.

Şimdi, biraz önce Sayın Başkan konuşmasına başlarken, bu dinlemelerle ilgili “rezilce” nitelendirmesinde bulununca siz de teşekkür ettiniz. Şimdi, bizim partimizden birtakım arkadaşlarımızla ilgili, biliyorsunuz seçimlerden önce benzeri bir şey oldu. Biraz önce...

BAŞKAN – Küçük bir düzeltme yapayım mı? Dinlemeden ziyade özel hayatın gizliliği ihlaline yönelik görüntüler için o ifadeyi kullandım daha doğrusu orada bir düzeltme yapalım.

ATİLA KAYA (İstanbul) – Şimdi, burada umulan sonuçtan ziyade işte bir siyasetin dizayn edilmesi ya da bir partinin işte barajı geçip geçmemesinden daha önemli olan, mesela aile dramları yaşandı. Ben onların, ondan çok daha önemli olduğunu düşünüyorum. Çocukları babalarıyla konuşmuyorlar, şimdi, çocuklarda yarattığı travmaya bakın. Onun için, bu mesele son derece önemli bir mesele.

Benim 2 tane çok kısa sorum var Sayın Özkök. Birincisi, biraz önce diğer gazeteci arkadaşla da sordum: Siz bu tür dinlemelerin, gerçekten de dönemin siyasal iktidarlarından bağımsız olduğunu düşünüyor musunuz? Birinci sorum bu. Çünkü, bakıyoruz her dönemde iktidar kimse onun muhaliflerine yönelik bu tür sızdırmaların çok yoğun bir şekilde yaşandığı görülüyor. Dolayısıyla, buradan hareketle bu soruyu soruyorum. Yine siz bu sorunun aşılması noktasında toplumsal bir bilincin

oluşması gerektiğini ifade ettiniz haklı olarak ama daha somut bir şekilde bunun önlenmesi noktasında alınması gereken hukuki tedbirler ve aynı zamanda medyanın üzerine düşen sorumluluklar bakımından da daha somut olarak teklifleriniz nedir?

Bir de, yani siz Türkiye'nin çok önemli, işte en çok satan, en önemli gazetesinde uzun yıllar genel yayın yönetmenliği yaptınız. Hani, sizin döneminizde de bu tür yasa dışı yollardan elde edilmiş görüntü ya da ses kayıtları sizin döneminizde de gazetenizde yayımlandı mı? Sorularım bunlar teşekkür ediyorum.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK - Çok teşekkür ederim.

Bakın, bir kere şunu söyleyeyim: Geçmişte birçok gazetede bu tür şeyler yapıldı, yapıldı yani onu söyledim zaten başında da ama gazetecilerin de başına gelmeye başladı iş. Şimdi, insanlar kolay kolay somut bazı şeyler olmadan ders çıkaramıyorlar bunlardan. Yani, siyasetçilerde daha önceleri kendilerini bundan azade zannediyorlardı ama onların da başına geldi.

Şimdi, ben birinci sorunuza geleyim. Bir dönem bu ülkede -şu andaki durumu bilmiyorum artık, yani çok fazla da bilgim yok, ilgilenmiyorum da- her önüne gelen, babasının malı gibi dinleme yaptı, zaten kanunu da yoktu bu işin, bunu yaptı. Şimdi, şöyle bir psikoloji de vardır: Tabii ki dönemin yöneticileri siyasetçilere yaranmak için bu servisleri de yaparlar ve bazı eski siyasetçiler hatta başbakanlar meraklıydı önlerine gazetecilerin, başka siyasetçilerin telefon konuşmalarının gelmesinden özel bir zevk aldıklarını biliyoruz yani. Bu dönemde var mıdır bilmiyorum ama bence siyasetçiler, bakanlar, kudreti elinde bulunduranlar devletin kurumlarındaki insanların bu yolla kendilerine servis yapmalarının önüne geçmeleri gerekir. Yani, düşmanımızın bir zaafını getirdi diye bunu almayı zül addetmeli, "Getirme kardeşim, siyasetin yeri başkadır. Bunu sen de dinleme ve imha et." Bir: Bunu yaptırmamız gerekir.

İkincisi: Mutlaka, hâkimlerin ve savcılarının istedikleri insanı dinleme imkânlarının sınırlandırılması gerekir, çok kolay yapılıyor bu iş. Yani, bilmiyorum şu andaki hukuki durum nedir ama sadece numara verilerek alınıyordu bunlar. Ve şöyle de bir şey, ilgisiz yerlerden alınıyordu. Yani, İstanbul'daki bir olayı gidip bilmem Gaziantep şeyinden alıyordu. Bence, bir kere bu önlenmeli. Şimdi, artık teknik imkânlar mücade ediyor. Yani, bir bilgisayara kimin girdiğini tespit etmek mümkün artık, bilgisayarda parmak izi kalıyor. Kaldığına göre bunun çok iyi takip edilmesi gerekir ve bana göre birkaç tane olayın da; MHP olayının, şunun, bunun, Deniz Baykal olayının falan kesinlikle ortaya çıkarılıp...

Şimdi, bakın, Deniz Baykal olayında, son okuduğumuz haber ne idi? IP numarası tespit edilecekti değil mi? IP numarası tespit etmek için yazı yazıldı, "On günde gelir." dendi. Yahu, bugün on günde gelir diye bir şey var mı? E-maile geçersiniz IP numarasının tespiti konusunda üç dakika sonra gelir bu. Demek ki savaşıyor bir yerlerden. On günü bırakın bir ay geçti bu haberler çıkmalı. Bu IP numaraları nasıl tespit ediliyor ben anlamadım. Bunların 2-3 tanesinin çıkarılıp şey yapılması...

Bakın, müzik indirmedeki korsanlığı nasıl önlediler Amerika'da? Şöyle yaptılar: Korsan müzik indiren 3-5 tane insanı tesadüfen tespit ettiler. Korsan indiren MP3 şirketlerine gitmediler, bunu indirip kullanan fakir insanlara gittiler hem de. Bir tanesine gittiler dava açtılar. Beş kuruş parası olmayan bir kadıncağıza 6 milyon dolarlık ceza kestirdiler, sırf zihniyet olsun diye sonra da parayı da almadılar galiba ama çok büyük ölçüde, korsan müzik indirme olayını Amerika'da hallettiler, bugün müzisyenler para kazanıyorlar bu işten.

Şimdi, dijital dünyada her şey çok kolaylaşıyor ama takip de kolaylaşıyor artık. Dolayısıyla, bence, bunun takip mekanizması iyi yapılırsa ve buna tevessül eden insanların eli yanarsa, birkaç tane örnek olay olursa bu en azından etkiler diye düşünüyorum ben ama hiçbir zaman buna sonuna kadar mani olacağız diye bir şey yok yani, bu çağda bu kolay değil ama bu en azından önce kendimizin bir ayıbı olduğunu... Gazetecilerin ağzı yandı ben size söyleyeyim. Gazetecilerin, herkesin özel hayatları var. Epey bir gazetecinin ağzı yandı bu işten, epeyi de ağzının yanacağı korkusuyla yaşıyor, sizler de yaşıyorsunuz eminim ama bu hayat böyle geçer mi yahu? O bakımından yapılacak iş var bence yeter ki yapılmak istensin ama siyasetçilerin, hele hele kudret sahibi siyasetçilerin bürokratların kendilerine bu tür yollarla yalakalık yapma yolunu kesmeleri lazım. Bir başbakanın kendisine bu bilgi geldiği zaman "Aa bak kardeşim, bu, var ya Ertuğrul Özkök, onunla ilgili, bak herif neler yapıyormuş." diye getirdiği zaman, "Suç mu değil mi bu? Sen bana niye getiriyorsun, suçsa git savcılara yapsın, bana niye getiriyorsun?" demesi lazım ama başbakanlar da, devlet bakanları da, adalet bakanları da –hangi parti olursa olsun- bundan takip etme keyfini ve zevkini alıyorsa işte o keyif ve zevk bunu yapan adamın en büyük iş birlikçisi ve suç ortağıdır.

BAŞKAN – Peki.

Evet, Sayın Havutça, buyurun.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Evet, Sayın Özkök hoş geldiniz.

Gerçi sorularımızın büyük bir bölümünü aydınlattınız ama ben yine de... Siz dinlendiğinizi söylediniz ve hakikaten de çok dehşet içinde kaldığınızı ifade ettiniz. Size dinlenmenizle ilgili mahkeme daha sonra savcılık bilgi verdi mi? "Sizi şu şu sebeple dinledik." diye bir bilgi verdi mi?

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Hayır.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – İkinci: Tabii ki, bu yasa dışı telefon dinlemeleri özel hayatın gizliliği ve haberleşme gizliliğinin ihlali ile ilgili bu Komisyonun görevi sizin de işaret ettiğiniz gibi, herkesin ağzı bir şekilde yandı. Yani, en son Başbakan'ın da mağdur olması sonrasında artık bu işin çığrından çıktığını ve Türkiye'de bireysel hak ve özgürlükleri tehdit ettiğini, devletin temel organlarının görevlerine ilişkin bölümlerini şantaj yoluyla etkilemeye yönelik Türkiye'nin devlet düzenini sarsan bir tehdit boyutuna ulaştığı ve bu cümleden itibaren de artık bunun adaletli bir şekilde üzerine gidilmesi gerektiği kanaatiyle bu çalışmalar sürdürülüyor. Tabii, bu çerçevede sizin de işaret ettiğiniz işte; MHP'ye kaset operasyonu yapıldı, bundan birileri "Oh ne güzel oldu." dedi, CHP Genel

Başkanına yönelik bir şantaj yapıldı, hâlâ failleri belli değil; MHP'nin failleri belli değil, Başbakan'ın, MİT övündü, ne güzel "Prizde bulduk." dedi ama kimin yaptığını belirleyemedi.

Şimdi, burada, devletin istihbarat organlarının kimin emrinde olduğu belli, dinlemeyi yapan kurumlar belli; MİT dinliyor, Emniyet dinliyor. Nitekim MİT, dinlediğini de saklamıyor. İşte, en son Taraf gazetesinden Mehmet Altan'ı dinlediği mahkeme kayıtlarında ifade ediliyor. Yine, Mehmet Altan ile birlikte Mehmet Baransu, Yasemin Çongar, Ahmet Altan, Amberin Zaman, Markar Eseyan'ın dinlendiği açığa çıktı Taraf gazetesi tarafından. Ve MİT "Niye bunu ortaya çıkardınız?" diye Taraf'ı suçladı yani "Kusurlusunuz. Niye bunu dinlediğimizi ortaya çıkardınız?" dedi.

Şimdi, bu kurumların kimin sorumluluk alanında belli. MİT kime bağlı? O da belli. Peki, o zaman biz gerçeği ortaya çıkarmaya çalışıyorsak, gerçeği bütün çıplaklığıyla, ifade ettiğiniz gibi, bir gazeteci neden dinlenir? Yani katalog suçlarla ilgili değilse buna ilişkin bilgiler neden verilmez? Bunların Türkiye'deki basın özgürlüğünü, dolayısıyla kamuoyunu doğru bilgilendirme hakkını doğrudan etkileyen sonuçları var. Bu çerçevede siz, basın özgürlüğünü tehdit eden bir yapı olduğunu bizzat kendiniz de pratikte yaşamışsınız. Buna ilişkin hangi önlemlerin alınması gerekir? Faillerin ortaya çıkmamasının sebebi nedir sizce? Kanaatinizi öğrenebilir miyim?

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Sayın Milletvekilim, şimdi, bakın, ben bu dinleme olayının çok eskiden beri peşinde olduğum için, Ankara'daki olaylardan bir tanesi, dokuzuncu kat çetesi diye Hürriyette biz çıkardık ve uzun yıllar yayın yaptık, hatta yapan arkadaşımız da ödül kazandı o haberlerle ve tek tek kimlerin dinlediğini de, hangi birimlerin dinlediğini çıkardık. Yani bütün Türkiye'deki gazetelerin santrallerinin falan dinlediğini çıkarttık.

Şimdi, bir kere biz her şeyden önce toplum olarak, Türkiye olarak üzerimizdeki ayıbın farkına varmamız lazım. Ben dünyayı iyi takip eden bir insanım. Dünyada Rusya, Türkiye ve birkaç tane daha ülke dışında illegal telefon dinleme olayı var ama siyasette, basında, orada burada insanları sindirmek için kullanıldığı örneği yok. Yani, bir konsensüsü var toplumun, dinlense bile kullanıyorlar.

Şimdi, ben, devletin dinleme yapmasına karşı değilim. Elbette, teröristi bilmem neyi, şunu bunu takip ederken, yabancı istihbaratı takip ederken bu dinlemeyi yapacak.

1) Dinlemenin kurallara bağlanması, önemli olan...

2) Hepimizin de bilmesi gereken, dinleyen insanlarla ilgili bilmesi gereken çok önemli bir psikolojik kural var, bu kanun değil, psikolojik kural.

Şimdi, dinleme, dinleyen insana bir iktidar getirir. Hangimizin telefonunu içimizden biri dinlese onun eline sizinle ilgili ilerde kullanabileceği her gün birkaç bilgi geçebilir, karakterinizle ilgili, zaafınızla ilgili, özel hayatınızla ilgili, yaptığınız işlerle ilgili falan. Dinleme bir iktidardır yani dinleme başlı başına bir iktidardır ama şunu hiçbir zaman unutmayın: Dünyanın her yerinde dinlemeyi yapanlar tek taraflı çalışmaz. Mutlaka ilerde kendisini garantiye alacak bir şeyi vardır yani dinleyen adamın psikolojisinde, kim dinliyorsa dinlesin, tek tarafa hizmet etme duygusu yoktur. Hep yaptığı işin ne kadar

ahlaksız ve suç olduğunu da bildiği için ve kendisinin başını yakabileceği için ilerde kendisinin başını yakabileceklere karşı da o tedbirini alır. Yani şunu söylemek istiyorum: Bu ülkede Başbakan adına birileri telefon dinliyorsa o adam Başbakanını da dinliyordur ve onunla ilgili bilgi de elinde vardır. Bu kaçınılmaz kuralıdır ve Oscar kazandı bununla 1970'lerde "Conversation" adlı filmde, herkesi dinleyen adam sonunda, o an kendisine bir numara yapıyor, böyle dinleniyor ki intihar etmek zorunda kalıyor. Bir kere hepimiz bilmeliyiz ki siyasette, basında, medyada bize illegal bilgi veren insanların ahlakı, Allah'ı, imanı yoktur. İlegal bilginin ahlakı yoktur çünkü. Bize verdiği gün bilin ki bizimle ilgili bilgiyi de yedeğinde tutuyordur, bu bilinçle hareket edelim. İktidardan indiğiniz gün, o kudret elinizden gittiği gün bütün o sizin karşınızdaki şeyler çıkar. Şimdi, bir kere bu bilince varırsak o zaman karşılıklı olarak birbirimizin elindeki bilgileri kullanma konusunda daha cimri oluruz, almak konusunda da cimri oluruz. O yüzden ben şunu diyorum: Bu bir kanun meselesi değil, bu her şeyden önce bir kültür meselesi, bu toplumun kültürü meselesi. Yani bu kültürü yaymamız lazım bizim, belki de okullarda öğretmemiz lazım, insanların özel hayatlarına girmeme... Ama devlet elbette iyi kontrol edildiği takdirde özel hayatla ilgili, izlediği şeyle ilgili bilgileri dışarı atmak kaydıyla bu dinlemeyi yapar, dünyanın her yerinde yapılıyor ve bunun yararlı sonuçları da var ama dediğim gibi olay bunun etrafını temizlemek yani.

O bakımdan, Sayın Milletvekilim, yani bu iş çok kolay bir iş değil, bir toplumun ahlakını değiştirme meselesi ayrıca. Düşmanının zaaflarından, illegal yoldan elde edilmiş bilgilerden keyif alan bir psikolojiyi ortadan kaldırmadığımız sürece bunu önleyemeyiz. Hani vardır ya köşe yazarlarından, sizin kızdığınız adamlara küfrettiği zaman hoşunuza gider ama karşıdaki sizin sevdiğiniz adama küfrettiği için ondan nefret edersiniz, hâlbuki ikisinden birden nefret etmeniz gerekir. Ya, bu bunun gibi bir şey, bir kültür olayı. Bu kültüre gelmek için de maalesef ne yazık ki... Mesela biz dayak yiyerek geldik. Maalesef yani, böyleyiz çünkü. Neticede geliyor bize "Vay, haber" diye bakıyorsunuz, sonra anladık ki bu bize de dönecek olan bir şey.

BAŞKAN - Evet, bu çok önemli bir öz eleştiri.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK - Öyle yani bu, maalesef böyle yani bunu iyi ki öğrendik. Ya, Ergenekon döneminde de çok bu haksızca kullanıldı insanlara karşı, çok kötü kullanıldı. İnsanların özel hayatları çok sergilendi ve şimdi galiba bir mutabakata varıldı gibi ama yani bu her an çıkabilir gene bir yerden. O bakımdan bunun artık kurumsal olarak bunun yapılmayacağı bir şeye gelmesi lazım yani hepimize zarar veriyor bu.

BAŞKAN - Evet, Sayın Kaplan. Önce, problemi çözdük mü haber almış olalım?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Vallahi çözemedim daha, karşı karşıya duruyorlar.

Sayın Özkök, gerçekten, sıra dışı açıklamalar yaptınız. Biraz vicdan, biraz basından tutun siyasete kadar etik, birçok konuda cesur açıklamalarda bulundunuz. Teşekkür ederiz, zaten Araştırma Komisyonumuzun bir amacı da aslında herkesin ortak sorunu olan bu sorunu çözerken nasıl köklü

önlemler alabilir? Bütün dünya örneklerinden de yola çıkıyoruz, gelişmiş ülke örneklerinden de yola çıkıyoruz. Herhâlde yüzde yüz mümkün değil -Erdal Bey teknik... Komisyon dan bakıyor bana- ama asgariye indirmek mümkün. Bu çerçevede bir iki sorum olacak.

Bir: Gizli dinleme bir iktidar hastalığı mı?

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Evet. İktidar derken siyasi değil, her yerde.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Her türlü. Askerî vesayet, bürokratik vesayet, yargı vesayetinde, iş hayatında, ticaretle yani her yerde bir iktidar hastalığı olduğu konusunda ben de aynı görüşteyim.

Peki, bu çok utanç duyulması gereken olayı yüz kızartıcı suçlar kapsamına mı almalı, insanlık suçu kapsamına mı almalı veya ikisine birden mi almalı? Çünkü bazı suçlar var, bir gün bile ceza alırsa ötesini göremeyeceğini anlar yani istikbalde, yükselmede, şurada, burada hukuksal olarak bir caydırıcılık verir.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Sayın Vekilim, şimdi, tabii ben hukuki olarak bilmiyorum. Yalnız, Sayın Başkan, size benim bir şeyim olabilir. Bu konularda bizim basında en iyi dersini çalışmış olan ve en bilgili olan arkadaşımız Sedat Ergin’dir yani ben size tavsiye ederim, Sedat Ergin’i çağırıp onun bilgisini dinleyin çünkü çok donanımlı ve bu konuda çok çalıştı çünkü Sedat da bir dinleme mağdurudur, hatta dava açtı, davayı da kazandı yani 30-40 bin lira para kazandı Meral Akşener’e karşı, o DYP döneminde açtığı davadan dolayı. Ben de kazandım o davayı. Hayatımda açtığım aşağı yukarı genel yayın yönetmeni olarak tek davadır. İki dava açtım, bir tanesi oydu.

Şimdi, ben hukuki olarak bilmiyorum. Bana sorarsanız, ben öyle acı deneyimler yaşadım ki bu konuda bana göre insanlık suçu. Çünkü dediğim gibi yani benim hayattaki en büyük psikiyatrik aletim ya bu. Yani karımla konuşmak istiyorum bazen, sevdiğimi söylemek istiyorum karıma. Kavg a ediyorum bazen, kıskançlığım, bilmem neyim, şu, bu, onun kıskançlığı, benim kıskançlığım yani dışarıda duyulmasını istemediğim şeyler bunlar. Bunlar benim önüme getirilip konulduğu zaman Beşiktaş Adliyesinin bilmem neresinde, bu çok acı verici bir şey yani. Bana sorarsanız insanlık suçu, yüz kızartıcı suç çünkü bana çok basit geliyor. Yüz kızartıcı suç “Ahlaksızlık yaptın.” Ama bu insanlık... Çünkü hayatımızdaki en büyük psikiyatrik aracı alıyor. Ya, dediğim gibi ben anneme kızıyorum bazen, karıma şikâyet ediyorum, bu normal, hepimizin yaptığı şey bu. Yani ayıplayacak bir şey değil bunlar. Dolayısıyla, siz benim elimden hayattaki... Zaten artık korkumuzdan dışarıdan dinleniyor diye yüz yüze de konuşamıyoruz. Nasıl yaşayacağız biz? Telefonda konuşama, oturduğu yerde konuşama, bilmem nered e konuşama, her dakika telefonlar çıkarılsın, sökülsün, bilmem ne.

Şimdi, bakın, teknik olarak dinlemeyi önlemek mümkün değil yani çok basit yollarla dinlenebiliyor bu ve bundan on beş-yirmi yıl önce de bu mümkündü. Bana getirdiler, ben size söyledim.

Bir araba çekip dışarıya, dışarıdan dinliyorlardı insanları ama bana bir kere geldiler, def edince başımdan bir daha gelmedi ondan sonra. Şimdi, dinlemeyi önlemek mümkün değil ama dinlemenin yayılmasını önlemek mümkün. Neticede MİT dinliyor beni, tamam dinlesin, dağıtmadığı sürece, bir yerde imha etsin ama yani bunun yayılması, asıl felaket ondan sonra başlıyor. Yayılmayı önlemek mümkün çünkü yayılacak olan kurumların takibi daha kolay yani dinleyeni bulmaktan bile daha kolay. O bakımdan ben yani şimdi, Deniz Baykal olayında, öbür olayda gazeteler bu bilgileri kullanmasaydı, televizyonlar üzerine atlayıp kullanmasaydı, İnternet siteleri kullanmasaydı amacına erişmeyecek olacaktı o şey yani ama iştiyakla bunu kullanmaya hazır, iştahlı bir medya hâlâ var. Bu kültürü değiştirmek lazım önce yani ya da bekleyeceğiz onların da başına bir bela gelsin de öğrensinler diye.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bağlantılı devam ediyorum çünkü açtınız epey. Bir devlet koruma refleksi var yani devlet sırrı, gizlilik, ali menfaatler, güvenlik, terörle mücadele gibi böyle bir dizi kalkan var. Meclis Komisyonumuza bile bazı bilgileri bu ali menfaatler nedeniyle vermedi, bilgilendirilmedik, hatta “Yasamasınız, yargı gizlilik kararı vermiş, size vermeyiz.” dediler, yürütme. “Yargı gizlilik kararı vermiş, siz yasamasınız, size vermeyiz, siz milletin iradesi değilsiniz.” diyecek yaklaşımlarda bulundular bize yani milletvekili olarak bu görevi yaparken onurumuzun kırıldığını hissettik, Sayın Başkanım da sanırım katılırlar, istediğimiz bilgileri tam alamadığımız için ve şu sonuca vardık: Dinlemenin yüzde 80’ini devletin güvenlik görevlileri yapıyor, görevlileri yapıyor -güvenlik de demeyeyim çünkü bunun içine TİB, MİT, hepsi giriyor, Emniyet, Jandarma- yüzde 20’si de illegal organize suç şebekeleri, çeteler vesaire siyasi, adli yapıyor.

3 tür dinleme var: Birisi, önleyici dinlemedir. Bu, sınırsız, sorumsuz, kimse bunu denetleyemiyor çünkü bunun dinleme kararını kolluk veriyor yani Jandarmada, Emniyette de 81 ilde alt birimleri var, istediği ilde istediği kişiyi dinliyor. İkincisi, adlidir. Bu, izne tabidir. Bunda da matbu kâğıtlarla sadece telefon numarası verilince, kim, sormadan yargı veriyor herkese bol keseden, hele “terör” kelimesi eklendiği zaman otuz yıllık çatışma sürecinin getirdiği her türlü çürümüşlük kullanılıyor. Bir de güvenlik dinlemeleri var, MİT. Bu 3 boyutta da bir denetim mekanizması yasada yok. Kendi içlerinde müfettiş, bakanlık...

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Onlar merkezileştirilmedi mi artık yani?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Merkezileşti ama yasal olarak yok. Yani önleyici dinlemede mahkeme kararı alınmıyor; adli dinlemede uzatmalar bir sene-iki seneye çıkabiliyor; güvenlik dinlemesinde de MİT sınırsız, sorumsuz içeride, dışarıda dinleyebiliyor. Burada yüzde 80 devlet görevlilerinin olduğu bu dinlemeyle ilgili bir denetim olayı gerekiyor ve bu denetimin bir yargısal, bir yasama boyutunun olması gerekiyor ve basın alanında bir filtresi olması gerekiyor. Basın etik kuralları, basın açısından bir öneriniz olabilir mi? Yani, bununla beraber Mecliste bir denetim olabilir, “Tamamen delil sayılamaz.” diye, “Dosyaya konulamaz.” diye bir karar alınabilir. İddianameler 3 bin sayfa.

Telefon dinlemelerinin iddianamede yer alması bir hukuk faciasıdır. 11 Eylül İkiz Kuleler'in bombalanmasında bile 15 sayfa iddianame hazırlanıyor, 60 sayfa iddianame hazırlanıyor, biz de 3 bin. Buradan yola çıkarak, siyaset, şantaj konusunda Teftiş Kurulunun Başbakan tarafından işletilmemesi, Cumhurbaşkanı'nın Devlet Denetleme Kurulunu işletmemesi... Şu an tek denetim kurumu bunlar demek etkisiz mi oluyor, bu yetersiz mi kalıyor böyle bir süreçte?

Küresel kriz sonrası asıl vahim nokta, küresel dinleme konusu. Bu konuda sanıyorum sizin epey deneyimleriniz var. Küresel kriz sonrası sermaye piyasası, finans piyasasında rekabetlerde, petrolde, enerjide çok ciddi bir dinleme olayının döndüğü, silah satışlarında da, güvenlik boyutunda da olduğu söyleniyor. Bu boyutlarıyla biz Meclis olarak bir Meclis denetim komisyonu veya bir yargı denetim komisyonu veya yürütmeye bakanlık denetim komisyonu, artı basında bir denetim komisyonu kurmak istesek nasıl bir şey caydırıcı olabilir? Cezaları geçen üçüncü yargı paketinde biraz artırdık, onun etkisini bile gördük yani.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Sayın Milletvekilim, şimdi, ben kurulun çalışmalarını izliyorum. Benim şahsi kanaatime göre, bu kurul, Darbeler Komisyonundan daha önemli geleceğe baktığımız açısından. Bugün ben gazete yöneticisi olsaydım, bu kurulun faaliyetlerini Darbeler Komisyonundan çok daha geniş ve kapsamlı olarak izletir, bir kamuoyu yarattırdım çünkü bu olay, gerçekten Türkiye'nin çok uzun yıllar başını ağrıatacak bir olay.

Bir de şöyle boyutu var: "Darbeler" dediğiniz zaman, neticede işte belli, halkın tamamının direkt içinde olduğu bir şey değil ama bu olay artık... Taksi şoförü... Ben geçenlerde taksiye şey yaptım, adam bana diyor ki... Bir şeyler anlatıyor adam falan "Ağabey, telefonumuz dinleniyor." diyor. "Ya, senin telefonunu niye dinlesinler?" dedim. Şimdi, bu psikoloji oraya kadar gittiyse bunun toplumda girdiği, psikolojik olarak etkilediği, yara açtığı insan sayısı sandığınızdan çok daha fazla. Dolayısıyla, bir kere, bu Komisyonun bence Meclisin önüne çok ciddi bir şey getirmesi lazım ki... Eminim, bütün milletvekilleri de aynı duyguyu taşıdıkları için buna çok büyük bir iştiyakla sarılacaklardır, sarılmazlarsa zaten çok büyük bilinçsizlik var demektir.

Şimdi, bence bu, kanundan daha önce bir siyasi konsensüs olayı yani Başbakanından ana muhalefet partisine kadar, küçük muhalefet partisine kadar, küçük partilere kadar herkesin bu işin çok ciddi olduğu konusunda da... Bunun üzerinde, nasıl barış konusunda toplumda büyük bir "Barışı istiyoruz." şeyi varsa, burada da "Kardeşim, biz bu işin çözülmesini istiyoruz." iradesinin oluşması lazım. Bence çözecek olan irade budur ve toplum, bunu yapanları sadece hapse atarak değil, aynı zamanda kendi içindeki ayıklama mekanizmalarıyla ayıklayıp tecrit etmesi lazım, rezilce bir şey olduğunu ve hepimizi ilgilendirdiği bilincinde olması lazım. O bakımdan, bence... Ama yine de ben kanunen caydırıcı olma şeylerinin etkili olacağını düşünüyorum yani cezalar ağırlaştırılırsa bence caydırıcı olur.

Tabii, basında şöyle bir sorun var: Birçok gazete kendi kendine birtakım etik kuralları geliştirdi ama kurdukları etik kuralları şu: İlegal yollardan dinlenmiş konuşmaları vermemek. İyi ama şimdi, legal yollardan yapılan konuşmalar da var, asıl illegalite orada. Yani savcılar davayla yakın uzak hiç ilişkisi olmayan binlerce konuşmayı koydu, Başbakanın konuşması bile konuldu, ya, ne alakası varsa Ergenekon davasıyla, oradan çıktı bunlar. Ya, Başbakanın bir iş adamı arkadaşıyla yaptığı konuşmanın Ergenekon davası... Neymiş? Çünkü Ergenekon davasında yargılanan birinin evindeki kasette bulunmuş. Yani peki o kasette bir tane, birisinin birisiyle sevişirken görüntüsü olsa onu da koyacak mısınız oraya yani?

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Ne alakası varsa.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Burada ismini saklayarak dersiniz ki “Şu şahısla bilmem ne şahıs arasındaki şey...” Onu da imha etmeniz gerekir ama savcılar yaptı bunu. Yani savcılar sağ olsunlar, Türkiye’de bir savcı sorunu çıkmaya başladı yani ben yarına yazdım. “Turgut Özal’ı zehirlediniz, ifadenizi verin.” Ya, böyle bir şey olur mu? Adli tıp raporu gelmiş, bilmem ne gelmiş, kanıtlanmış bir şey değil, bilmem ne demiş, çağırıyor adamı “Zehirledin, ifadeni ver.” Şimdi, bunlar sürdüğü sürece ne yargı kültürü ne dinleme kültürü topluma yerleşmeyecek maalesef. Şimdi, kızdığımız insanların başına geldiği için seviniyor belki bazıları ama bu tür işler bugün bana yarın size, bugün size yarın bana yani bu iş böyle. Dinleme böyle bir şeydir, bir gün herkes onu tadaracak, bu kadar basit. O adamı, dinleyen adamı görevden alacaksınız bir şeyden dolayı, adam gelecek intikamını alacak sizden elinde tutuyorsa o belgeleri, o bilgileri.

BAŞKAN – Çok önemli.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Ya, biz biliyoruz ki 1990’lı yıllarda değişen polis müdürleri, istihbarat şefleri beraberinde resmen bir arşiv götürdüler ve ben size söyleyeyim, bazen bilebiliyorsunuz kimin arşivi olduğunu. Yirmi yıl yaptığınız zaman bu şeyi, bu kimin arşivinden çıkmıştır, bu kimin arşivinden çıkmıştır, bu kimin... Çünkü ayağına basıyorsunuz gazetecinin, haber yapıyorsunuz, kızıyor adam.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Şu an bu programla sesinizi alsa, robot olarak değişik şeylerde farklı bir şekilde kaydı dışarıya verebiliyorsunuz yani bu teknik bununla da oynayabiliyor.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Oynar tabii, oynar.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Çok kolaylaştı artık yani.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Önemli olan, bunların bir toplumsal ayıp hâline gelmesi ve insanların buna tevessül etmemeleri, caydırıcılık lazım bence.

BAŞKAN – Evet, şimdi, o tespitiniz aslında çok da kıymetli yani darbelerden yola çıkarak söylediğiniz şey var ya “Biz 27 Mayıs darbesinden yeterli dersleri çıkarıp faillerini yargılayabilseydik; 12 Mart, 12 Marttan gerekli dersleri çıkarıp faillerini yargılayabilseydik; 12 Eylül, 12 Eylül’den aynı

şekilde ders çıkarıp faillerini yargılayabilseydik 28 Şubat süreçleri olmazdı.” Sonuçta, geldiğimiz noktada bir merkezin...

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Evet, bu devam edecek yani bundan on yıl sonra da oradan dersi çıkarsaydık bugünkü Ergenekon davalarındaki haksızlıklar olmayacaktı diyeceğiz yani bu böyle gidiyor.

BAŞKAN – Bu toplumsal çıkarmayı birlikte yapmamız... Ortak aklın bu anlamda devreye girmesi çok hayati derecede önem...

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Evet, adalet ve telefon dinleme konularında bir ortak... Çünkü bunlara hepimizin ihtiyacı var, yargının tarafsızlığına hepimizin ihtiyacı...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bir kamu spotu olabilir. Mesela, üç dakikalık kamu spotları veriliyor “Bu sigara zararlıdır.” diye. Gizli dinlemenin de zararlı olduğu...

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Bence yapın, evet, dinleme...

BAŞKAN – Şimdi, bir tek şey söyleyeyim yalnız, orada bir düzeltme yapalım. Hasip Bey ifade ederken siz de merakla sordunuz. İletişimin kayda alınması, tespiti ve dinlemesiyle ilgili olarak TİB bu denetimi yapmak üzere kuruldu, yani onu söyleyeyim. BTK var ama...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – TİB’i de denetlemek lazım Başkanım, mesele orada.

BAŞKAN – Şimdi, fakat...

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Bence kesin, TİB üzerinde bir Meclis denetiminin olması lazım, kesin.

BAŞKAN – Yani o ayrı bir bahis tabii. İnşallah, tabii, buradan çıkacak ve sizin de yazılı olarak sunacağınız şeyleri biraz arzu ediyoruz, diğer arkadaşlara da söyledik. Sonuçta, buradaki paylaşım ve sunumdan sonra yazılı olarak da paylaşmak istediğiniz şeyler varsa biz onları da mutlaka istiyoruz.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Vallaha, bence Sedat Ergin’i dinleyin. Sedat çünkü bana...

BAŞKAN – Yok, onu not olarak aldık, arkadaşlarımızla bir değerlendireceğiz.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Çok çok iyi çalıştı Sedat o konuda ve size çok yardımcı olacağını düşünüyorum ben yani.

BAŞKAN – Biz bir değerlendireceğiz onu.

Peki, Sayın Tunç, buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Ben de Sayın Özkök’e çok teşekkür ediyorum, gerçekten yasa dışı dinlemeler...

(Bu bölümde, ses kayıt cihazındaki teknik arızadan dolayı kayıt alınamamıştır)

BAŞKAN – Sistemdeki arıza giderilmiştir.

Buyurun Sayın Tunç.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Tekrar teşekkür ederim.

Şimdi, özel hayatın gizliliği ve haberleşme hürriyetiyle ilgili söylediğiniz sözler gerçekten çok önemli. Hepimiz, bütün milletvekillerimiz, Komisyon üyelerimiz bu konuda hassas, zaten bu sorunun çözülmesi için bu Komisyon kuruldu ve katkı vermeye çalışıyoruz. Sizler de bunun, yasa dışı dinlemenin bir insanlık suçu olduğunu, hatta bir rezillik, ahlaksızlık olduğunu ifade ettiniz. Gerçekten doğru, buna sonuna kadar katılıyoruz.

Tabii, 2005 öncesiyle 2005 sonrası da birbirinden ayırt etmekte fayda var çünkü 2005'e kadar bir denetim mekanizması yokken, denetim mekanizmasının gelmesi belli ölçüde burada bir...

ATİLA KAYA (İstanbul) – 2011 seçimlerinde hiçbir şey olmadı.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hayır, onu... Tamam, işte onlar...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Baykal'ın olayı 2010...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hayır, ben şunu ifade ediyorum: Yani istihbarat teşkilatları, kolluk güçleri geçmişte aldıkları bir mahkeme kararını, belki de mahkeme kararı da almadan, hiçbir denetime tabi olmadan kurdukları merkezlerde, özellikle darbe süreçlerinde bunlar çok yapıldı yani en yakın darbeyi 28 Şubat olarak nitelendirirsek, o dönemde de yapıldı ve bunların bir kısmı da yargılanıyor ve bu...

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Sayın Milletvekilim, darbe sonrasında yapıldı, 28 Şubat sonrasında.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Evet, 28 Şubat sonrasında da yapılmıştır. Zaten bu Komisyonu niye kurduk? Bunları araştırmak için kurduk.

Cezalandırmaların artırılması lazım. Bu konuda, en son üçüncü yargı paketiyle de cezalar arttı ve alan da, veren de cezalandırıldı, yayan da cezalandırıldı yani bu konuda yasal düzenlemeler noktasında Meclisimiz de hassas yani herkes, bütün siyasi partiler, iktidarıyla muhalefetiyle bu sorunun çözülmesi için gayret gösteriyor. Tabii, geçmişte edindiğimiz tecrübeler var.

Siz, burada, çok uzun yıllar Türkiye'nin en önemli gazetesinde Genel Yayın Yönetmenliği yapmış tecrübeli bir gazetecisiniz. Komisyonumuza güzel katkılarda bulundunuz. Tabii, geçmişte özellikle 28 Şubat sürecinde Genel Yayın Yönetmeni olduğunuz gazete ya da diğer bağlı olduğunuz yayın organlarında dinleme ve fişlemelerin çok yoğun olarak yaşandığı o 28 Şubat sürecinde gazetenizin manşetlerini hatırlıyoruz. Yani buradan o manşetleri tek tek okumama gerek yok yani gerçekten çok... Bugün düşündüğümüzde, belki siz de düşündüğünüzde, bu manşetlerin o gün atılmaması gerektiğini şu anda belki de ifade edebilirsiniz. Özel hayatı deşifre eden haberler Hürriyet gazetesinde, diğer gazetelerde, Fadime Şahin'in özel hayatını çarşaf çarşaf orada deşifre eden haberler hep yayınlandı. Gelinen noktada geçmişle bir muhasebe yapılması gerektiğini düşünüyor musunuz?

Bir de birkaç sorum daha var.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Bu soruya cevap vereyim mi önce, ister misiniz, unutmadan?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Diğerlerini tamamlayayım isterseniz.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Peki.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – “Başbakanın dinleme kaydı bilgisayarımıza gönderildi.” dediniz. O, hangi dönemde, hangi Başbakanı?

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Şu andaki Başbakanın. Yayınlandı zaten, birtakım yayın organlarında çıktı.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sizin dinleme kayıtlarınız... “Ben de dinlendim.” demiştiniz, hangi tarihte dinlendiniz?

Sorularım da bunlar. Teşekkür ediyorum.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Şimdi, Sayın Milletvekilim, ben Darbeler Komisyonunda üç saat gittim, ifade verdim yani tekrar buraya darbelerle ilgili bilgi vermek için gelmedim. Bana dinlemeyle ilgili bir bilgi vermek üzere geldi.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ben darbelerle ilgili bilgi istemedim zaten.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Hayır, hayır, “öz eleştiri” falan dediniz...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Darbe dönemlerindeki fişleme ve dinlemelerin yansımasını sordum.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Şimdi, o konuda, Darbeler Komisyonunun şeyinde benim yaptığım konuşmaya eğer bakarsanız, orada, ben bütün ayrıntılarda bunları anlattım, şimdi burada tekrar vaktinizi almak istemem o konuda çünkü sizinle mutabık olduğum, olmadığım bir sürü tarafı var o işin. Yani orada, o Komisyonda bunları bütün açıklığıyla anlattım ben, manşetler konusundaki fikirlerimi de söyledim yani ilginçtir, onu isterseniz ben göndereyim size ama var Mediste, tam kaydı var.

Şimdi, benimle ilgili dinlemelerin bir tanesi on beş yıl öncesine ait yani 28 Şubatta dinlenmişim ben, 28 Şubatın tam ortasında dinlenmişim ve dinleniyordum, biliyordum dinlendiğimi de yani bilmediğim bir şey değildi. O dönemde bana da yapıldı bir sürü şey yani o dönem sadece sanmayın ki birtakım insanlara yapıldı, hepimize yapıldı o dönemde, öyle bir dönemdi. Ondan önceki dönemde de yapıldı, daha önceki dönemde de yapıldı, Türkiye’deki merkez sağ hükümetler döneminde de yapıldı bunların hepsi yani sadece 28 Şubata ait alışkanlıklar değildi onlar. O alışkanlıklar, Türkiye’nin bir döneminin yani bugünden geriye baktığınız zaman...

Ha, ben size bir şey söyleyeyim: Bakın, şimdi, siz sorguluyorsunuz “özel hayatlar” falan diye. Yarbay Ali Tatar’a yapılanı hatırlıyor musunuz, kafasına kurşun sıkıp giden bir yarbayı, deniz yarbayını? Adamın karısının başka bir insanla ilişkisi olduğuna dair -bundan fazla değil- üç yıl önce,

Türkiye’deki gazetelerin manşetlerinde haberler yayınlandı. Kimse de çıkıp o gazetelerin manşetlerinin hesabını sormadı ve öldü, gitti bu adamcağız.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Onu da sormamız gerekir.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Sormuyor kimse ama siz de sormuyorsunuz, kimse sormuyor, ben soruyorum sadece.

Bakın, geçen gün, amiraller davasında, davanın hâkimlerinden biri çıktı “Amiraller davası diye bir dava yok.” dedi. Bu adamcağız gözaltına alındı, bırakıldı, ikinci defa tekrar gözaltına alınacakken odasına gitti, çekti tabancısını, vurdu, gitti.

Şimdi, ben yargılamaktan çok ders çıkarmaktan bahsediyorum çünkü eskiden, bizim dönemimizde yapılan birçok hatanın daha katlanılarak bu dönemde de yapıldığını görüyorum ben, o yüzden anlatmaya çalışıyorum size. Yani bu kadar büyük bir iştiyakla buraya gelip anlatmamın nedeni, insanın canı yanınca daha anlıyor bazı şeyleri ve siyasetçilerin de canı yanmaya başladı ve size bir şey söyleyeyim: Yani hayat, nasıl ki muhaliflere gösterdi bunu, emin olun, bugünün iktidarına da gösterecek bunun önlemleri alınmazsa.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yani siz bugünün iktidarının yaptığını mı zannediyorsunuz?

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Hayır, onu demiyorum efendim ben size.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yani söyledikleriniz...

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Hayır, onu demiyorum, tam aksini söylüyorum. Diyorum ki: Bunu yapanlar, bugünün iktidarına da yapacaklar bu kötülükleri çünkü bu, bir karakter ve bir alışkanlık meselesi. Türkiye Cumhuriyeti devletinin bürokrasisine henüz tam kırılamamış bir karakterin sonucu. Ben kimseyi suçlamıyorum, suçlasam... Başbakan da zaten bunun mağduru, şu anın Başbakanı da mağduru bu işin. Ben kimseye iktidar yaptı demiyorum bunu.

Bakın, size bir olay anlatayım ben. Benimle ilgili Tuncay Güney diye bir adamın yazdığı bir Ergenekon şemasından dolayı Taraf gazetesi beni manşet yaptı “Ergenekon’un çetesi” diye. Ergenekon çetesinin medya ayağında ben yer alıyordum. Ergenekon çetesinin yazdığı... Adamın el yazısıyla yazdığı çetenin başında Dinç Bilgin’in adı vardı, altında -yani saçmalığını anlatmak için anlatıyorum size- Dinç Bilgin’in yanında çalışan 2 gazeteci diye Enis Berberoğlu’yla Bekir Coşkun’un adı vardı. Yani yazan adam o kadar cahil, zır deli ki bu adamların Sabah gazetesinde çalıştığını zannediyor, Hürriyette çalıştığının farkında değil. Fakat daha ilginç var, aynı çetede bizimle beraber kimler var biliyor musunuz? Selahattin Sadıkoğlu, Yenişafak gazetesinde Genel Yayın Yönetmeni; Hüseyin Gülerce var, Zaman gazetesinin yazarı, Fethullah Gülen’in en yakın insanlarından bir tanesi; ben ve Doğu Perinçek, biz hepimiz aynı çetedeyiz. Bir Allah’ın kulu da çıkıp “Ya, böyle deli saçması olur mu?” demiyor ve bu ülkenin MİT’i, benim vergilerimle, sizin vergilerinizle kurulmuş MİT’i bunu ciddiye alıyor, bir nüshasını Başbakanlığa gönderiyor, bir nüshasını Genelkurmay Başkanına

gönderiyor. Başbakanlık da Ergenekon savcılığına “Bizim elimizde böyle belge var.” diyor, onlar da “Gönderin.” diyor ve Ergenekon dosyasına giriyor, böyle bir deli saçması. Beş yıl oldu bunun üzerinden geçeli. Ben buradayım işte, devlet dinliyor, bilmem ne yapıyor. Nerede bu çete Allah aşkına? Bu dönemde oldu bunlar yani size anlatmak istediğim şey benim, bu devletin bazı kötü alışkanlıkları bürokrasisinde. Bu kötü alışkanlıkları bir karakter olayı olarak düzeltmezsek, bugünün iktidarı bugün burada, yarın ona döner, bugünün muhalefetine döner ama herkesi çarpar çünkü dinleme mantığı dünyanın her yerinde iki taraflıdır, önlemine alır, bunu anlatmaya çalışıyorum, kimseyi suçlamıyorum ben yoksa. Ayrıca, bu dönemde iktidarın bunu düzeltmek için ciddi adımlar attığına da inanıyorum.

BAŞKAN – Şu Komisyon...

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Şu Komisyonun varlığı bunun ne derece, o göstergelerden bir tanesi yani en azından, bunun artık hepimize zarar verdiği duygusuna biz geldik. Bence, geçmiş yargılamak bir şeyi çözmez. Geçmiş yargıla, yargıla, yargıla ama her yargılama ileriye bir tane daha yargılama vesilesi yaratıyor. Bence, bir yerde çizgi çizip “Ya, bir dakika, ne yaptık biz?” diye bakmak gerekiyor. Ben kendi payıma baktığım zaman, geçmişle ilgili şeyleri görüyorum. Suç değildi yaptığım şeyler ama “Ayıp.” dersiniz vardı yaptığımız şeyler, “Yoktu.” demiyorum ben ve gazetecilik şeyiyle yaptık bunları da, öyle kötü bir şey falan da değil, zaten mesele buradan. Bazı şeyleri de iyi yapıyorsunuz. Bu dönemde “Darbecilerle mücadele ediyoruz.” diye birtakım insanları... Kurunun yanında yaşı da yaktılar, “Büyük resme bakıyoruz.” diye büyük resmin içerisinde hasbelkader girmiş insanları da yaktılar. Ve bakın, ne çıktı ondan sonra bizim şebekeyle ilgili? Durmadan MİT şeyi istedi bunlar çıktıktan sonra, şu “Tuncay Güney’in sorgulamasının görüntülü kaydını bize gönderin.” diye. Görüntülü kaydı gönderilmedi. Ondan sonra, MİT konuşma yani onun kayıtlarını ele geçirdi ve MİT ortaya çıkardı ki, adam sorgulanırken bizim isimlerimizi, Enis Berberoğlu’yla benim ismini oradaki polis yetkilisi veriyor, “Onlar da var değil mi?” diyor, adam zaten kendinden geçmiş böyle, “Evet, onlar da var.” diyor. Sokmuşlar isimlerimizi ve bunu da MİT çıkardı sonra ortaya.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Evet, MİT çıkarmış ortaya.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – MİT çıkardı ortaya, evet ama aynı MİT bundan önce de bunu yaptı bize. Yani, böyle dönemlerin kim mağduru, kim mağruru? Bazen mağrurlar mağdura dönüşüyor, bazen mağdurlar mağrura dönüşüyor ama bu kültürü ortadan kaldırmadığımız sürece... Bu, ilanihaye değil, bir yerde kesilmesi gerekir bunun.

BAŞKAN – Tabii, o demin, zaten bir öz eleştiriydi, ciddi bir öz eleştiriydi, Ertuğrul Bey bunu da burada ifade etti. O yönüyle hakikaten teşekkür etmek lazım.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Hayır ama bunu sadece ben değil...

BAŞKAN – Hayır, hayır...

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – ...Türk basınında kime giderseniz gidin...

BAŞKAN – Doğru.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – ...yapmıyorsa -ben size söyleyeyim- yalan söylüyor. İşte, size anlattım, iki yıl öncesini anlattım ben ya, Ali Tatar'ı, adam gitti.

BAŞKAN – Biz de aynı duyguları paylaşıyoruz, o konuda...

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Tanınmış bir adam değil diye kimse sormuyor hesabını. Adamcağız gitti, ailesi yandı.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Cihaner, buyurun.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Ben de teşekkür ediyorum.

Ben biraz daha somut şeyler sormaya çalışacağım. Tabii, çalışma konusu gerçekten zor yani bir tarafta suçla etkin mücadelenin bir yöntemi olarak, zorunlu olarak özel hayata, iletişim tespitine müdahale boyutu var, bir taraftan o özgürlüklerin özü var, bir tarafta halkın haber alma hürriyeti var, bir tarafta gene o özgürlüklere müdahale var. Dolayısıyla, sıkıntılı bir durum ve yankısını da en çok medyada buluyor.

Ben somut birkaç şey soracağım size: Birincisi, bu terörle ilgili haberlerin yapılmasıyla ilgili, bildiğim kadarıyla, Başbakanın başkanlığında genel yayın yönetmenleri, gazete, televizyonların yöneticileri bir araya gelip bir mutabakat metni ya da bir bildirge gibi bir şey yayınlandı. Özel hayatla ilgili bu tarz hukuk dışı elde edilmiş delillerle ilgili bu tarz bir girişim başlatılmaz mı? Yani, tek tek gazeteciler... Çünkü sizden önce Çiğdem Hanım'ı dinledik. O, gazetenin kendi yayın politikası olarak bu tarz yayınlara yer vermediklerini söylediler ama ondan önceki dinlediğimiz gazete bu tarz yayınları yayınlatabiliyordu ya da kendi bakışına göre ya da bir başkası, başkalarını yayınlamayıp başkalarını yayınlıyordu. Bu tarz bir medya etik sözleşmesi gibi -çünkü dünyada da örnekleri var- bir girişim başlatılabilir mi medya tarafından, tabii, o dediğim hassasiyetlere de dikkat ederek yani halkın haber alma özgürlüğüyle özel hayatın, iletişimin dokunulmazlığı, özgürlüğü arasında? Birinci sorum bu.

İkinci sorum da, şimdi size de getirmişler birtakım kanun dışı yöntemlerle elde edilen... Uzun süredir gazetecilik yapıyorsunuz, Türk siyasetini yakından takip ediyorsunuz, gerçekten çok kritik görevler yaptınız. Sizce bu getirenler ve bu işi kotaranlar kamudan mı?

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Bana getirenler özeldi.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Yani, bu işleri kotaranlar sadece onlar değil çünkü anlaşılıyor ki başka şeyler de gelmiş. Mesela, işte Başbakanla ilgili bir kaydın da getirildiğini söylüyorsunuz.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Hayır, o zaten İnternet ortamında dolaşıyordu yani bize özel gelmedi, İnternet ortamında dolaşıyordu o.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Ha, pardon, onu yanlış anladım ben. Belki bu arada başka şeyler de gelmiştir ama siz ilkeleriniz gereği reddetmişsinizdir.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Şimdi, tabii, üç yıldır ben genel yayın yönetmeni değilim, bilmiyorum artık.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Yani, bu tarz servis edenlerin kimliğinden, servis ettikleri haberlerin niteliğinden, o sıradaki genel siyasi konjonktürden, bunu yapanların kamu görevlisi olup olmadığı, ülke dışından olup olmadığı ya da ülke dışında farklı şekilde örgütlenmiş, daha organize bir yapının olup olmadığı konusundaki kişisel şeyini... Çünkü haber kaynağının açıklanmaması gibi bir şey de var. Onun için, “Kim getirdi?” diyemeyiz, bu çok etik de olmaz. İkinci sorum da bu.

Bir de bir düzeltme yapmak istiyorum. Sanırım, o da gene haksız bir müdahale olmasın, Yarbay Ali Tatar’ın intiharı eşinin ihanet iddialarıyla ilgili değildi.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Hayır, hayır, değil; onu demedim ben. “Onlar dahi çıktı.” dedim ben.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Öyle anlaşıldı.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Hayır, hayır, hayır.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Başka bir asker intihar etmişti özel hayatıyla ilgili ama Yarbay Ali Tatar’ın daha çok başka gerekçeleri vardı.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Öyle miydi? Bilmiyorum.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Gene onur intiharı, hakkındaki haksız iddialarla ilgiliydi ama eşiyile ilgili bir iddia değildi.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Belki yanlışlıyorum olabilirim, olabilir.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Ama intihar eden, Nazlıgül Daştanoğlu var mesela.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Ben size söyleyeyim: Nazlıgül Daştanoğlu.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Olabilir, olabilir, karıştırıyor olabilirim, haklı olabilirsiniz.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Son, soruşturma yapılan, gene bir asker, kadın bir asker özel hayatı haksız yere deşifre edildiği için intihar etmişti. Yani o daha güncel ve son bir örnek. Onu da bir dipnot olarak söylemiş olduk.

Teşekkür ederim.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Şimdi, birinci sorunuzdan başlayayım: Bana göre bu konuda basında bir ortak tavır oluşturmak kolay değil, hatta imkânsız bile diyebilirim. Çünkü mutlaka bir iki gazete çıkacaktır, “Ben basın özgürlüğü...” bilmem ne, şu falan. Yalnız, benim üzerinde çok önemle durduğum bir şey var: Sayın Başkan, bence sizin önce siyasetçilere seslenmeniz gerekiyor çünkü geçmişte benim en ağırıma giden şeyleri eski bir adalet bakanı, daha sonra

bu dönemde de bir başka bakan açıklama yaptılar ve açıklamalarının özü şuydu: “Canım, ne var çekinecek bunda kirli bir işiniz yoksa? Benim telefonumu dinlesinler.” Şimdi, bu açıklamayı yapan bir siyasetçi olduğu sürece bunu önlemek mümkün değil. Çünkü burada ne var biliyor musunuz? Bu mantıkta, demek ki kirli işler dinlenebilir. Bir kere bu mantığı siyasetçinin atması gerekir. Telefon konuşması özel bir iştir. Yani hiçbir siyasetçinin bu demeci vermemesi gerekir. Çünkü bu siyasetçi bu demeci verdiği sürece bir gazeteci de “Kardeşim, ben içeriğe bakarım. ‘İçeride suç var mı, yok mu? Burada haber unsuru var mı, yok mu?’ diye.” ve haber unsurunun ne olduğunu da gazeteciler, hepsi kendi kendilerine tayin ederler.

Ha, bence şu yapılabilir: Ya, Başbakan bir sohbetinde falan bunu sohbet şeklinde -bir empozisyon değil- bütün gazete patronlarına, genel yayın yönetmenlerine anlatabilir. “Arkadaşlar, bunun biz üzerine gitmek istiyoruz ama bu sadece siyasetçilerin çözebileceği bir şey değil. Aynı zamanda, üzerinde mutabakata varmamız gereken bazı şeylerin olması gerekir.” Başbakan bunu bir sohbet şeklinde yapabilir. Yani “Bunu artık kullanmayın.” diye yaparsa ters tepki de yapabilir o ve o, basın özgürlüğüne şey de olabilir. Dolayısıyla, bence onu bir sohbet şeklinde yapmak lazım.

Bana o kasetleri getiren özel kişiydi. Zaten o günlerde, eğer Hürriyete girerseniz, ben o özel şirketlerle büyük mücadele başlattım.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Sadece size gelen değil de, genel olarak bu, sızan, sızdırılanlarla ilgili...

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Şimdi, bakın, gazetecilerle devletin organları ve siyasiler arasında bir ticaret vardır. “Ticaret”i kötü anlamda söylemiyorum, yani bir alışveriş vardır, size haber verir. Haber vermek, aynı zamanda bir kamuoyu oluşturma arzusunun ifadesidir. Bu normaldir ayrıca, yani bunun ahlaki, gayriahlaki falan hiçbir şeyi yok, etkilemeye çalışırsınız. Gazeteci de haberi almak için o alışverişe girer. Şimdi, bu alışverişte yalnız iki tarafın da kazık yeme ihtimali vardır, dikkatli olunmadığı takdirde. Bazen sizi kazıklarlar. Bizi kazıkladılar andıçla. Yani bize çok sağlam bir kaynaktan geldi, neticede biz kazıklandık orada ve çok sevdiğim 2 arkadaşımın hakkında ben o yayını yapmak zorunda kaldım, ondan sonra da yüzlerce defa özür diledim. Bu alışverişteki çarpıklık hâlâ da halledilmiş değil bana göre, hâlâ da bu...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Bu tarz bir veri akışı var yani.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Var, olacaktır zaten, bunu önleyemezsiniz, olmaması da gerekir çünkü yani neticede gazeteci de gidip araştırarak, bir bakana soracak, bilmem ne yapacak, şunu yapacak, polisle ilişkisi olacak falan. Fakat Ergenekon döneminde - ben şimdi dışarıdan baktığım için daha iyi de görüyorum bazı şeyleri- Ergenekon davasının yürütülmesi döneminde ben eskide gördüğüm alışkanlıkların aynı şekilde, hatta daha kötüleşerek de devam ettiğini gördüm. Dışarıdan daha iyi görüyorsunuz bunu. İçinde olduğunuz zaman çünkü haber maber falan diye gidiyorsunuz gümbürtüye fakat dışarıdan baktığım zaman bunun, daha kötü bir şekilde de bu

alışkanların sürdürüldüğünü gördüm. O yüzden diyorum bunun bir kültür olayı olduğunu. Yani bürokrasinin de kültürünün değişmesi lazım, gazetecinin de kültürünün değişmesi lazım, siyasetçinin kültürünün de değişmesi lazım. Sadece kanunla halledilecek şeyler değil bunlar. Ve ne yazık ki şöyle bir şey oluyor: Her dönem kendinden öncekini yargılıyor, ayıplıyor fakat kendi döneminde devam ediyor. Ondan sonra gelen dönem de onları yargılıyor fakat alışkanlıklar devam ediyor, hâlbuki bir yerde bitmesi lazım bunun, bir yerde bitmesi lazım.

Yani gerçek demokratik ülkelerde alışveriş daha sağlıklı yürüyor. “Alışveriş”i kötü anlamda söylemiyorum yalnız, yani dikkatinizi çekerim çünkü bilerek kullanıyorum o şeyi. Demokrasi açısından olması gereken bir alışveriştir bu ama bu alışverişin bence daha sağlıklı gitmesi gerekir. Yani geçmişe biz çok kötü örneğini yaşadık. İstanbul polisiyle Ankara polisi birbirine girer, ondan sonra öyle bir bilgi akışı başlar ki arada bir sürü insan da harcanır gider. Yani bu sadece benim gazetecilik yaptığım kurumla ilgili değil, bütün kurumlarla ilgili bu var, bu şeyleri ben söylüyorum size. Biz de yaptık bu hataları ama bugün aynı şekilde, daha da ağır ve hatta daha kötü diyebilirim, biçimde devam ettiğini de görüyorum ben. O yüzden, yani bu Komisyonun görevi bence çok önemli. Yani bu kültürü bir ayıp olarak ruhumuza işlemesi lazım, yani bizim buna tevessül etmememiz lazım.

Şimdi, ben tekrar yöneticilik yapsam, bana illegal yoldan dinlenmiş bir telefon konuşmasını dünyada hiçbir güç haber yaptıramaz. İsteddiği kadar haber olsun, yaptıramaz. Bazı şeyler var. Şimdi, mesela ben hayatımda hiçbir gazeteciye “iş takipçisi” diye suçlamadım çünkü bana “iş takipçisi” suçlaması yapıldı geçmişte. Ben bunun acısını çektiğim için, bir gazeteciye çıkıp “O da iş takipçisi.” diye yazı yazmam çünkü benim bagajımda böyle bir şey var, yani kendi çektiğim bir şey var. İnsan kendi çekince daha dikkatli oluyor. Bana yaptıramazlardı bunu yani yönetici kalsaydım. Köşe yazarı olarak da yapmam bunu, yapmam. Hatta Ergenekon davalarındaki haksızlıklarla ilgili eleştirel yazdığım yerlerde bile hiçbir zaman kullanmadım. “İşime gelir.” diye bazı telefon konuşmalarını kullanmadım ve bunlar dosyalarda, kanuni olarak dinlenmiş, savcılık dosyasına konulmuş ve alenileşmiş kabul edilen şeylerdi. Yapmadım yani çünkü dediğim gibi...

Ama bakın, Sayın Milletvekilim, bence sizin açınızdan iyi bir şey var, şu anda toplumun bütün kesimleri bunun mağduru. Siyasetçiler bunun dışında diye tutuluyordu, siyasetçiler çok acı ödediler bunun bedelini. Gazeteciler kendilerini güçlü zannediyordu, “Bizim başımıza gelmez, nasıl olsa biz yayınıyoruz.” diye; anlaşıldı ki gazeteciler de ödedi. İş adamları da ödedi. Şu anda toplumun bütün kesimleri bunun mağduru.

BAŞKAN – Zihinsel mağduru, öyle demek daha doğru olur.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – E, öyle, mağdur yani hepimiz handikaplıyız şu anda, konuşamıyoruz.

BAŞKAN – Peki, son olarak, Erdal Bey’e söz verelim.

Buyurun.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Ben de teşekkür ediyorum yine, tekrar.

Gerçi İlhan Bey düzeltti, ben orada bir mobbing uygulamasından kaynaklı olarak, askeriyedeki mobbingden kaynaklı bir teğmen arkadaş, bayan...

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Ondan değil, daha önce bir olay oldu gene. O olay değil.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Biliyorum, onu da biliyorum, onu da inceledim çünkü o konuları takip ettiğim için. Ben bizzat...

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Fotoğraflarını yayınladılar bir eve girerken bilmem ne falan, gazeteler yayınladı.

İLHAN CİHANER (Denizli) – O başka bir asker.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – O başka ama o farklı bir şeydi.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Olabilir.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Bu bir bayan, ertesi gün istifa etti, sonrasında teğmen intihar etti. Bir gün sonra evinde intihar etti, bir çocuğu vardı.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Onu biliyorum, o başka. Ayşe Arman'ın falan gidip ailesiyle konuştuğu şey.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – O başka, evet, intihara giden bir şey.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Evet, onu biliyorum, o başka.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Şimdi, tabii, yıllardır siz dünyanın çoğu yerine gidip gelen bir insansınız. Gazetecilik açısından da çok araştırma yapmışsınızdır, gazeteci arkadaşlardan da veya kendi grubunuzun içerisinde de bunu araştıran bir sürü insan vardır, mutlaka bazı bilgileri elde etmişsinizdir. Yani aslında sürecin gelişimi hakkında söylüyorum, dünyadaki gelişimi hakkında da. Çünkü, işte, biraz önce Sedat Bey'i söylediniz, belki çok daha farklı insanlar da size bir sürü bilgiler taşıdılar veya gittiğiniz yerlerde de bazı bilgiler aldınız, bu konularla ilgili söylüyorum.

Şimdi, şunu merak ediyorum: Birincisi, bir “echelon” sistemi konusunda mutlaka bir yerinde bir şeyler dokunmuştur, kulağınızda olur, beyninizin bir yerinde bir şeyler olmuştur. Bu konuyu, bir kere, hiçbir zaman içselleştirdiniz mi veya konuştunuz mu bu konuyu? Çünkü neden? Örnek vereceğim: Şimdi, özel taraftan size bilgiler geldiğini söylediniz ama bütün kaynakların, imkânların kamu dâhilinde yapılmış olma ihtimali size bir şey ifade ediyor mu? Yani onların iş birlikleri açısından söylüyorum. Eğer etmiyorsa, başka güçler mi var bir tarafında?

Şimdi, Mehmet Baransu diye bir arkadaş bavullarla bir sürü belgeler getirdi. Bu, kamu yararına olduğunda bir problem yok ama hangi ilişkilerle bu bavullar getirilebiliyor, bu belgelere ulaşabiliyor? Bununla ilgili bir şeyler yaptınız mı, araştırdınız mı, konuştunuz mu? Şimdi, kamu yararına olmasa bu bavullar incelenecek mi, incelenmeyecek mi? Kimler var bunlarla birlikte hareket eden o zaman? Türkiye'den mi bu, Amerika'dan mı bu insanlar? Amerika'dan geldiği söyleniyor.

Buna paralel olarak söylüyorum çünkü “echelon” sistemi de böyle bir şeye hizmet eden bir konu. ODC diye bir yapılanmadan yıllardır bahsedilir, var da yani “bahsedilir” derken, mevcudiyette de var. Amerika’nın aslında kendi büyükelçiliğinin bir şey ifade etmediği, aslında esas yerlerin buralar olduğu söylenir. Bu konuyla ilgili bilginiz var mı? Bu sistemin nereye hizmet ettiğini düşünüyorsunuz?

Ayrıca, son olarak bir şey söyleyeceğim: Türkiye’de hep vesayetlerden bahsedilir. Bugün bir vesayet olduğuna inanıyor musunuz?

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Şimdi, Sayın Milletvekilim, benim karım komplo teorilerine çok inanır Türklerin çoğu gibi, ben de hiç inanmam çünkü görmediğim, bilmediğim bir şey bana anlatıldığı zaman bana bir roman unsuru gibi geliyor. Yani “echelon”, bilmem ne, ODC falan, bunları okuyorum. Yani çok sayıda inanan insan da var ama ben bunların ne kadar gerçek olduğu konusunda bilgi sahibi değilim ve bilgi sahibi olmadığım şeyler hakkında da doğrusu, fikir yürütmek de içimden gelmiyor açıkçası. Zaten o kadar fazla bir komplo teorisine girersek bunu çözemeyeceğimiz sonucuna varırız ve bence, bu, çözebileceklerimizi de çözemeyiz. Bence somut vakalar üzerinde konuşup, bu kadar büyütmeden işin şeyini, bu derinliklere girmeden... Bilmiyorum, vardır veya yoktur, benim şeyim yok ama bizim önleyebileceğimiz bir tarafı var. O önleyeceğimiz tarafta da ne kadarını önleyebilirsek o kadar iyi ve her şeyden önce şu soruyu kendimize sormamız lazım: Niye medeni ülkelerde bunlar kullanılmıyor da bizde kullanılıyor? “Neden kullanılmıyor?” dersanız, orada da vardır o şeyleri yapacak insanlar. Dünyanın her yerinde bu kirli işleri yapacak insanlar vardır ama o kirli insanların müşterileri yoksa o zaman malı elinde kalır. Bizde, maalesef, o kirli insanların ürettiği ürünü kullanmaya amade müşteriler var. Bu müşteriler medyada var, siyasetçi de var, iş adamında da var, karısından şüphelenen erkekte de var. Yani bir erkek düşünün ki karısından şüpheleniyor ve gidip karısının telefonunu illegal dinlettiriyor ve oradan şey yapıyor. Şimdi, böyle, bu adam olduğu sürece bu hizmeti yapan adamlar da olacaktır.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Sayın Baransu’nun getirdikleri hakkında ne düşünüyorsunuz?

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Şimdi, Baransu’ya, ben başka meslektaşlarımla şeye girmek istemem.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Hayır, arkasında ne olabilir diye düşünüyorsunuz?

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Ben sonuçları itibarıyla bakarım. Getirilen valizdekilerin ben ne kadarı, bir sürüsü şey çıktı. Yani bunun içerisinde insanları yakan bir sürü şeyin sonradan imal edildiği konusunda iddialar çıktı ortaya ama ben bilmiyorum, onlara yargı karar verecek. Ben ancak bir gazeteci olarak gördüğüm, şüphelendiğim şeyleri dile getiriyorum; doğru veya yanlış. Bazıları “Doğru.” diyor, bazıları “Yanlış.” diyor ama bavulla gelen bir şeyi kullanmaya hiç tartışmadan... Benim eleştirebileceğim bir tek şey var: Sizin önünüze gelir valizle, benim de geldi işte, andıç. Ben daha şüpheli olsaydım belki de onu kullanmazdım. Yani orada daha

şüpheli davransaydım, bugünkü kafam olsaydı kullanmazdım ya da en azından, derdim ki: “Kardeşim, bana bunu veren şey resmî olarak göndersin, oraya bakarım ben.” Şimdi, ben yapmadım. Yani demek ki o zaman o malın bir tane müşterisi varmış, o müşteri benmişim ve adam beni kullanmış. Şimdi, ben “Bavulda niye geldi?” diye sormam ona, eleştireceğim bir tek şey var: Bavulun içindekileri gazeteci olarak sonuna kadar araştırmadan, bunu olduğu gibi yayınlamasına karşı çıkabilirim ancak. Onu araştırması gerekirdi.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Şeyi düşünüyor musunuz mesela kamusal yarar açısından dünyada WikiLeaks’le ilgili düşünceniz nedir mesela? Bu çünkü paralelde yürüyen bir... Dünya bunu tartışıyor zaten.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Ben ancak şahsi cevap verebilirim: Ben WikiLeaks gibi bir şey gelseydi elime, ben onların... Kendi payım bu. Benim gazetecilik anlayışım eleştirilebilir, bilmem ne yapılabilir ama ben bakardım. Yani orada bunların birçoğu dedikodu düzeyinde de olan şeyler. Yani hükümetlerin temsilcileriyle ilgili... “Başbakanın 8 tane hesabı var.” diye orada şeyler çıktı. Amerikalı adam ötekine söylüyor. Böyle bir iftira kullanılmışsa burada, ben buna alet olmazdım.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – İftira diye mi düşünüyorsunuz?

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Ben öyle düşünüyorum. Yani ben kullanmazdım bunu.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Görüntülere...

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Ya da en azından şöyle yapardım: Bunu kanıtlamadan kullanmazdım. İşte, bakın, Fransa’da kanıtladılar. UBS bankasında Fransa Bütçe Bakanının hesabı olduğu kanıtlandı ve çatır çatır sallanıyor şimdi sosyalist hükümet daha geldiğinin yılı dolmadan. Ama bunu kanıtlamadan bir insan için nasıl denir ya “8 tane hesabı var.” diye? Bu benim için de söylenebilir, benim için de söyleyebilir.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hesap numarasını gösterirsin, gider bakarız.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Benim için söylenebilir: “Ertuğrul Özkök’ün, bilmem, 30 tane hesabı varmış.” E, ben nasıl kanıtlayacağım bunu?

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Hesap numaraları için söylemedim de görüntülü olan konularla ilgili soruyorum... Bırakın hesabı da... Ondan söyledim.

BAŞKAN – Sayın Özkök, çok teşekkür ediyoruz.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Ben teşekkür ederim efendim, sağ olun.

BAŞKAN – Süremizi aştık ama olsun, faydalı oldu, sistemle ilgili arızalar çıktı.

Ben şahsım adına, Komisyon üyesi arkadaşlarım adına katkılarınız için, sunumlarınız için ve paylaşımlarınız için çok teşekkür ediyorum.

HÜRRİYET GAZETESİ YAZARI ERTUĞRUL ÖZKÖK – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Toplantıyı da kapatıyorum.

Kapanma Saati: 15.46